

159.903

Harvey

CODICELE ROMANE.

ALESSANDRU IOAN

séu

COLECȚIUNE

de

LEGILE PRINCIPATELORU-UNITE-ROMANE.

coprinzându

**Codicele Civile, Codicele Comerciale,
Codicele Penale, Procedura Penală**

împreună cu

CONSTITUTIUNEA ROMANA IN VIGORE.

și cu ună

SUPLIMENTU

în care intră

**Tóte legile, decretetele și regulamentele celle mai noui și
mai usuali, culese din edițiunile oficiale de la 1859
pînă acum;**

cu

*Anotațiuni, trimeteri la articolile corespunzătoare din legile române,
cu aretarea testurilor abrogate; cu explicațiuni de termen
nou, cu coordonarea testurilor, cu reproduceri de testuri vechi,
cu trimetere la articolile corespunzătoare din legile streine.*

de

VASILIE BOERESCU.

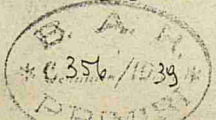

BUCUREȘCI.

Tipografia Cesar Bolliac Strada Polonă No. 40.

1865.

Tóte esemplarele câte nu vor avea sub-semnătura mea, vor fi contra făcute, și se vor urmări conformă legilor.

CODICE

de

PROCEDURA CRIMINALE

(In P. St. Decret. la 11 Noem. 1864; prom. la 2 Decem. 1864.

ESPLICAȚIUNEA SCURTĂRILORŪ:

P. St.	să se citească:	în Puterea statutului.
Decret.	Decretatū.
Prom.	Promulgatū.
Pr.	Procedura criminală <i>său</i> penală.
ur.	următorii.
Pr. Fr.	Procedura penală Franceză.
P.	Codicele penalū.
C. Civ.	Codicele Civile
Supl.	Suplimentū.

Dispozițiuni preliminară.

Art. 1. Veri ce infracțiune(1) a legii penalei dă nascere la o acțiune publică, și pôte produce și o acțiune privată.

2. Acțiunea publică are de obiectū pedepsirea faptelor cari vătămă ordinea sociale; ea este a societății.

3. Acțiunea privată are de obiectū repararea daunelor cauzate prin vre-o infracțiune a legii penalei; ea este a celor cari au suferit acelle daune.(2).

4. Acțiunea pentru aplicarea pedepselor se essercită de funcționaril publici cărorū este încredințată prin lege. (Pr. 21; 143. 164. 174. 178. 197. 211. 306. 396, ur.).

(1) Infracțiune: călcare.

(2) — Art. 1, 2 și 3 sunt conforme cu art. 4. 5 și 6 din vechea condică penală franceză numită „condica de delictes și pedepse „din 3 brumariū, anulū VI (26 Octom, 1795.)

Acțiunea pentru repararea de daune, cauzate prin vre-o infracțiune a legii penale se poate urmări de cei cari au suferit acele daune sau de reprezentatorii lor. (Pr. Fr. 1)

5. Acțiunea cea publică se intentă sau în urma unei denunțări sau în urma unei plângeri, sau din propria inițiativă a funcționarului competente a o intenta.

Denunțare se numesce încunoscințarea făcută, către funcționarul însărcinat cu Ministeriul public, de un alt funcționar competent sau de ver-care particularu, despre vre-o călcare a legii penale.

Plângerea nu poate procede de cât de la persoana care directe sau indirecte, a suferit o vătămare în urmarea unei infracțiuni.

Ea poate fi adresată sau la ministeriul pulic, sau judecătorul de instrucțiune. (Pr. 21. 53).

6. Celu ce aduce o plângere nu va pute avea calitate de parte litraate în procesul nascut dein acea plângere, de ccât dacă va declara formalé că se constituie parte civile, sau dacă, în lipsă de asemenea declarare, va fi făcutu o cerere de daune irterese. (Pr. 63—67; 142: 178; 381).

7. Celu căduțu sub o acțiune publică se numesce:

Inculpatu, pe cât timpu nu i s'ũ trmisu de cât o chiãmare d'a se infățisa.

Prevenitu, din momentul în care uuritatea competente a luatũ contrb sa niscari-va mèsuri asiguratøre;

Acusatu, cându în materie criminali, câmera de acusațiune a a pronunțatu darea în judecatã.

Condamnatu, dupã ce, judecând faptulũ, tribunalul sau curtea pronunțã pedènsa otãritã prin lege.

Certatu de judecatã, celũ ce a suferit cându-va mai 'nainte o condamnãțiune criminale.

Recidivistu, în materie criminale și corecționale, celũ ce, fiindũ condamnatũ pentru o crimã, a comisũ, în cei dece anũ dupe ãmplinirea condamnãțiunii, o altã crimã sau unũ delictũ. Asemenea și celũ ce, fiindũ condamnat pentru delictũ, la o închisorea mai mult de șese luni, a comisũ, în acelaș termin de 10 anũ, un altũ delictũ.

8. Acțiunea privatã (civile) se poate urmări de odatã cu cea publicã, și înainte acelorași judecãtori. Ea se poate intenta și singurã, în parte, înainte judecãtorilor civili.

În casulũ acesta, acțiunea privatã se va suspende, pînã mai întei se va pronunțã definitive asupra acțiunii publice, intentate mai înainte sau în cursulũ acțiunii private, afarã de casurile în cari

legea dispune espresse din contra (Pr. 63 — 67; 143; 178; 381). (Pr. Fr. 3).

9. Renunțierea la o acțiune privată nu poate să oprască nici să suspende exercițiul acțiunii publice, afară de casurile în care legea dispune espresse din contra. (Pr. 63. ur.) (Pr. Fr. 4).

10. Ver-ce acțiune ia finită prin otărîrea judecătîrii în ultima instanță.

Asupra unei acțiuni publice, judecata trebuie să pronunție, prin a sa otărîre, sau aquitare, sau absolvire, sau condamnare, însă:

Aquitarea, când se recunoște că faptul imputat nu are ființă, sau că inculpatul nu poate fi răspunzător de acel fapt;

Absoluțiunea, când se recunoște că faptul imputabil inculpatului și a cărui ființă este constatată, nu cade sub previsiunile nici unui test de lege.

Condemnațiunea, când și autorul, și ființa, și imputabilitatea legale a faptului sunt constatate.

11. Otărîrea absolută sau condamnătoră, în materia penale, nu împedice pe partea vătămă, care n'a luat concluziuni în instanță, de a exercita acțiunea sa privată, înainte tribunalului civile competente.

Otărîrea aquitătoră închide părțile civile ori ce drum de judecată înainte tribunalelor civile.

12. Acțiunea publică se stinge prin mărtea preventului; acțiunea privată se poate exercita în contra preventului, și în contra representaților sei. (Pr. Fr. 2.) (1)

CARTEA I.

Despre poliția judeciară și oficiării de poliție cîră o exercită.

CAP. I.

Despre poliția judeciară. (2)

13. Poliția judiciară urmărește descoperirea crimelor, delictelor

(1) Atât acțiunea publică, cât și-acțiunea privată se mai stingă prin prescripțiune, precum se reguleaza la art. 593 și ur:

(2) Cea mai completă definițiune a poliției judecătorești se află în condica penală franceză din 1795, numită condică de delict și pedepse. Eacă coprinșul ei asupra acestei materii.

Art. 18. Poliția se împarte în poliția administrativă și poliția judeciară.

Art. 19. Poliția administrativă are de obiectu menșinerea obicinuită a ordinelor

lor și contravențiunilor, adună probele despre dinsele și dă pe făptuitorii lor în judecata tribunalilor însărcinate cu aplicarea pedepselor. (Pr. 14, ur.) (Pr. Fr. 8).

14. Poliția judiciară va fi exercitată sub autoritatea curților de apel, și după distincțiunile următoare:

I. De comisarii și sub comisarii de poliție; (Pr. 16. 46).

II. De ministeriul public de pre lângă tribunalile corecționale sau județiane (Pr. 28, ur.)

III. De oficiării și sub-oficiării de dorobanți și de gendarmi (Pr. 46).

IV. De judecătorii de instrucțiune. (Pr. 53. ur; 311. 494).

V. De primarii și de ajutorii lor (Pr. 16 ur; 46, ur; 164, ur.)

VI. De sub-prefecți sau ajutorii lor. (Pr. 16. ur; 46, ur; 141, ur;) (Pr. Fr. 9)

15. Prefecții de județie și prefecții de poliție vor pute să facă ei înșii sau vor îndatora pe oficiării poliției judiciare, ca fie care din ei, dupe competența ce are, să facă toate actele necesare spre constatarea crimelor, delictelor și contravențiunilor, și să trădea pe autorii lor tribunalilor însărcinate a'i pedepsi, conform art. 13 de mai sus (Pr. Fr. 10).

CAP. II.

Despre primari, ajutori de primari, despre comisari de poliție și sub-prefecți.

16. Comisarii de poliție, polițaii în orașele unde nu sunt comisari, iar în comunele, unde lipsesc și unii și alții, sub-prefecții și ajutorii, primarii și, în lipsă-le, ajutorii lor, vor urmări descoperirea contravențiunilor polițienesci.

Ei vor primi raporturile, denunțările și plângerile atingătoare de contravențiunile polițienesci.

Ei vor face procese verbali, în cari vor arăta natura și circumstanțele contravențiunilor, timpul și locul în cari vor fi fost comise, probele și indiciile ce ar veni în greutatea celor presupuși culpabili (Pr. 14. 46. 311-P. 1. 381) (Pr. Fr. 11.)

17. În comunele despărțite în mai multe secțiuni (ocole), co-

publice în fie-care localitate, și în fie-care parte a administrațiunei generale. Ea tinde mai cu sémă a preveni delictele-Legile cari o privesc fac parte din codicele administrațiunilor civile

Art. 20. Poliția judiciară urmărește descoperirea delictelor ce poliția administrativă n'a putut să oprască de a se comite, adunând probele și dând pe autori tribunalelor însărcinate de lege spre a'i pedepsi.,

misarii de poliție vor îndeplini aceste funcțiuni în totă întinderea comunei unde sunt stabiliți, fără a distinge dacă contravențiunea s'a făcut în propriul lor ocol, sau în altul din aceeași comună.

Aceste ocóle nu mărginescú puterea lor respectivă, ci numai formează circumscripțiunea în care sunt datorî a și îndeplini funcțiunile într'un mod statornic și regulat. (Pr. Fr. 12).

18. Când vre unul din comisarii de poliție ai aceleiași comune se va afla, pentru legitime cuvinte, împedatú de a funcționa, comisarul ocolului vecinú este în atoratú a l' suplini. fără să potă întârția serviciul pentru care va fi cerutú, sub-pretest că el n'ar fi cel mai apropiat, sau că imvedicarea alegată n'ar fi legitimă sau n'ar fi probată. (Pr. Fr. 13).

19. În comunele unde este un singur comisar de poliție, dacă acela se află împedecat pentru cuvinte legitime, primarul comunei său, în lipsă'i, ajutorul său, îl va suplini pre cât timpú va ține împedecarea (Pr. 18) (Pr. Fr. 14).

20. Primarii comunelor, sau, în lipsăle, ajutorii lor, vor da tribunalului său iudecătorului polițianescú, după localități și împrejurări, conform celor prescise în art. 139, și următoarele, toate actele, obiectele și informările, în termin de trei zile celú mult coprinđundu-se în acest termin și diuă în care au făcutú cercetarea (Pr. 142) (Pr. Fr. 15),

CAP. III.

Despre ministeriul public de lângă tribunalú.

SECȚIUNEA I.

Despre competența ministeriului publicú întru câtú se atinge de poliția judiciară

21. Procurorii tribunalilor corecționali și, în localitățile unde asemenea tribunale nu sunt, procurorii tribunalilor civili, sunt însărcinați cu descoperirea și urmărirea tutulor delictelor și crimeilor cari sunt de competența tribunalilor lor sau a curții jurațior. (Pr. 22—45; 49, ur). (Pr. Fr. 22).

22. Sunt de o potrivă competenți pentru funcțiunile prescise prin articolulú precedente, procurorul locului unde s'a comis delictulú sau crima, al locului unde este reședința prevenitulú și al locului unde prevenitulú se va puté afla. (Pr. 60; 66) (Pr. Er 23).

23 Aceste funcțiuni, în casu de crime sau de delictes comise afară din teritoriul Romăniei și menționate în art. 4 și 5, din codicile Penale, vor fi îndeplinite de procuratorul de lângă tribunalul de ântâia instanță al locului unde va reședeza prevenitul, sau de cel de la locul unde prevenitul se va putea afla, sau de alu locului unde se află cea dupe urmă reședință cunoscută a prevenitului. (Pr. Fr. 24).

24. Procurorii de lângă tribunalul de ântâia instanță și toți ceilalți oficiari ai poliției judiciare, vor avé, în esercițiul funcțiunilor lor, dreptul de a cere nemijlocit ajutorul puterii publice. (Pr. 14; 101; 110; 399—P. 190) (Pr. Fr. 25).

25. Procurorul, la cas de împedicare, va fi înlocuit prin substitutul seü, sau, cându acesta nu s'ar putea, printr'unu judecător însărcinat special de președinte. (Pr. 80, ur.) (Pr. Fr. 26.)

26. Procurorii de lângă tribunalile de ântâia instanță vor fi îndatoriți, îndată ce află un delict, să dea în știre procurorul general al curții de apel, și să esecutive ordinele sale în ceea ce privesce toate lucrările poliției judiciare, fără ca printr'acesta să se împedice de a prinde la timp și de a contsata urmele delictului. (Pr. 214, 245, 307—309) (Pr. Fr. 27).

27. Ei vor îngriji de a se trâmite, de a se notifica și de a se esecuta ordonanțele ce vor fi date de judecătorul de instrucțiune, dupe regulile stabilite la capul *Despre judecătorii de instrucțiune*. (Pr. 53) (Pr. Fr. 28).

SECȚIUNEA II.

Modulă de procedere al procurorilor de tribunală în esercițiul funcțiunilor lor.

28. Ori ce autoritate constituită, ori ce funcționară sau oficiar publicu, care, în esercițiul funcțiunilor sale, ară lua conosciță de vre o crimă sau delict, va fi dator de a informa îndată pe procuratorul tribunalului în acărui circumscripțiune se va fi comisă crima sau delictul, sau pe procuratorul de lângă tribunalul unde prevenitul s'ar puté afla, și de a transmite acestui magistrat toate informările, procesele verbali și actele relative la faptulă încriminată. (Pr. 21, ur. 29, ur. 60, ur) (Pr. Fr. 29).

29. Ori cine va fi avut ocașione de a cunósce prin sine însuși vre un ateltat, fie în contra siguranței publice, fie în contra vieței sau proprietății cuiva, de asemenea va fi dator să informeze pe procuratorul locului faptului său pe procuratorul locului unde prevenitul se va puté afla. (Pr. 21, 63—P. 298) (Pr. Fr. 30)

30. Denunțările vor fi redactate de denunțătorii, sau de un împuternicit din parte-le special pentru acesta, sau de procuratorul tribunalului dupe cererea denunțătorilor.

Ele vor fi tot d'auna sub-scrise de procurator pe fie-care fôia și de denunțătorii sau de împuterniciții lor.

Daca denunțătorii sau împuterniciții lor nu sciù sau nu voesc să sub-scrie, procuratorul va face mențiune de acesta.

Procurațiunea va rămâne tot d'auna alăturată la actul de denunțare, și denunțătorul va fi admis a scôte copia după actul său de dănuțare. (Pr. 60; 62; 381. ur.) (Pr. Fr. 31.)

31. In toate casurile de delictu flagrant, daca faptul va fi de natură a tragé dupe sine o condemnațiune criminale, procuratorul tribunalului va merge fără nici o întârziare la fața locului spre a face procesele verbali necesare pentru a se constata ființa și starea corului delictului, starea locului, și spre a primi declarările persónelor, cari arù fi fost față, sau cari arù avé informări de dat.

Procurorul va însciința de mergerea sa pe judecătorul de instrucțiune, fără cu toate acestea, a fi dator să'l aștepte spre a procede. (P. 32; 39, ur; 45; 56) (Pr. Pr. 32)

32. Procurorul va puté încă, în cazul articolului precedente, să chiâme la procesul său verbale pe rude, vecinii sau pe ómenii casei, pe cari îi va crede în stare să dea lémuriri asupra faptului, va primi declarările lor pe cari numiții le vor sub-scrie; declarările priimate în urmarea acestui articol și a articolului precedente, vor fi sub-scrise de părți, iar nesciind sau nevoind a le sub-scrie, se va face mențiune de această. (Pr. 41) (Pr. Fr. 33).

33. Procurorul va puté opri pe orî cine de a eși din casă, sau de a se depărta de la locul unde se face cercetarea pînă după încheerea procesului său verbale.

Contravenitoriî se vor pune la arest, daca se vor puté prinde. Acastă pedépsă va fi pronunțată de judecătorul de instrucțiune, în urma conclusiunilor procuratorului și după ce contravenitorul va fi fost citat; iar daca acesta nu se va înfățișa, pedépsa se va pronunța și în lipsa lui, fără nici o altă formalitate sau termin, și fără opoșițiune, nici avel.

Pedépsa nu va puté trece peste câte dule de închisóre și una sută lei amendă. (Pr. 31, ur; 45, 515. ur.) (Pr. Fr. 34).

34. Procurorul va pune mâna pe arme și pe orî ce altu lucru va păré că a servit sau a fost destinat la comiterea crimei sau a delictului, precum și pe orî ce va păré un product al acelu fapt, cu un cuvântu pe toate câte ar puté servi spre descoperirea adevérului; elù va interpela pe prevenit să se esplice asupra lucrurilor

luate cari i se vor arăta, va încheia despre toate un proces verbale care se va subscrie de prevenit, iar nevoind sau nesciind a-lu sub-scrie, se va face mențiune de acesta (Pr. 37, ur. 86.) (Pr. Fr. 35).

35. Dacă crimă sau delictul este de așa natură încât să fie de crezut că s'ar pute face probe din niscari-va hărtii sau alte lucruri ce se află în posesiunea prevenitului, procuratorul se va transporta îndată în locuința lui, spre a face perquisițiunea(1) obiectelor ce i s'ar păre că ar pute să ajute la darea pe față a adevêrului. (Pr. 36, 38, 86 — P. 151.) (Pr. Fr. 36).

36. Dacă se află în domiciliul prevenitului ceva hărtii sau obiecte, cari ar pute servi ca probă în greutatea sau spre ușurarea lui, procuratorul va face proces verbale de dinsele, și va pune mâna pe ele (Pr. 37. ur. 86) (Pr. Fr. 37).

37. Obiectele luate de procurator vor fi încuiate sau învăluite ori numai închise după natura lor, etichetate(2) și sigilate cu sigiliul său. (Pr. 34 ur. 38. 86) (Pr. Fr. 38).

38. Operațiunile prescise prin articolile de mai sus, se vor face în prezența prevenitului, dacă va fi arestat, sau, dacă el însuși nu va voi sau nu va putea să asiste, în prezența unui al său împuternicit.

Obiectele i se vor prezenta spre a le recunoste și a le însemna cu mâna sa, dacă ar cere trebuința, și la cas de nesciință sau refus din parte-i se va face mențiune de acesta în procesul verbale. (Pr. 34 ur 86). (Pr. Fr. 39).

39. Procurorul tribunalului, la cas de flagrante delict, și când faptul va fi de natură a trage după sine o pedepsă criminală, va pune la oprăla pe preveniții prezenți în contra cărora ar fi indicie grave

Dacă prevenitul nu este prezinte, procurorul va da o ordonanță spre a'l indatora să se înfățișede; acesta ordonanță se numesce mandat de aducere.

Denunțarea singură nu constituie o presumpțiune îndestulă spre a motiva darea acestel ordonanțe în contra unui iudividu ce are domiciliu.

Procurorul va procede chiar în acea și la interogarea prevenitului adus înainte sa. (Pr. 29. 30. 40. 45. 93, ur. — P. 104) (Pr. Fr. 40)

40. Flagrante delict se numesce delictul ce se comite acum, sau care de curind se comise.

Se va socoti asemenea flagrante delict casul când prevenitul este urmărit prin strigătul public, și casul când se găsecu asu-

(1) Perquisițiune; cercetare. — (2) Etichetate; însemnate,

pra lui lucruri, arme, instrumente sau hărții, cari dau prepus că elu este autor sau complitic, îndestul numai ca acestea să se fi petrecut aprópe de locul și de timpul comiterii delictului. (Pr. 31. ur. 45. 108) (Pr. Fr. 41).

41. Proceșele verbali ce va face procurorul, în virtutea articolelor precedente, vor fi redactate în ființa și cu sub-semnătura comisariului de poliție al comunei unde s'a comis crima sau delictul, sau a prefectului ori a adjunctului seú, sau a primarului ori a ajutorului seú, sau a doi cetățianii domiciliați în aceeași comună.

Va putea cu toate aceste procurorul să facă procesele verbali fără asistență de marturi, când nu va fi puțință să și-l procure îndată.

Fie care fôia a procesului verbale va fi sub scrisă de procurator și de persoanele cari vor fi asistat la făcerea lui; la cas de nevointă sau neputință din parte-le deasub-scrie, se va face mențiuni de acesta în procesul verbale. (Pr. 42) (Pr. Fr. 42)

42. Procurorul, cerând trebuința, va lua împreună cu dînsul unaséu doue persoane, presupuse, prin artea sau profesiunea lor, capabili de a aștepta natura și circumstanțele crimei sau delictului. (Pr. 43) (Pr. Fr. 43).

43. În casu de vre o mórte violente sau de vre o mórte a cârii causă e necunoscută sau bănuită, procurorul va cere asistența unui sau doi medici sau chirurgi, cari vor face raport despre cauzele morții și despre starea cadavrului.

Persónele chiámate în casul acestui articol și al articolului precedente, vor face, înaintea procuratorului, jurământ de a rosti arătările și părerile ce ar avé, pe a lor onóre și conștiință. (Pr. 40. 45.—C. Civ. 67. 68) (Pr. Fr. 44).

44. Procurorul va transmite fără întârziare judecătorului de instrucțiune procesele verbali, actele, hărțiile, și instrumentele făcute sau luate în urmarea articolelor precedente, pentru ca să se pótă procede după cum se va areta la capul *despre judecătorii de instrucțiune*, și, în terminul acesta, prevenitul va rămâne sub mâna judecății supus mandatului de aducere. (Pr. 56, 57) (Pr. Fr. 45).

45. Afară de casul arêtat în art. 31, procurorul, informat, sau printr'o denunțiere, sau prin ori care alt mod, că s'a comis în circumscripțiunea sa vre o crimă sau delict, sau că vre o persónă prevenită de vre o crimă sau delict se află în circumscripțiunea sa, va fi datoriu a cere de la judecătorul de instrucțiune ca să ordone cercetările cuvenite, și chiar ca să se transpórte la fața locului, de este trebuință, pentru a face acolo procesele verbali necesarie, precum se va arêta la capul *Despre judecătorii de instrucțiune*. (Pr. 28; ur; 58, ur.) (Pr. Fr. 47).

CAP. IV.

Despre oficiarii de poliție, auxiliari ai procuratorului.

46. Sub-prefecții și ajutorii lor, primarii, și ajutorii lor, comisarii de poliție și polițaii, oficiarii și sub oficiarii de dorobanți și de gendarmi, vor primi denunțările crimelor și delictelor comise în locurile unde își exercită funcțiunile lor obicnuit.

Ei vor căuta să descopere crimele și delictele comise în circumscripțiunea lor, vor face procese verbali spre a constata natura, circumstanțele, timpul, locul delictului, precum și probele și indiciile ce vor fi putut aduna. (Pr. 14. 29. 30. 49, ur.) (P. Fr. 48).

47. În cas de flagrante delict, ei vor face procesele verbali, vor primi declarările marturilor, vor face vizitele și alte acte cari, în aretatul casă, sunt de competența procuratorului, toate aceste, după formele și regulile întocmite la capul *Despre ministeriul publică*. (Pr. 31 — 45; 48. ur.) (Pr. Fr. 49).

48. Primarii și ajutorii lor vor primi asemenea denunțările și vor face actele enumerate în articolul precedente conformându-se acelorași regule. (Pr. 14. §. 29—45, 49. ur.) (Pr. Fr. 50).

49. Când pentru îndeplinirea funcțiunilor mai sus arătate, se vor presenta și oficiarii enumerați în articolele precedinți și procuratorul, acesta va fi competent a face actele atribuite poliției judeciare; dacă oficiarii sus numiți 'i vor fi apucat înainte, procuratorul, va pute să urmăze procedura el însuși, sau să autorizeze pe oficiarul care o va fi început ca să o urmăze. (Pr. 21, ur; 46. ur; 50, ur. (Pr. Fr. 51).

50. Procuratorul aflându-se în exercitarea ministeriului său prescriș prin art 31, va pute, dacă va judeca folositor și necesar, să însărcineze pe unul din oficiarii poliției auxiliare a face o parte din actele de competența sa. (Pr. Fr. 52).

51. Oficiarii de poliție auxiliari, vor trâmite fără întârziere denunțările, procesele verbali și alte acte făcute de dânșii în casurile de competența lor, la procurator, care va fi dator a examina îndată procedurile și a le transmite la judecătorul de instrucțiune împreună cu requisitiunile ce va judeca de cuviință a face. (Pr. 46; 48; 52; 53; 61). (Pr. Fr. 53).

52. În casurile de denunțare de alte crime sau delict de cât cele ce sunt însărcinați a constata ei înșii de dreptul, oficiarii de poliție judiciară vor transmite și ei la procurator denunțările ce li se vor fi făcut, și procuratorul le va da judecătorului de in-

strucțiune împreună cu requisitoriul s^{eu}. (Pr. 29, ur; 46 — 48; 61). (Pr. Fr. 54.)

CAP. V.

Despre judecătorii de instrucțiune.

SECȚIUNEA I.

Judecătorul de instrucțiune.

53. Unul dintre judecătorii tribunalului său supleantul va fi numit prin decret Domnesc ca să facă și funcțiune de judecător de instrucțiune.

Va pute să se numescă mai mulți judecători de instrucțiune acolo unde trebuința serviciului va cere. (Pr. 51, ur; 56, ur.) (Pr. Fr. 55.)

54. Judecătorii de instrucțiune vor fi supuși la privegherea procurorului generale al^u curții de apel^u, intru cât se atinge de funcțiunile lor de poliția judiciară. (Pr. Fr. 57).

55. Dacă judecătorul de instrucțiune lipsesce, sau se află bolnav ori impeditat de vre o altă cauză, el^u va fi suplini^t de către unul din judecătorii său de supl^{ent}ul tribunalului pe care 'l va însărcina presedintele. (Pr. Fr. 58)

SECȚIUNEA II.

Funcțiunile judecătorului de instrucțiune.

Prima Distincțiune.

Despre casurile de flagrante delict^u.

56. Judecătorul de instrucțiune, în t^ote casurile de flagrante delict^u, p^ote face de drept^u și prin sine însuși, t^ote actele atribuite procurorului, conformându-se regulilor întocmite la Cap. III.

Judecătorul de instrucțiune p^ote să ceră aflarea de față a procurorului, fără însă să se aducă dintr'ac^{es}ta vre o întârziare lucrărilor p^{re}scrise în disul cap (Pr. 31, ur; 40; 44; 57) (Pr. Fr. 59.)

57. Când flagrantele delict va fi fost constatat, și procurorul va transmite actele la judecătorul de instrucțiune, acesta va fi dator să eșamine fără întârziare procedura.

El pôte să refacă tôte actele, sau acele din acte cari nu s'arũ pãrea complete ori regulate. (Pr. 31, ur. 56) (Pr. Fr. 60.)

A DOUA DISTINȚIUNE.

Despre instrucțiune.

§ I. *Dispozițiuni generali.*

58. Afarã de casurile de flagrante delict, judecãtorul instructor nu va procede la nici o instrucțiune sau urmãrire, mai înainte de a comunica procurorului procedura ce are sã urmeze. Procurorul va putã sã și cãrã acestã comunicare la veri ce epocã, cu îndatorire însã de a întorce actele în douã-zeci și patru ore.

Cu tôte aceste judecãtorul de instrucțiune va da, dacã va cere trãbuința, mandat de aducere și chiar mandat de depunere, fãrã sã aștepte conclusiunile procurorului (Pr. 88, ur.) (Pr. Fr. 61).

59. Când judecãtorul de instrucțiune se va transporta în fația locului, el va fi tot d'auna însoțit de procuror și de un scriitor al tribunalului. (Pr. 21; 56.) (Pr. Fr. 62).

§ II. *Despre plângeri.*

60. Ori cine se va socoti vëtãmatũ prin vre o crimã sau delict va putã aduce plângere și a se constitui parte civile, la judecãtorul de instrucțiune, sau al locului unde s'a petrecut faptulũ, sau al locului resedinței prevenitului, sau alũ locului unde acesta s'ar putã afla. (Pr. 61, ur. 66; 179) (Pr. Pr. 63).

61. Plãngerile adresate cãtre procuror, vor fi transmise de dînsul la judecãtorul de instrucțiune, împreunã cu requisitoriul seũ; cele adresate cãtre oficiul auxiliar de polițiã, vor fi trãmise de aceștia la procuror, care le va transmite judecãtorului de instrucțiune, iarãși cu requisitoriul seũ.

În materiile corecționali, partea cea vëtãmatã va putã sã se adreseze de dreptul la tribunal în forma ce se va arãta mai josũ (P. 45 51. 52. 143. 176. 178, ur.) (Pr. Fr. 64).

62 Dispozițiunile art. 30 relative la denunțiarĩ se vor aplica și la plãngerĩ. (Pr. Fr. 65)

63. Cel ce adu ênd o plângere voesce a se constitui parte civile, pôte face declararea sau cererea prescristã prin art. 6, sau în chiar actul sau de plângere, sau prin actũ posterior. El va putã

să se lepede de calitatea de parte civile în douăzeci și patru ore din momentul când s'a constituit în acea calitate.

În acestu cas el va fi scutit de cheltuețele procesului din momentul lăpădării sale, dără nu va fi scutit de daune interese către prevenit, dacă se va cădă. (Pr. 60. 64. ur. 381. 382—P.298) (Pr. Fr. 66.)

64. Cei ce facu plângere se vor puté constitui parte civile ori când, pină în momentul încheiării desbaterilor, dără în nici un cas lăpedarea loru în urma sentinței nu pôte fi valabile, chiar și de va fi fost făcută în termin de douăzeci și patru ore dela a loru constituire ca parte civile (Pr. 63, 382) (Pr. Fr. 67).

65. Partea civile care nu va locui în ocolul comunale, unde se face instrucțiunea, va fi datore să alégă acolo un domiciliu printr'un actü depus la grefa tribunalului. — Nealegând domiciliu, ea nu va puté opune la actele, cari dupe lege vor fi trebuit a'i fi notificate, neîndeplinirea formalității de notificare. (Pr. 119; 183; 534) (Pr. Fr. 68).

66. În casu când judecătorul de instrucțiune, către care s'a adus plângerea, n'ar fi al locului unde s'a petrecut fapтал, nici alu locului reședinței prevenitului, nici alu locului unde prevenitul se va puté afla, elü va trămite plângerea la judecătorul de instrucțiune competente. (Pr. 60) (Pr. Fr. 69)

67. Judecătorul de instrucțiune competente va ordona ca plângerea să fiă comunicată procurorului, pentru ca acesta să pótă face requisitiunile ce va socoti. (Pr. 58; 66) (Pr. Fr. 70).

§. III. — *Despre asculturea marturilor.*

68. Judecătorul de instrucțiune va cita înainte sa persónele ce vor fi fost arătate sau prin denunțiare, sau prin plângere, sau de către procuror, sau ori cum altü fel, ca avënd cunoscința despre crime sau delictü sau despre circumstanțele sale (Pr. 69, ur) (Pr. Fr. 71).

69. Marturii vor fi chiämați prin aprod, sau prin vre un alt aginte alü puterii publice, după cererea procuratorului (Pr. 71; 167; 341, ur.) (Pr. Fr. 72).

70. Deposițiunile se vor lua de judecătorul de instrucțiune, asistat de scriitor, dela fie care martur în parte și în neștiința prevenitului. (Pr. 59; 72; 342; 357) (Pr. Fr. 73).

71. Mai nainte de a fi ascultați, marturii vor înfățișa citațiunea prin care au fost chiämați, și se va face mențiune de acésta în procesul verbale. (Pr. 69; 74) (Pr. Fr. 74).

72. Marturii vor face jurământ de a spune tot adevêrul, nimic alt de cât adevêrul.

Judecătorul de instrucțiune îi va întreba mai întâiu de numele, prenumele, etatea, starea, profesiunea, locuința lor, precum și dacă sunt servitori, consăngenii ori afini (cuscri) ai părților și în ce grad; se va face mențiune de aceste întrebări și de răspunsurile marturilor. (Pr. 74; 76; 153; 342; 347. — P. 22 §. 3) (Pr. Fr. 75).

73. Depozițiunile vor fi subscrise de judecător, de scriitor și de martur, dupe ce 'i se vor fi citit și acesta va fi declarat că stăruiesc într'însele; dacă marturul nu voesc saă nu pôte a sub scrie, se va face mențiune de acêsta. Fie care pagină a dosariului de instrucțiune va fi sub scrisă de judecător și de scriitor (Pr. 74) (Pr. Fr. 76).

74. Neîndeplinirea formalităților prescise prin cele trei articole precedente, supune pe judecător la acțiune récursoară civilă(1) din partea celui vêtemat, și, în tôte casurile, elu va fi condamnat la o amendă de una sută lei. (P. 162) (Pr. Fr. 77).

75. Ori ce adaus de scriptură între rânduri saă cu semn de trâmîtere, ori ce stersătură saă răsătură, va trebui să fie aprobată și sub-scrisă de judecătorul de instrucțiune, de scriitor și de martur; la din contra urmare, se vor aplica pedepsele arêtate în articolul precedente; scripturele între rânduri saă cu semn de trâmîtere, răsăturile și stersăturile neaprobrate se vor socoti ca și cum n'ar fi de loc. (Pr. Fr. 78).

76. Copii de ambe secsele, cari nu vor fi implinit etatea de 16 ani, vor puté fi audiți numai sub formă de declarare și fără a face jurământ. (Pr. 364) (Pr. Fr. 79).

77. Veri ce persónă chiămată spre a da mărturiă va fi datore a se conforma întru tôte citațiunii ce i s'a trâmîs. La din contra urmare, ea va puté fi constrînsă la acêsta de judecătorul de instrucțiune printr'o amendă celu multu de doué sute lei, pronunțiată dupe conclusiunile procuratorului, fără nici o altă formalitate, nici termin, și fără apel. — Judecătorul de instrucțiune va puté asemenea să ordone, în contra acelei persóne, constrîngerea corporale spre a o aduce sa'si dea mărturia. (Pr. 78. 83; 94; 155; 329; 378) (Pr. Fr. 80).

78. Marturul care, pentru motiv de nevenire, va fi fost condamnat la amendă, și care, în urma celei de alu doilea citațiuni, va produce înaintea judecătorului de instrucțiune legitime motive cari l'au impedit de a veni, va puté să fie, dupe conclusiunile procuratorului, descărcat de plata amendei. (Pr. 156; 379) (Pr. Fr. 81).

79. Judecătorul de instrucțiune va defige, pentru fie caré mar-

(1) Acțiune recursoriă civilă este dreptul ce are partea vătămâtă de a cere des págubire de la judecătorul abătut.

turū, în casū de c erere, o indemnitate, pentru transportul se  şi pentru v et marea ce i s'a putut aduce în interese prin lipsa sa de la ale sale (Pr. 601) (Pr. Fr. 82)

80 C nd, prin atestarea unui medic, sau acolo unde nu este medic, prin veri ce alt mod, se va constata că marturii sunt în neputin a de a se inf a sa dupe citațiunea ce li s'a tr mis, judec torul de instruc iune va merge la locuin a lor, daca aceea se află în comuna domiciliului se .

Daca marturii locuesc  afară din acea comun , judec torul de instruc iune va put  însărcina pe primarul comunei în care locuesc  ca să prim sc  depozi iunile lor.

Spre ac sta judec torul de instruc iune va tr mite primarului note spre a'i face cunoscute faptele asupra căror marturii vor trebui să depună (Pr. 82 ur.) (Pr. Fr. 83)

81. Dac  marturii i i au reşedin a afară din jude ul judecătorului de instruc iune, acesta va cere de la judec torul de instruc iune al reşedin ei lor, ca să m rg  la dinşii şi să prim sc  depozi iunile lor.

În casă când marturii nu vor locui în comuna acestui depe urmă judecător de instruc iune, se va urma procedura ar tat  în articolul precedente. (Pr. 82, ur, 87; 328) (Pr. Fr. 84).

82. Judecătorul sau primarul care va fi primit depozi iunile marturilor, în urmarea celor două articole precedente, le va tr mite închise şi sigilate la judec torul de instruc iune al tribunalului unde procesul este în căutare. (Pr. 83; 105). (Pr. Fr. 85).

83. Daca marturul la care se va fi dus judec torul în casurile prevădute prin articolele 80 şi 81 precedente, nu se află în neputin a de a se inf a sa după citațiunea ce i s'a fost tr mis, judec torul de instruc iune va da un mandat de depunere în contra lui, şi în contra medicului, sau ofici rului municipale care 'i va fi liberat certificatul mai sus  men ionat.

Ped psa lor se va pronun a în asemenea casuri de judec torul de instruc iune al locului unde sunt marturii şi după requis iunea procuratorului, conform celor prescrise prin art. 77. (Pr. 157) (Pr. Fr. 86).

 . IV. — *Despre probele scrise şi despre actele inculpat rie.*

84. Judecătorul de instruc iune se va transporta, daca va fi cerut şi va put  să se transp rte şi din ofici , la domiciliul prevenitului, ca să facă perquis iunea hîrtilor, a lucrurilor şi în genere a tutu lor obiectelor ce se vor judeca de folos pentru descoperirea adv rului (Pr. 35; 59; 85, ur.) (Pr. Fr. 87)

85. Judecătorul de instrucțiune va pute asemenea să se transporte și în alte locuri unde ar da cu socotéla câ s'ar afla ascunse obiectele de cari se vorbescé în art precedente. (Pr. Fr. 88).

86. Dispozițiunile articolelor 34, 35, 36, 37 și 38, privitoare la luarea obiectelor a câror perquisițiune pôte fi făcută de ministeriul public în casu de flagrante delict, se aplică și la judecătorul de instrucțiune. (Pr. 40) (Pr. Fr. 89)

87. Dacă hârtiele sau lucrurile ce ar urma să fie perquisite se află afară din județul judecătorului de instrucțiune, acesta va cere de la judecătorul de instrucțiune al locului unde acele s'ar putea găsi, să procedă la operațiunile prescrise prin articolele precedente. (Pr. 81; 105; 468) (Pr. Fr. 90).

CAP. VI.

Despre mandatele de înfățișare, de depunere, de aducere și de arestare.

88. Mandatū se numesce ordinea prin care oficiării de poliția, judecătorul de instrucțiune, ori ministerul publicū, în puterea facultății ce le este dată esprese și în casuri anume determinate, prin lege, pun o persónă în fața, sub paza, sau sub mâna judecătii.

89. Sunt patru feluri de mandate: mandat de înfățișare, mandat de aducere, mandat de depunere și mandat de arestare.

90. Mandatele de înfățișare și de aducere au de scopū a pune, pe cel chiămat, înaintea judecătii.

Mandatul de aducere se pôte esecuta și prin putere, după formele mai jos arătate.

91. Mandatul de arestare are de object închisórea preventivă a unei persóne după formele mai jos prescrise.

92. Mandatul de depunere este ordinea de a se aresta, de urgență și pentru scurt timp, o persónă, care de o cam dată nu pôte nici a se libera, nici a se aresta dupe tóte formele asigurătoare libertății individuali.

93. Când inculpatul, va fi domiciliat și faptul va fi de natură a trage după sine numai o pedépsă corecțională, judecătorul de instrucțiune va pute, dacă va judeca de cuviință, să nu dea în contra lui de cât un mandat de înfățișare, rămându-i facultatea de a pute, dupe ce l'a întreat, să scâmbe ácelū mandat în verí care altul, după împrejurările ce s'ar desveli.

Daca inculpatul nu vine la înfățișare, judecătorul de instrucțiune va da în contra lui un mandat de aducere.

Asemenea va da mandat de aducere în contra orî cării persoane de orî ce calitate, în cazul când acea persoană ar fi inculpată de un delict care trage dupe sine pedepsă criminală. (Pr. 39; 58; 94, ur; 491, ur, — P. 7. 8. 99, ur) (Pr. Fr. 91)

94. Elū pôte asemenea să dea mandate de aducere în contra marturilor, cari refuză de a se înfățișa după citațiunea ce li s'a trimis, conform art. 77, și fără ca acesta să împedece de a se condamna marturul la amenda legiuită prin același articol. (Pr. Fr. 92).

95. În cas de mandat de înfățișare, judecătorul va face interogarea îndată; în cas de mandat de aducere, elū o va face cel mai târziu în două-deci și patru de ore. (Pr. 39. 93. 114) (Pr. Fr. 93)

96. Dupe interogatoriū, judecătorul va puté să dea un mandat de depunere.

În cursul instrucțiunii, elū va puté, după conclusiunile conforme ale procurorului și or care ar fi natura inculpării, să libereze pe inculpat de sub orî-care mandat de depunere, îndatorându-l a se înfățișa la tôte actele procedurii, precum și pentru esecutarea sentinței, îndată ce va fi cerut.

Ordonanța de liberare nu va puté fi atacată pe calea opozițiunii.

Judecătorul de instrucțiune va puté, după ce a auđit pe inculpatū și pe ministerul public, să dea un mandat de arestare, după forma mai josū arătată, în cas când faptul ar trage dupe sine pedepsă criminală, sau închisóre corecționale. (P. 7, 8 §. 1.) (Pr. Fr. 94).

97. Mandatele de înfățișare, de aducere și de depunere, vor fi subscrise de cel ce le va fi dat și sigilate cu sigiliul său. Prevenitul va fi într'însele numit și desemnatū cât se va puté mai clarū. (Pr. 98; 114) (Pr. Fr. 95).

98. Acelși formalități vor fi observate și în mandatul de arestare; însă acest mandat va coprinde încă și denunțierea faptului pentru care este dat, precum și citațiunea legii care califică acel fapt crimă sau delict. (Pr. 97; 114) (Pr. Fr. 96)

99. Mandatele de înfățișare, de aducere, de depunere sau de arestare, vor fi notificate prevenitului prin aprodū, sau printr'un aginte al puterii publice, care 'l va înfățișa prevenitului în original și 'i va lăsa copiă dupe dînsul.

Mandatul de arestare va fi înfățișat prevenitului, chiar când a-

cesta s'ar afla la oprélă, și i se va lása copiă dupé dñsul. (Pr. 107; 111; 114 — P. 170, ur.) (Pr. Fr. 97).

100. Mandatele de aducere, de înfățișare, de depunere și de arestare, vor fi esecutorie în tótă întinderea Statului Român.

Dacă prevenitul se află afară din județul oficiárului care va fi dat mandatul de depunere saũ de arestare, el va fi condus înaintea sub-prefectului, saũ, în lipsa acestuia, înaintea adjunctului, ori înaintea primarului saũ a ajutorului sèu, ori înaintea comisarului de poliția al locului, și acela va viza mandatul, fără a puté opri esecutarea sea. (Pr. 102; 114) (Pr. Fr. 98).

101. Prevenitul care va refusa de a se supune lá mandatul de aducere, saũ care, după ce va fi declarat că este gata a se supune, sa încerca sâ scape, va trebui să fie constrñsũ.

Purtătorul mandatului de aducere va chiãma, de va cere trebuința, puterea publică a locului celui mai de aprópe; ea va fi datóre sã mérgã, dupe cererea coprñsã în mandatul de aducere. (Pr. 24; 110) (Pr. Fr. 99).

102. Cu tóte aceste, dacã, după mai mult de doué zile de la data mandatului de aducere, prevenitul se va fi găsit afară din județul oficiárului care a dat acest mandat, și la o distanța de mai mult de doué miriametre de la domiciliul aceluí oficiár, acel prevenit va puté sã nu fie constrñsũ de a se supune mandatului, darã atuncî procurorul județului în care se va fi găsitũ și înaintea cãruí va fi condus, va da un mandat de depunere în virtutea cãruí el va fi reținut la închisóre.

Mandatul de aducere va trebui să fiã pe deplinũ esecutat, dacã prevenitul a fost găsit avënd asupra sa lucruri, hãrtii saũ instrumente, cari vor face sã se nascã prepusũ cum cã el ar fi autor saũ complice al delictului pentru care este cãutat, ori care ar fi terminul saũ distanța în care ar fi găsit. (Pr. 97; 100; 103 ur; 112) (Pr. Fr. 100).

103. În doué-deci și patru de ore dupe esecutarea mandatului de depunere, ministeriul public care 'l va fi dat, în cazul prevëdut la art. precedente, va da în scire și va transmite procesele verbalí ce se vor fi făcut, la oficiárul care a dat mandatul de aducere. (Pr. 102; 104) (Pr. Fr. 101)

104. Oficiárul, care a dat mandatul de aducere și cãruí vor fi transmise actele procesului, precum s'a đisũ în articolul precedente, va comunica tóte acestea, tot într'un terminũ de doué-deci și patru ore, la judecãtorul de instrucțiune pe lingã care funcționezã; acest judecãtor se va conforma cu dispozițiunile art. 87. (Pr. Fr. 102).

105. Judecătorul de instrucțiune, care este intrat în cercetare saŭ d'a dreptul saŭ prin trãmiterea făcutã conform art. 87, va transmite, sub sigiliũ, la judecătorul de instrucțiune al locului unde s'a gãsit prevenitul, actele, notele, și informãrile relative la delict, șpre a supune pe acel prevenit la interogatoriũ.

Tõte actele vor fi, dupã acẽsta, întõrse la judecătorul care se aflã intrat în cercetare, împreunã cu interogatorul. (Pr. Fr. 103)

106. Dacã, în cursul instrucțiunii, judecătorul ce se aflã intrat în cercetare, va da un mandat de arestare, el va putẽ ordona, prin acel mandat, ca prevenitul sã fie transmutat la arestul locului unde se face instrucțiunea.

Dacã nuse coprinde în mandatul de arestare ca sã se facã aceã transmutare a prevenitului, el va rãmãnẽ la arestul județului în care se va fi gãsit, pînã ce se va otãri de judecătorul de instrucțiune, conform art. 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135. (Pr. 96; 102; 112; 576 ur, 580, ur.) (Pr. Fr. 104.)

107. Dacã prevenitul, în contra cãruĩ s'a dat un mandat de aducere nu põtefigãsit, acel mandat va fi infãțișat la sub-prefectul, primarul, ori la ajutoriĩlor, saŭ la comisarul de polițiã al comunei, unde este reședința prevenitului. Numițiĩ vor visa actul de notificare. (Pr. 93 94; 99; 100; 111) Pr. Fr. 105).

108. Ori care depositariũ al puterii publice, și chiar ori ce persoanã, vorũ fi datori a pune mãna pe prevenitul surprins în flagrante delict saŭ în casurile asemẽnate flagrantei delict, și a-lũ conduce înaintea ministeriului publicũ, fãrã sã fie trebuința de mandat de aducere. (Pr. 29; 39; 40—P. 389 § 11) (Pr. Fr. 106).

109. Asupra infãțișãrii mandatului de depunere la directorulũ închisorei de cãtre aprodulũ saŭ agintele puterii publice, însãrcinatũ cu esecutarea acelui mandat, prevenitul va fi primit și ținutũ în casa de oprelã.

Directorul închisorei va da funcționarului, însãrcinat a esecuta mandatul, adeverința de primirea prevenitului. (Pr. 113; 576, ur) (Pr. Fr. 107).

110. Oficiãrul însãrcinat cu esecutarea mandatului de depunere saŭ de arestare, va lua cu sine putere îndestulã pentru ca sã nu scape prevenitul.

Acea putere o va lua din apropiarea locului unde va trebui sã se esecute mandatul de arestare saŭ de depunere; ea va fi datõre sã mERGã dupe cererea făcutã deã dreptul comandantului ori superiorului și cuprinsã în mandat. (Pr. 24; 101) (Pr. Fr. 108)

111. Dacã prevenitul nu põte fi prins, mandatul de arestare va

fi notificat (1) la cea dupe urmă locuință ce a avut, și se va face procesul verbale de perquisițiune. (2)

Acest proces verbale se va face în prezența celor două mai de aproape vecini ai prevenitului, pe cari îi va pute găsi purtătorul mandatului; ei îl vor subscrie, sau dacă nu știu ori nu vor să subscrie, se va face mențiune de acesta, precum și de interpelarea ce li se va fi făcut pentru a subscrie.

Purtătorul mandatului de arestare va face dupe aceea să se vizeze procesul său verbale de sub-prefectul om de adjunctul său, sau, lipsind aceștia, de primarul ori de ajutorul său, sau de comisarul de poliție al locului, și i va lăsa copie dupe dișul,

Mandatul de arestare și procesul verbale vor fi dupe aceea date la grefa tribunalului. (Pr. 107) (Pr. Fr. 109.)

112. Prevenitul, prins în puterea unui mandat de arestare sau de depunere, va fi condus fără întârziere la arestul aretat în mandat. (Pr. 106; 576, ur; 580, ur.) C. Pr. Fr. 110.)

113. Oficiarul însărcinat cu executarea mandatului de arestare sau de depunere, va da pe prevenit în mână directorului închisorii, care îi va întorče înscrisă de primire după forma prescrisă la art. 109.

Va duce dupe aceea la grefa tribunalului actele relative la arestare și va lua o adeverință de a lor predare.

Elu va înfățișa atât înscrisul de primire cât și adeverința, în două dec și patru de ore, la judecătorul de instrucțiune, care le va visa pe amândouă, și această visă o va data și o va subscrie (Pr. Fr. 111).

114. Neobservarea formalităților prescrise pentru mandatele de înfățișare, de depunere, de aducere și de arestare, va fi pedepsită prin muștrări în contra procuratorului său a judecătorului de instrucțiune: ceea ce nu împedică pe cel vătămă de a exercita în contra lor *acțiune recursoriă civilă*, dacă are motive. (Pr. 95; 97, 98, 99, 100) (Pr. Fr. 112) (3).

(1) Notificat: încunoscinițat.

(2) Perquisițiune: cercetare spre a se afla.

(3). *Prin acțiune recursoriă civilă*, se înțelege dreptul ce se dă părților, ce au suferit pagubă, de a dobîndi, prin caltea justiției civile, despăgubirea cuvenită de la procurorul său judecătorul abătut. În art. 112. din legea francesă, care corespunde cu allu nostru, legiuitorul s'a servit cu expresiunea *prise a partie*, adică că se recunósce părților *dreptul de pornire* în contra unui judecător spre a căpăta reparația pagubei ce lea adus greșiala acellui judecător (Vezi la noi și art. 86. §. 2. allu legi curții de Casațiune).

CAP. VII

Despre libertatea provisorie și despre cauțiune (1)

115. Prevenitul care, în cursul instrucțiunii, va fi fost arestat în urmarea unui mandat sau ordonanțe, poate, mai înainte de a se da otărîrea definitivă, să câștige liberarea sa provisorie, în cașurile, după regulele și sub condițiunile mai jos arătate.

116. Liberarea provisorie în cursul instrucțiunii nu va pute fi dată prevenitului, când judecătorul de instrucțiune va recunoște că faptul este supus la pedepsă criminală. (P. 7.) (Pr. Fr. 113)

117. Dacă faptul nu poate căde sub mai grea pedepsă de cât închisórea corecțională, judecătorul de instrucțiune, în urma cererii prevenitului, va pute ordona, așind conclusiunile procuratorului, liberarea sa provisorie, de va da mai înteu o cauțiune solvabilă(2) că se va presenta, la tóte actele procedurii, cum și pentru esecutarea otărîrii, îndată ce va fi cerut.

Liberarea provisorie sub cauțiune va pute fi cerută și dată în orí ce stare a procesului, chiar în timpul recursului de casațiune. (Pr. 8. §. 1) (Pr. Fr. 114).

118. Cu tóte acestea vagabonđii și certaii de judecată pentru crime nu vor pute fi în nici un cas liberai pe cauțiune. (Pr. 7. 117.) (P. 217) (Pr. Fr. 115).

119. Cererea de liberarea provisorie va fi notificată pãrții civile, la domiciliul seú sau la cel de dinsa ales. (Pr. 65). (Pr. Fr. 116).

120. Solvabilitatea cauțiunii va fi cercetată de procurator și de partea civile chiămată dupe formele legale.

Dacă cauționatorul nu va depune în casa tribunalului suma cauționării, el va fi datorú să justifice solvabilitatea sa prin avere de nemisctóre, care să prețuiască, deducându-se(3) sarcinele ce ar avé, odată și jumétate suma cauțiunii (Pr. 121, ur.) (Pr. Fr. 117).

121. Prevenitul va fi primit să dea cauțiune el însuși pentru sine, sau depuuendú suma cauționării, sau justificând că are nemisctóre cari să abă o valóre de odată și jumétate suma cauțiunii, scădute fiind sarcinele ce ar avé acele nemisctóre. Intr'un

(1). Vezi în privința liberării provisorie și a închisórei preventive și legea Belgie din 18 fevr. 1862, care a modificat cu totul această parte a Pr. penale franceze

(2). *Cauțiune* va să zică chezașiá, *cauționatorú* este chezașiu, și *cauționatú* este chezașuitú.

(3). A se deduce, va să zică a se scádea

cas sau altul, el va trebui să facă sumisiunea (1) de care se va vorbi mai jos. (Pr. 120; 123) (Pr. Fr. 118)

122. Cauționarea nu va pute fi mai mică de 500 lei.

Daca pedépsa corecționale ar fi fost de o dată o închisóre și o amendă a cârii sumă îndoită arü trece de lei cincî sute, nu se va pute cere cauționamentü de o mai mare sumă de câtü amenda in doudă.

Daca din delicté a rezultat o daună civile, aprețiabile in banî, cauționarea va fi cât de trei ori valórea daunei, dupe cum aceea va fi aprețiată, pentru acest scopü numai, de judecătorul de instructiune, fără ca cu tóte acestea cauționarea să fié in acest cas mai mică de 500 lei. (Pr. 116; 120) (Pr. Fr. 119)

123. Cauționatorul admis va face sumisiune (declarațiune îndatoritóre) la grefa tribunalului, de a plăti suma cauționarei, la cas când prevenitul n'ar fi următorü a se înfățișa.

Copia despre acéstă sumisiune, in formă esecutoriă, va fi dată la mână părții civili mai nainte de a se da prevenitulü libertatea provisorie. (Pr. 116; 125.) (Pr. Fr. 120).

124. Baniü depuși sau nemisçátórele cari forméză obiectulü cauționării vor fi destinate:

1) la plata reparațiunelor civili și cheltueleur făcute de par-tea civile.

2) la amendă.

Aceste creanțe vor fi primite(2) de creanța fiscului pentru chel-tuelile făcute de ministeriulü public. (Pr. Fr. 121).

125. Judecătorul de instructiune va da la timp, dupe conclusiunile procuratorului său dupe cererea părții civili, o ordonanță pen-tru plata sumei cauționate. Acéstă plată va fi urmărită dupe ce-rerea ministerului public, și sumele primite se vor trāmite la casa Statului, fără ca din acésta să se împedice urmāririle și drepturi-le părții civili. (Pr. 123; 127) (Pr. Fr. 122).

126. Prevenitul nu va pute cāstiga liberarea sa provisorie prin dare de cauțiune, de cât dupe ce mai äntéiü va fi ales un do-miciliü la reședința tribunalului corecționale printr'un actü făcut la grefa aceluï tribunal. (Pr. Fr. 124)

127. Prevenitul care va lāsa pe cauționatorul sēü să fie urmă-rît și esecutat la plată, nu va mai fi primit in viitor nici într'un

(1) Prin sumisiune se înțelege o declarațiune îndatoritóre.

(2). Termenulü de *primatü* este sinonimü cu acela de privilegiü; adică că crean-ța fiscului este privilegiată, se plătesce inaintea celorü-l-alte creanțe.

cas a cère din nou liberarea sa provisorie pe cauțiune. (Pr. 123; 125) (Pr. Fr. 126).

CAP. VIII.

Despre ordonanțele judecătorului de instrucțiune dupe completarea procedurii.

128. Indată cè procedura va fi terminată, judecătorul de instrucțiune o va comunica procurorului care va fi dator a-i adresa requisitiunile sale, cel mult pînă în trei zile. (Pr. 21; 106, 129, ur) (Pr. Fr. 127)

129. Daca judecătorul de instrucțiune este de părere că faptul nu înfățișează nici crimă, nici delict, nici contravențiune, sau că nu pòte fi imputat inculpatului, elu va declara priu o ordonanță, că nu existe casu de urmărire, și, daca inculpatul va fi fost arestat, se va libera îndată. (Pr. 106; 130; 137, ur. — P. 1) (Pr. Fr. 128).

130. Daca el este de părere că faptul nu este de cât o contravențiune polițianescă, va tràmite pricina înaintea judecătorului polițianescă competente și va ordona liberarea inculpatului daca este arestat.

Disposițiunile acestui articol și ale articolului precedente nu vor puté aduce nici o vètèmare drepturilor părții civili sau părții publice, precum mai jos se va esplica. (Pr. 63, ur; 129; 137, ur, 139, nr; 225) (Pr. Fr. 129)

131. Daca delictul este recunoscut de natură a fi pedepsit prin pedepsă corecționale, judecătorul de instrucțiune va înainta procesul la tribunal spre a-lu lua în cercetare.

Daca în acest cas, delictul pòte să tragă dupe sine pedepsa închisórei, prevenitul, de se va afla închis, va remáné la închisóre provisorie. (Pr. 132, 176, ur) (Pr. Fr. 130)

132. Daca delictul nu trage dupe sine pedepsa închisórei, prevenitul va fi liberat, cu îndatorire de a se reinfățișa, la ziua defiptă, înaintea tribunalului competente. (Pr. 131, 137) (Pr. Fr. 131)

133. În tóte casurile de tràmiterea acusatului sau înaintea poliției municipale, sau înaintea tribunalului de județu, ministerul public este dator să tràmită, în terminu de douè deci si patru óre, numerotate, tóte actele procesului la grefa tribunalului care are să pronunțe. (Pr. 130; ur) (Pr. Fr. 132).

134. În cas de tràmiterea prevenitului înaintea tribunalului de județu, procurorul este dator în același termin să facă a i setră-

mite chiâmarea de înfățișare pentru cel mai scurtă termin, observându-se însă, în privința acésta, terminele prescrise prin art.180 (Pr. Fr. 132).

135. Dacă judecătorul de instrucțiune găsește că faptul e de natură a fi pedepsit cu pedepse criminale, și că prevențiunea în contra inculpatului este îndestul de stabilită, va ordona ca actele instrucțiunii, procesul verbale care constată corpul delictului, și o listă de actele inculpatore, fără întârziere, să se transmită de procurorul tribunalului la procurorul generale ală curții de apel, spre a se procede dupe cum se arétă la capul *Pentru punerea sub acusațiune*.

Actele inculpatore vor rămâne la tribunal, afară numai de cele ce se dispun prin art. 223. (Pr. 136; 212; 245—P. 7) (Pr. Fr. 133).

136. În cazul articolului precedent, mandatul de arestare sau de depunere ce s'a dat contra prevenitului va conserva puterea sa esecutoriă până ce se va statui de către curtea de apelă.

Ordonanțele date de judecătorul de instrucțiune, în virtutea dispozițiunilor articolelor 120, 130, 131, 132 și 135, se vor înscrie la sfirșitul requisitorului procurorului. Ele vor trebui să cuprindă numele și prenumele prevenitului, domiciliul, locul nasterii, etatea și profesiunea, dacă vor fi cunoscute; precum asemenea și espunerea faptului, natura delictului și declarațiunea că sunt sau că nu sunt probe îndestulătoare în sarcina prevenitului. (Pr. 97, ur; 226, ur). (Pr. Fr. 134).

137. Ministeriul publică va pute în toate casurile să formeze opozițiune la ordonanțele judecătorului de instrucțiune.

Partea civile va pute forma opozițiune la ordonanțele date în casurile prevădute prin articolele 117, 129, 130, 132 și 523 și la verii care ordonanțe ar vătămă interesele sale civile.

Prevenitulă nu va pute forma opozițiune de cât la ordonanțele date în virtutea articolului 117, și în cazul prevădut prin art. 523.

Opozițiunea va trebui să fiă formată în termin de doue deci și patru ore, care va curge: pentru opozițiunea din partea procurorului, din ziua de când s'a dat ordonanța; pentru opozițiunea părții civile și a prevenitului nearesiat, din ziua notificării ordonanței la domiciliul de dinșii alesă la locul reședinței tribunalului; pentru opozițiunea prevenitului închisă, din ziua de cândă ordonanța i se va comunica de grafiâr.

Notificarea și comunicarea menționate în paragraful precedent se vor face în termin de doue deci și patru ore de la data ordonanței.—Opozițiunea se va face către camera de acusațiune a curții de apelă care va statui asupra-î îndată ce o va primi.

Actele vor fi transmise, precum se arătă la art. 135.—Prevenitulă arestat va remăné la închisóre pînă cândü se va statui asupra opozițiunii, și în tóte casurile pînă la espirarea terminului opozițiunii.

În tóte casurile, dreptulă de opozițiune se cuvine și procuratorului générale de lingă curtea de apelü. Acesta va fi dator a notifica a sa opozițiune în cele ðce zile ce vor urma dupe darea ordonanței judecătorului de instrucțiune.

Dispozițiunea ordonanței care pronunțiă liberarea prevenitulă, se va esecuta provisoriiü cu tótă opozițiunea făcută în contră-y. (Pr. 65; 119. 138; 212; 224) (Pr. Fr. 135).

138. Partea civile care va cădé în opozițiunea sa, va fi condamnată la daune interese către prevenit(1). (Pr. 64; 389) (Pr. Fr. 136).

CARTEA II.

Despre judecată.

TITLUL I.

Despre tribunalile polițiănesci și corecionali.

CAP. I.

Despre tribunalile și judecătoriale polițiănesci.

139. Sunt considerate ca contravențiunii polițiănesci faptele cari după dispozițiunile cãrțiia *patra* (2) din Codicele penale, pot să dea locü saü la o amendă de lei două-ðeci și cincü și mai puțin, saü la o închisóre de cincü zile saü mai puțin, fără a deosebi daca, cu ocaziunea unei asemenea infracțiunii, s'a făcut saü nu confiscarea lucrurilor apucate, și ori-care ar fi valórea acelor lucruri. (Pr. 20 140—P. 1; 381—396) (Pr. Fr. 137).

140. Cercetarea și judecata contravențiuniloră polițiănesci sunt atribuite, dupe distincțiunile mai jos stabilite:

a) Tribunalilor polițiănesci propriü ðise în Bucuresci și în orașele unde asemeni tribunali se vor mai institui.

(1) Prin *daune interese* se înțelege perderea ce cineva a încercat și câștigul de care a fost lipsitü.

(2) Cod. penale neavând de cãt trei cãrți, de cartea a treia a voit să vorbescă legiuitorulü

- b) polițailor, în orașele unde nu sunt tribunale polițienesci propriu zise,
 c) sub prefectilor, în comunele rurale;
 d) primarilor. (Pr. 141, ur; 164, ur; 188) (Pr. Fr. 138).

§ I. *Despre tribunale polițienesci, polițai și sub-prefecți.*

141. Tribunalele polițienesci, propriu zise, polițai și sub prefecții sunt singuri competenți a judeca:

1. Contravențiunile comise în comuna reședinței lor.
2. Contravențiunile comise în celealte comune ale plășei sau ocolului lor, cari nu sunt flagranți delictes și ai căror autori sau marturi lipsesc din acele comune.
3. Contravențiunile silvice urmărite dupe cererea particularilor.
4. Injuriile verbali.
5. Afăptele, anunțiile, vândările și distribuțiunile de opere, scripte sau gravure contrarie bunelor morali.
6. Acțiunea în contra celor ce au meseria de a ghici, de a spune viitorul, de a explica visele.
7. Contravențiunile pentru cari partea reclamante cere daune interese de o suma nedeterminată, sau care trece peste cincisprezece lei. (Pr. 142; 188—P. 393 §. 9, ur.) (Pr. Fr. 139.)

142. Tribunalele polițienesci, polițai, sub-prefecții și primarii sunt în concursu competenți a judeca toate cele alte contravențiuni comise în circumscripțiunea lor (Pr. 141; 164, ur.) (Pr. Fr. 140)

143. Citațiunile pentru contravențiunile polițienesci se vor face dupe cererea celor în drept.

Citațiunea se va notifica printr'un aprod sau alt funcționar analog, care va lasa copie dupe dinsa preventului sau persoanei responsabil de reparațiuni sau restituțiuni civili (Pr. 144, ur; 166) (Pr Fr. 145)

144. Citațiunea nu va pute fi dată pe un termin mai mic de douăzeci și patru ore, osebit de câte o zi pentru fiecare distanță de două miriametre. (1) La din contra urmare, atât citațiunea cât și sentința ce s'ar da, va fi nulă. Însă această nulitate nu va pute fi propusă de cât numai la cea dintâi înfățișare, mai înainte de ori-ce apărare. În casuri urgente terminul va pute fi mai scurt, și părțile vor pute fi citate a se înfățișa chiar în acea zi și la o oră arătată în virtutea unei cedule (biletu) de citațiune, dată de judecătoru. (Pr. 143. 166.) (Pr. Fr. 146.)

(1) Vezi la supl. legea pentru măsuri, din 21. Sept. 1864,

145. Părțile vor pute să se înfățișeze de bună voiă, și după un simplu advertiment, fără să fie trebuință de citațiune. (Pr. 166) (Pr. Fr. 147).

146. Tribunalul polițiănesc, polițaiul, sub-prefectul vor ordona, mai nainte de ziua înfățișării, tôte actele cari nu sufer întârziare, precum facere de procese verbali, prețuire de daune și altele asemenea (Pr. 63) (Pr. Fr. 148).

147. Dacă persóna citată nu se înfățișeză la ziua și la ora defiptă (1) prin citațiune, ea va fi judecată în lipsă. (Pr. 144. 148. ur. 168) (Pr. Fr. 149).

148. Persóna condamnată în lipsă nu va mai fi priimită a se o-pune la esecutarea sentinței, dacă nu se înfățișeză la audiența arătată în articolul următor, afară de cele ce se vor dice mai josú despre apelú și despre recursul de casațiune (Pr. 147; 149; 169, 174) (Pr. Fr. 150).

149. Opozițiunea la sentința dată în lipsă se va pute forma prin declarațiune făcută drept respunsú în josul actului prin care i se notifică acea sentință, sau printr'un act notificat în termin de trefúle de la încunoscinițarea sentinței, osebit de câte o úi pentru fie care distanță de doué miriametre.

Cel ce va forma opozițiune se va înfățișă îndată dupe espirarea sorócelorú aretate mai sus, fără a mai aștepta citațiune. La din contra, opozițiunea se va socoti ca neînființată (Pr. 148) (Pr. Fr. 151).

150. Persóna citată se va înfățișa ea însăși sau printr'unú împuternicitú din parte-i prin procurațiune speciale. (Pr. 181) (Pr. Fr. 152.)

151. Instrucțiunea fie căruí proces va fi publică sub pedépsă de nulitate.

Ea se va face în următórea ordine:

Procesele verbali, dacă sunt, vor fi citite de grefiár sau de ajutorú.

Marturii chiámáti în contra inculpatului vor fi ascultați, dacă cere trebuința.

Partea civile va face conclusiunile sale.

Persóna citată va propune apărarea sa și va produce marturii aduși, întru cât acésta i se permite prin articolul următor.

Ministeriul public, la tribunalile polițiănesci propriú díse, va fi audít în ale sale conclusiuni.

Partea citată va pute propune observațiunile sale.

(1) Prin ziua și ora defiptă se înțelege ziua și ora otărită, ficsată.

Tribunalul său judecătorul va pronunța sentința în audiență publică, chiar în acea zi, fără să o pôtă amâna pe altă zi, de cât pentru neîndepliniri de instrucțiune (Pr. 186, 392; 485.) (Pr. Fr. 153).

152. Contravențiunile se vor-proba său prin procesele verbali, ori raporturile oficiârilor poliției judecătorești, său prin marturi, în lipsă de asemeni procese verbali și raporturi, ori spre întemeiarea a-celora, dupe următoarea distincțiune:

Nimeni nu va fi priimit, sub pedepsă de nulitate, a proba prin marturi, peste cele său în contra celor coprinse în procesele verbali ale procurorului, sub-prefectului, polițaiului și primarului. Procesele verbali și raporturile acestor oficiări de poliția nu pot fi atacate, în materiă de contravențiuni, de cât dupe regulele procedurii falsului.

Procesele verbali și raporturile celor lalți oficiări de poliția judiciară, vor puté fi desbătute prin probe contrarie, său scrise său testimoniali, daca tribunalul său judecătorul va judeca de cuviință să admită acele probe. (Pr. 14; 16; 34; 168; 185) (Pr. Fr. 154).

153. Marturii vor face, la audiență, sub pedepsă de nulitate, jurământ de a spune tot adevêrul, nimic alt de cât adevêrul: greiârul său ajutorul va lua notă de acesta, precum și de numele, pronumele, etatea, profesiunea, locuința și declarațiunile lor cele mai principale. (Pr. 72; 154, ur; 185; 432, ur) (Pr. Fr. 155).

154. Ascendenții și descendenții(1) inculpatului, frații, surorile, său afinii (cuscrii) sêi în aceleași grade, femeia său bărbatul, chiar și după despărțirea lor otărită dupe legi, nu vor fi nici chiâmați, nici priimiți a da mărturiă, fără însă ca mărturia persónelor mai sus numite să pôtă cauza vre-o nulitate, când ministerul public, partea civile și inculpatul nu s'aũ opus la admiterea lor ca marturi. (Pr. 72; 342, ur. 347) (Pr. Fr. 156).

155. Marturii cari nu se vor conforma citațiunii, vor puté fi constrinși de tribunalũ dupe requisitiunea ministeriului public, său de judecător, prin amendă pentru cea de întâiũ lipsă, și prin constringere corporale pentru cea d'al doilea, pronunțate una său lta chiar în audiența la care sũ fost chiâmați. (Pr. 77; 78; 156; 378) (Pr. Fr. 157).

156. Marturul condamnatũ la amendă pentru o primă lipsă, și care, după cea de al doilea citațiune, se va infățișa și va produce înaintea tribunalului cuvinte legiuite de apărare, va puté fi liberatũ de amenda la care a fost condamnat. — Dacã marturul nu este

(1) *Ascendenții* sunt rudele de susũ; *descendenții* sunt rudele de josũ.

citat din nou, el va pute să se înfașeze de bună voiă, în persoană sa printr'un imputernicit prin procurațiune speciale, la audiența următoare, spre a presenta cuvintele sale de apărare și a quēștiga, dacă se va cuveni, liberarea sa de amendă. (Pr. 78; 379) (Pr. Fr. 158)

157. Dacă faptul nu presintă, nici delict, nici contravențiune polițiănescă, tribunalul va anula citațiunea și tot ce va fi urmat, și va statui prin aceeași sentință asupra cererilor de daune interese (Pr. 63 ur; 187; 207; 224; 389) (Pr. Fr. 159).

158. Dacă faptul este un delict, care atrage dupe sine pedepsă corecționale sa și mai gravă, tribunalul sa judecătorul polițiănesc va trāmite pe părți înaintea procurorului tribunalului corecționale sa județianū. (Pr. 28, ur; 169) (Pr. Fr. 160).

159. Dacă inculpatul este dovedit faptuitor al unei contravențiuni polițiănesce, judecătorul sa tribunalul va pronunța pedepsa și va otări, prin aceeași sentință, asupra cererilor de restituțiuni și de daune interese. (1) (Pr. 4; 8; 63; 139; 143) (Pr. Fr. 161).

160. Partea care va căde va fi condamnată la cheltuele, chiar și către partea cō publică.

Cheltuelile vorū fi liquidate (limpedite) prin sentință. (Pr. 63; 143; 190; 391) (Pr. Fr. 162).

161. Ori-ce sentință de condamnare va fi motivată și tēstul legii aplicate se va insera într'insa sub pedepsă de nulitate.

Se va face mențiune într'insa dacă este dată în ultima sa prima instanță. (Pr. 151; 162; 169; 191; 392; 412; 413) (Pr. Fr. 163)

162. Originalul sentinței va fi scris de judecătorul care va fi ținut ședința, fără să potă amēna subscrierea pe altă zi.

La din contră urmare, grefiărul sa ajutorul se va condamna la o amendă de lei trei deci, și o acțiune recursoriă civile va putē exercita cel interesat atāt în contra judecătorului sa tribunalului cât și în contra grefiărului sa ajutorului. (Pr. 192; 229; 393) (Pr. Fr. 164).

163. Ministeriul public, sa, unde nu este ministeriū public, judecătorul și partea civile vor urma executarea sentinței, fie-care în ceea ce'l privesce. (Pr. 4; 143; 193) (Pr. Fr. 165.)

§. II. — *Despre jurisdicțiunea primarului ca judecător polițiănescū.*

164. În comunele cari nu sunt reședință de tribunalū polițiă-

(1). Cererea de restituțiuni este aceea prin care cineva pretinde a i se însopia lucrul ce s'a luat de către altul.

nesc, de polițaiu, nici de sub-prefect, primarii sunt competenți, ca și acele autorități, a judeca:

1. Tote contravențiunile cari sunt flagrante delictive.

2. Tote cele-alte contravențiuni întâmplute în comuna lor, dacă atât autorii, cât și marturii contravențiunilor se vor afla prezenți în acea comună, și când cererea părții reclamantei de daune interese va fi de o sumă determinată și nu va trece peste 15 lei.

Primarii nu vor pute judeca nici o dată contravențiunile atribuite prin art. 141 tribunalilor polițienesci și sub-prefecților. (Pr. 14; 16; 40; 139; 165, ur.) (Pr. Fr. 166)

165. Funcțiunile de grefiar al primarului, în materiile polițienesci, vor fi împlinite de scriitorul satului său de un scriitor al consiliului comunale.

166. Citațiunile vor pute fi făcute printr'un avertiment (1) al primarului, care va anunța inculpatului faptul ce i se impută, ziua și ora când trebuie să se înfățișeze. (Pr. Fr. 169)

167. Se va urma tot așa și pentru citațiunile către marturi; ele vor pute fi făcute printr'un avertiment care va arăta momentul când se va primi depouzițiunea lor. (Pr. Fr. 170)

168. Primarul va ține ședințele sale în casa consiliului comunale său în casa Municipalității; audiențele vor fi publice.

Se vor observa încă și dispozițiunile articolelor 147, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157 și 160. (Pr. Fr. 171)

§. III. — *Despre apelul în contra sentințelor polițienesci.*

169. Sentințele date în materie polițienescă vor pute fi atacate prè calea apelului, când acelea vor pronunția închisórea, sau când amendele, restituțiunile și reparațiunile civili vor trece de lei dece, deosebit cheltuelile. (Pr. 143, 195) (Pr. Fr. 172.)

170. Apelul va fi suspensiv: în tot timpul terminului de a face apel, precum și în timpul judecării apelului, esecutarea sentinței va fi suspensă. (Pr. Fr. 173)

171. Apelul sentințelor tribunalului său judecătorului polițienesc se va face către tribunalul corecționale al județului, în termin de dece zile de la primirea copiei de sentință de către persoana interesată, sau la domiciliul său. (Pr. Fr. 174.)

172. Când asupra apelului, ministeriul public sau vre-ună din părți va cere, se vor pute asculta marturii din nou și se vor pute chema și alții noi. (Pr. 153) (Pr. Fr. 175).

(1) Prin avertimentu se înțelege o înștiințare.

173. Dispozițiunile articolelor precedentei despre solemnitatea instrucțiunii, natura probelor, forma, autenticitatea și sub-semnătura sentinței definitive, condamnarea la cheltuele, precum și despre pedensele pronunțate prin acele articole, se vor aplica și la sentințele date, în apel, de tribunalele județiane sau de tribunalele județiane sau de tribunalele corecționale propriu zise. (Pr. 151, ur.) (Pr. Fr. 176)

174. Ministeriul public și părțile vor putea, fiind casă, să facă recurs pentru casare în contra sentințelor date, în ultimă instanță, de tribunalele polițienesci, de sub-prefecți, polițai sau primari, ori în contra sentințelor date în apel de tribunalele corecționale sau de tribunalele județiane.

Recursul se va face după forma și în terminile ce se vor prescrie mai jos. (Pr. 161; 169; 412; 416, ur.) (Pr. Fr. 177)

175. La începutul fie-cărui trimestru, tribunalele polițienesci, sub-prefecții, polițaii și primarii vor transmite ministerului public de lângă tribunalul județean sau corecționale, extractul sentințelor polițienesci ce se vor fi dat în trimestrul precedente și cari vor fi pronunțat pedepsa închisorei. Ministeriul public va depune acest extract la grefa tribunalului corecționale. El va da o socotélă sumariă de aceste extracte către ministeriul public de lângă curtea de apel. (Pr. 26; 141, ur; 164; 169; 194) (Pr. Fr. 178)

CAP. II.

Despre tribunali în materiă corecționale.

176. Tribunalele de județe, pe lângă însărcinările puse asupra-le prin articolele precedentei, vor judeca și delictelé silvice urmărite după cererea administrațiunii, cum și tóte delictelé a căror pedepsă trece peste cinci zile de închisore și douăzeci și cinci lei de amendă. (Pr. 130; 139; 171, — P. 65) (Pr. Fr. 179)

177. Dacă se comite un delict corecționale în localul și în timpul audienței, președintele va face proces verbale despre faptul întâmplat, va asculta pe prevenit și pe marturi, și tribunalul va aplica, fără a se redica de pe loc, pedepsele prescrise prin lege. Acestă dispozițiune își va avé aplicarea la delictelé corecționale comise în localul și timpul audiențelor curților de apel, și chiar a le audiențelor tribunaliilor când judecă în civile, rămând însă celui condamnat prin sentința dată în asemenea casuri, dreptul de apel în contra acelei sentințe. (Pr. 515, ur. — P. 181) (Pr. Fr. 181).

178. Tribunalul în materie corecțională va intra în cercetarea delictelor de competența sa, sau în urma trãmiterii ce i se va fi făcut conform art. 131 și 158, sau prin dă dreptul cerere din partea celui vătămat; iar în delict silvice, din partea administrațiunii, și în tôte casurile din partea ministeriului public. (Pr. 61; 131; 225.) (Pr. Fr. 182)

179. Partea civile va face, prin actul seü de plingere către tribunal, alegere de domiciliu în orașul unde se află tribunalul. (Pr. 63; 64) (Pr. Fr. 183).

180. Se va da unü termin cel puțin de trei zile, osebit de câte o zi pentru fie-care distanță de două miriametre, de la citațiune până la judecată, sub pedepsa de nulitatea condamnațiunii ce s'ar pronunța în lipsă în contra persoanei citate. Acestă nulitate însă nu se va puté propune de cât la cea d'intăiü audicnță și mai înainte de ori-ce apărare. (Pr. 144; 182) (Pr. Fr. 184).

181. În procesele relative la delict care nu atrag pedepsa închisórei, prevenitul va puté fi reprezentat de un vechil; tribunalulü însă va puté ordona înfățișarea sa în persoană. (Pr. 150) (Pr. Fr. 185).

182. Dacă prevenitul nu se va înfățișa, el va fi judecat în lipsă. (Pr. 147; 183. ur.) (Pr. Fr. 186).

183. Condamnarea în lipsă va rămâne ca cum nu ar fi fost, dacă prevenitul, în termin de cincü zile, adăugit cu câte o zi pentru fie-care distanță de două miriametre, socotite de la primirea copiei de sentință de dñsul, sau la alü seü domiciliu, va forma opozițiune la executarea sentinței.

Cu tôte aceste cheltueele ocașionate printr'o opozițiune vor rămâne în sarcina prevenitulü (Pr. 64; 148; 149; 179; 184) (Pr. Fr. 187).

184. Dacă dupe citațiunile făcute de tribunal în urma unei opozițiuni, oponentele(1) nu se înfățișază, opozițiunea sa va rămâne nulă, și sentința ce va fi dat tribunalul asupra opozițiuni nu se va mai puté ataca de oponente de cât pe calea apelului după cum se va arăta mai jos. (Pr. 149; 195; 203) (Pr. Fr. 188).

185. Probă delict lor corecționali se va face după modul prescriș prin art. 152 relativ la contravențiunii polițianesci, cu deosebire că procesele verbalü și raporturile oficiãrilor poliției judecătorești, cu excepțiune de acelea ale procurorilor, substituțiilor și ju-

(1) *Oponente* este acela care a făcut opozițiunea, care a reclamat adică de a se judeca din nou, de catre același tribunalü care a dat sentința în lipsa lui.

decătorilor de instrucțiune, pot fi combătute de inculpat prin probe contrare, sau scrise sau testimoniale.

Grafiărul va lua note de declarațiunile marturilor și de responsurile prevenitului.

Aceste note se vor visa de către președinte în termen de trei zile dela pronunțarea sentinței.

Dispozițiunile articolelor 155, 156, 157, 158 și 159, se aplică și la tribunalile corecționale. (Pr. Fr. 189).

186. Instrucțiunea va fi publică sub pedepsa de nulitate.

Ministerul public, partea civilă sau apărătorul său, și în privința delictelor silvice, delegatul administrațiunii, vor espune cauza; procesele verbale sau raporturile, dacă s'a făcut, vor fi citite de grafiâr, marturii pentru sau contra vor fi ascultați, dacă cere trebuința, și imputările ce li se pot face vor fi propuse și judecate; actele ce pot servi spre ușurarea sau în greutatea prevenitului vor fi prezentate marturilor și părților, prevenitul va fi întrebat; prevenitul și persoanele responsabili de reparațiunii sau restituțiunii civile vor propune apărările lor; ministerul public va resume procesul și și va face conclusiunile. — Prevenitul și persoanele responsabili de reparațiunii sau restituțiunii civile vor pute replica.(1)

Sentința va fi pronunțată chiar în aceea di dacă s'a terminată instrucțiunea. (Pr. 151; 168; 185) (Pr. Fr. 190).

187. Dacă faptul nu este socotit nici delict, nici contravențiune polițiănescă, tribunalul va anula instrucțiunea, citațiunea și tot ce va fi urmat, va da drumul prevenitului și va statui asupra cererilor de daune interese. (Pr. 157; 207. 389) (Pr. Fr. 191)

188. Dacă faptul este o contravențiune polițiăneasă și dacă partea publică, sau partea civilă, sau prevenitul n'a cerut trãmitearea procesului la tribunalul polițiănesc, tribunalul corecționale va aplica pedepsa și va statui, dacă cere trebuința, asupra daunelor interese.

În acest cas sentința sa va fi fără apel. (Pr. 139, ur, 208) (Pr. Fr. 192).

189. Dacă faptul e de natură a merita o pedepsa criminală, tribunalul va pute da îndată mandatul de depunere, sau mandatul de arestare, afară de crimele pedepsite numai prin degradațiunea cetățenescă, și va trãmite pe prevenit înaintea judecătorului de in-

(1) Prin vorba: „ vor putea replica „ se înțelege că atât prevenitul, cât și celelalte persoane responsabile, vor putea responde totu de una procurorului, adică vor putea totu de una avea cuvintul cellu diu urmă. Acesta are locu la totu cauzele de natură penală.

strucțiune competente. (Pr. 53; 60; 97; 209 — P. 7.) (Pr. Fr. 193).

190. Or ce sentință de condamnare în contra prevenitului și în contra părții responsabili de reparațiuni sau restituțiunii civile, va condamna și la cheltueile, chiar și la cele făcute de către partea cea publică.

Cheltueele vor fi liquidate (impedite) prin aceeași sentință. (Pr. 63; 143; 160; 391; 441) (Pr. Fr. 194).

191. În dispoitivul (1) ori cărei sentințe condamnatorie, se vor enunția faptele de cari persoanele citate se vor socoti culpabili sau responsabili, pedepsa și condamnațiunile civile.

Testul legii ce se va aplica va fi citit la audiența de președinte; se va face mențiune în sentință de această lectură, și testul legii se va însera într'însa supt pedepșă de o amendă de cinci-șeci lei în contra grafiârului. (Pr. 161; 392) (Pr. Fr. 195).

192. Originalul sentinței va fi scris chiar în cea și de judecătorii ce au pronunțat-o; grafiârul care va da copiă după o sentință care nu este încă sub-scrisă, se va urmări ca inculpat de a-busă de încredere.—Ministerul public va cere să i se înfațișeze în toate lunele originalele sentințelor, și găsind vre-o contravențiune la acest articol, va face proces verbale pentru a se procede după cum se va cuveni. (Pr. 162; 393 — P. 322, ur.) (Pr. Fr. 196).

193. Sentința se va executa după cererea ministerului public și a părții civile întru cea ce privesce pe fie care.

Cu toate acestea urmărirea pentru adunarea amendelor și a confiscărilor vor fi făcute, în numele ministerului public, de casiării fiscalului (Pr. 163) (Pr. Fr. 197).

194. Ministerul public va fi dator, în termin de cinci spre-șeci zile după pronunțarea sentinței, să trimită un extract dupe dînsa ministerului public de lingă curtea apelativă (Pr. 26; 175) (Pr. Fr. 198).

195. Sentințele date în materie corecțională se vor pute ataca pe calea apelului. (Pr. 169; 188; 516) (Pr. Fr. 199)

196. Apelul se va face către curtea apelativă în circumscipțiunea căria se află tribunalul. (Pr. Fr. 201).

197. Facultatea de a apela o vor avé:

1. Părțile prevenite sau responsabili.

2. Partea civile, întru cea ce privesce numai interesele sale civile.

(1) Dispoitivul unei sentinți este partea aceea a sentinței care coprinde cea ce judecătorii pronunță asupra contestațiilor dîntre părți

3. Administrațiunea, pentru delictele silvice.

4. Ministerul public de lângă tribunalul de întâia instanță.

5. Ministerul public de lângă curtea apelativă. (Pr. 4; 60; 194) (Pr. Fr. 202)

198. Dreptul de apel va fi perdat, afară de cazul art. 200, dacă nu s'a făcut declarațiunea de apel la grefa tribunalului care a dat sentința, în termen de zece zile cel mult după pronunțarea ei; dacă sentința este dată în lipsă, acele zece zile se vor socoti din ziua în care s'a primit copia sentinței de către partea cea condamnată sau la domiciliul său, osebit de câte o zi pentru fie care distanță de două miriametre.

În tot timpul acestor zece zile, cum și în timpul judecării apelului, executarea sentinței va fi suspendată. (Pr. 170; 171; 199, ur.) (Pr. Fr. 203)

199. Cererea coprințetore de mijlocele apelului va pute fi dată la aceeași grefă în același termen; ea va fi sub-scrisă de către apelante sau de unu anume al său împuternicit pentru acesta.

În acest de pe urmă casu procurațiunea va rămîné anecsată la cerere.

Acéstă cerere va pute fi dată și de dreptul la grefa curții. (Pr. 202; 417) (Pr. Fr. 204)

200. Ministerul public al curții apelative va fi dator a notifica recursul său, sau prevenitului, sau persónei responsabilu civile despre delict, în termen de două luni din ziua pronunțării sentinței, sau dacă sentința i s'a notificat legale de către una din părți în termen de o lună din ziua acestei notificări. În casu de a nu observa aceste termine, ministerul public va perde dreptul de apel. (Pr. 194; 197) (Pr. Fr. 205).

201. Liberarea prevenitului aquitat nu va pute fi suspendată când nici un apel nu va fi fost declarat sau notificat în cele trei zile după pronunțarea sentinței. (Pr. 198) (Pr. Fr. 206.)

202. Cererea de apel, dacă se va fi dat la grefa tribunalului de întâia instanță, va fi trimisă, împreună cu or ce alte acte, de ministerul public la grefa curții, în douăzeci și patru ore de la declararea, sau de la notificarea apelului.

Dacă celú în contra cărui sentința a fost pronunțată se află la arest, el va fi în același termen și după ordinea ministerului public, strămutat la casa de arest a loculu unde se află curtea apelativă. (Pr. 199; 580, ur.) (Pr. Fr. 207).

203. Otăririle date în lipsă asupra apelului vor pute fi atacate pe calea opozițiunii în aceeași formă și în aceeași termine ca și șențințele date de tribunalile corecționali.

Opozițiunea va rămâne nulă dacă oponentele nu se înfățișează după citațiunea ce i se va trimite în urma opozițiunii sale.

Decisiunea ce se va da asupra opozițiunii nu va pute fi atacata de partea ce o va fi format de cât înaintea curții de casațiune (Pr. 183; 211; 416) (Pr. Fr. 208).

204. Apelul va fi judecat la audiență, în curs de trei-leci zile de la primirea sa, după raportul unui judecător. (Pr. 205) (Pr. Fr. 209).

205. În urma raportului și mai înainte de a emite raportul și judecătorii curții opiniunea lor, prevenitul, sau de a fost aquitat, sau de a fost condamnat de instanța inferioare, persónele civile responsabili de delict, partea civile și ministerul public, vor fi auziți în forma și după ordinea prescrise prin art. 180. (Pr. 63; 204) (Pr. Fr. 210).

206. Dispozițiunile articolelor precedenți despre solemnitatea instrucțiunii, natura probelor, forma, autenticitatea și sub semnătura sentinței definitive a celei din tîiú instanțe, despre condemnațiunea la cheltuele și despre pedepsele ce pronunția acele articole, se vor aplica și la otărîrile date în apel. (Pr. 185—187; 190—192) (Pr. Fr. 211).

207. Dacă sentința este reformată pe temeiú că faptul nu e recunoscut nici delict, nici contravențiune polițiánescă prin nici o lege, curtea va apăra pe prevenit, și va statui, dacă se va cuveni, asupra daunelor interese. (Pr. 129. 157; 187; 224) (Pr. Fr. 212).

208. Dacă sentința este anulată din cauză că faptul prezentează numai o contravențiune polițiénescă, și dacă nici partea publică, nici partea civile, nici prevenitul n'a cerut trîmiterea procesului înaintea tribunalului polițiánesc competente, curtea va pronunța pedépsa și va statui asemenea, dacă cere casul, și asupra daunelor interese (Pr. 139; 188) (Pr. Fr. 213).

209. Dacă sentința este anulată pentru cuvênt că faptul este de natură a merita o pedépsă criminală, curtea va da, dacă cere casul, mandat de depunere și chiar mandat de arestare, și va trîmite pe prevenit înaintea unui din funcționarii competenți, afară de cel ce a făcut instrucțiunea și de cel ce a luat parte la judecată (Pr. 97; 189-P. 7.) (Pr. Fr. 214)

210. Dacă sentința este anulată pentru vre o violațiune sau omisiune de forme din cele prescrise prin lege sub pedépsă de nulitate, curtea va statui ea însăși asupra fondului (Pr. Fr. 215)

211. Partea civile, prevenitul, partea publică, persónele supuse pentru delict, la răspundere civile, vor pute face recursú pentru

casarea decisiunii. (Pr. 21. 63; 174: 412, ur; 416, ur.) (Pr. Fr. 216).

TITLULU II.

Despre cauzele cari trebuesc a fi supuse juraților.

CAP. I.

Despre punerea supt acuzare.

212. Ministerul public de lângă curtea de apel, în termen de cinci zile de la primirea actelor cari i se vor fi transmis, conform cu art. 135, va fi dator a pune cauza în stare de a fi judecată și a'și face raportul în alte cinci zile următoare cel mult.

În acest timp partea civile și prevenitul vor puté da or ce memoriū ar voi, fără ca prin acésta să se pótă întirzia raportul (Pr. 63; 304) (Pr. Fr. 217).

213. Judecătorii curții de apel ce vor fi desemnați spre a constitui camera de acușățiune, vor statui asupra requisitiunilor sale.

Ei se vor aduna când va cere ministerul public; în lipsă de asemenea cerere, ei se vor aduna cel puțin odată pe săptămână.

Ei vor fi aleși prin sorți pe timpū de un an (Pr. 248) (Pr. Fr. 218).

214. Președintele camerei de punere sub acușățiune va fi dator a face să se pronunție decisiunea acéstei camere îndată dupe ascultarea raportului ministeriului public; la cas de imposibilitate, camera se va pronunța cel mult în trei zile dupe acel raport. (Pr. 213) (Pr. Fr. 219).

215. Dacă cauza este de natură de a fi judecată de înalta curte de justițiă saū de casațiune, ministerul public este dator a cere suspensiunea și trāmiterea causei la acea curte, și camera de acușățiune a ordona acesta. (I. Curți cas. art. 42) (Pr. Fr. 220).

216. Afară de casul prevēdūt în articolul precedente, camera de acușățiune va procede a examina dacă esiste în contra prevenitului probe saū indicie de vre uu fapt calificat de crimă prin lege, și dacă aceste probe saū indice sunt destul de grave pentru ca să se pronunție punerea sub acușățiune. (Pr. 224, ur;—P. 1; 7) (Pr. Fr. 221).

217. Grefierul va da lectura, de tôte actele procesului în ființa ministeriului pnblic. Acele acte, împreună cu memoriile, ce vor fi dat partea civile și prevenitul, se vor lāsa pe masă înaintea judecătorilor (Pr. 212) (Pr. Fr. 222).

218. Partea civile, prevenitul și marturii nu se vor înfățișa. (Pr. Fr. 223).

219. Ministeriul public, după ce va fi depus pe masă requizițiunea sa scrisă și sub-scrisă, se va retrage împreună cu grafiârul (Pr. 306, 309) (Pr. Fr. 224).

220. Judecătorii vor delibera între sine îndată, fără a se redica de pe loc și fără a comunica cu niminî (Pr. 218) (Pr. 225).

221. Camera de acusațiune va statui, prin una și aceeași decisiune, asupra delictelor conese (inclinate) ale căror acte se vor afla produse în acelaș timp înaintea sa. (Pr. 222; 332; 333; 523 ur) (Pr. Fr. 226).

222. Delictele sunt conese, sau dacă au fost comise în acelaș timp de mai multe persoane adunate, sau dacă au fost comise de diferite persoane, chiar în diferite timpuri și în diverse locuri, însă după înțelegere formată mai dinainte între dânsese, sau dacă culpabilii au comis unele delicte numai ca să și procure mijloace spre a comite altele, ca să faciliteze, ca să împlinescă punerea lor în lucrare sau ca să se asigureze în contra pedepsei. (Pr. 221; 522, ur.) (Pr. Fr. 227).

223. Camera de acusațiune va pute ordona, de va cere trebuința, informări noue, însă în cel mai scurt termen. Ea va pute cere asemenea de la tribunalul de întâia instanță trâmitemea actelor ce vor fi remas depuse acolo în urmarea articolului 135. (Pr. 230 ur.) (Pr. Fr. 228).

224. Dacă Camera de acusațiune nu descopere nici uă urmă de vre'un delict prevădut prin lege, sau dacă nu află indetule indicie de culpabilitate, va ordona liberarea prevenitului, și acesta se va esecuta îndată, afară dacă prevenitul nu e reținut pentru vre uă altă cauză.

Tot asemenea se va urma și în casu când curtea va statui asupra unei opozițiuni făcute, conform art 138, la liberarea prevenitului pronunțiată prin ordonanța judecătorului de instrucțiune; ea va confirma acea ordonanță dacă nu descopere nici uă urmă de vre un delict prevădut prin lege, și acesta se va esecuta precum s'a dis în paragraful precedente. (Pr. 129; 157; 187; 241, ur.) (Pr. Fr. 229).

225. Dacă Camera de acusațiune socotesce că faptul prevenitului este de natura polițiănescă sau corecționale, ea pronunția darea sa în judecata tribunalului competente.

În cas de trâmitemea prevenitului la un tribunal polițiănesc, el va fi liberat de la închisore. (Pr. 130; 140; 176) (Pr. Fr. 230).

226. Dacă faptul este calificat de crimă prin lege, și dacă ca

mera de acusațiune află îndestulătorie probele aduse în contra prevenitului, va ordona trimiterea acestuia înaintea curții juraților.

În toate casurile și ver care ar fi ordonanța judecătorului de instrucțiune, curtea va fi datăre, dupe requisitiunile ministeriului public, că statuiască, pentru fie care din preveniții tramiși înaintea sa asupra tutor faptelor de crime, delictes saū contravențiunl carl resultă din procedură. (Pr. 136, ur; 216; 227, ur, 304) (Pr. Fr. 231).

227. Când camera va pronunța punerea prevenitului sub acusațiune, va da în contra lui o ordonanță de arestare. Acastă ordonanță va fi conformă celor prescrite la art 135 al acestui codice (Pr. 228; 234) (Pr. Fr. 232).

228. Ordonanța de arestare va fi inserată în decisiunea camerei de acusațiune. Acea decisiune va coprinde și ordinea de conducerea acusatului la casa de oprélă de lângă curtea juraților d'ina-intea cărui este trāmis. (Pr. 136; 226; 580, ur.) (Pr. Fr. 233).

229. Decisiunea camerei de acusațiune va fi sub-scrisă de toți judecătorii cari o au dat; se va face într'insa mențiune, sub pedepsă de nulitate, atât de requisitiunea ministeriului public cât și de numele fie-cărui judecător (Pr. 162; 192; 393; 405) (Pr. Fr. 234).

230. În toate causele, camera de acusațiune, mai întâi de a fi decis dacă se cuvine a pronunția punerea sub acusațiune, va pute d'în oficiu(1) să ordone urmārir, aducere de alte acte, informāri, fără a distinge dacă este saū nu începută o instrucțiune de cel d'âncēt judecător, și apoi să statuiască cele de cuviință. (Pr. 223; 231, ur.) (Pr. Fr. 235).

231. În cazul articolului precedente unul dintre membrii camerei va face funcțiune de judecător instructor (Pr. 232, ur.) (Pr. Fr. 236).

232. Judecătorul va asculta pe marturī saū va însărcina cu primirea depozitiunilor lor pe unul din judecătorii tribunalului în ac-cărui circumscripțiune se află cu locuința lor; va face interogatoriū prevenitului; va face să se constate înscris toate probele saū indiciile ce vor pute fi adunate; se va da, dupe împrejurārī, mandate de aducere, de depunere saū de arestare. (Pr. 68, ur; 84, ur; 88, ur. 234) (Pr. Fr. 237).

233. Ministeriul public își va face raportul în cinci zile, după remiterea ce-l va fi făcut judecătorul instructor de actele procesului. (Pr. 212; 231) (Pr. Fr. 238).

234. Daca va resulta din cercetare că este cas de a trāmite pe prevenit înaintea curții juraților, camera va pronunța dupe cum

(1) Prin vorba din oficiu se înțelege de la sine.

s'a ȃis în articolele 226, 227 și 228. Dacă se cuvine a trãmite pe prevenit înaintea poliției corecționale, camera se va conforma dispozițiunilor art. 225.

Dacă, în cazul acesta, prevenitul a fost arestat, și dacă delictul pôte atrage pedepsa închisorei, elu va remine în închisore pîna la a sa judecare. (Pr. 115. ur.) (Pr. Fr. 239).

235. Se vor observa încã și cele-l-alte dispozițiuni ale presentelui codice cari nu sunt contrarie celor cincî articole precedinți. (Pr. Fr. 240).

236. În casurile când camera de acusațiune va trãmite pe preveniți înaintea curții juraților, ministeriul publicu va redacta un act de acusațiune în care vor fi espuse:

1 Natura delictului care formezã bazea acusațiunii; 2. faptul și tôte circumstanțele care potã îngreuna sau ușura pedepsa. Prevenitul va fi numit într'însul și descris cu lãmurire.

Actul de acusațiune se va termina prin urmãtorul resumptu: „Prin urmare, N. este acusatũ cã a comis cutare omorũ, cutare furtũ, seũ cutare altã crimã, cu cutare și cutare circumstanțã.“ (P. 226; 234; 237, ur; 338.) (Pr. Fr. 241).

237. Decisiunea prin care prevenitul este dat în judecata curții juraților, precum și actul de acusațiune, vor fi semnificate (1) și lãsate în copiã acusatului. (Pr. 226; 232; 236; 238) (Pr. Fr. 242)

238. În douã-zeci și patru de ore dupã darea acestor copie în mina acusatului, el va fi strãmutat la casa de oprelã a curții juraților de care are sã fie judecatũ. (Pr. 237; 580, ur.) (Pr. Fr. 243)

239. Dacă acusatulũ nu se pôte prinde, sau nu se înfãțisezã, se va judeca în lipsã, procedînduse în contra lui dupe regulele stabilite la Cap. II Titlul IV al acestei cãrți. (Pr. 240; 470 — 482). (Pr. 244).

240. Ministeriul publicu va da în scire despre decisiunea prin care camera de acusațiune a trãmis pe acusatũ înaintea curții juraților, atît primarului comunei locului unde se aflã domiciliul acusatului, dacă acelũ domiciliũ este cunoscutũ, cît și primarului locului unde s'a comis delictul. (C. Civ. 87. ur.) (Pr. Fr. 245).

241. Prevenitul, în privința cãruia camera de acusațiune va fi decis cã nu se aflã în cas de a fi trãmis înaintea curții juraților, nu va mai putẽ fi tras în judecatã pentru același faptũ, afarã numai dacã s'ar face niscari-va nouẽ descoperiri în greutatea sa. (Pr. 224; 242). (Pr. Fr. 246).

(1). A semnifica unũ actũ cui-va, este a i-lũ da în cunoștința printr'unũ oficiãrũ publicũ,

242. Sunt considerate ca descoperiri nouă în greutatea preveniturii, declarațiunile de martori, actele și procesele verbale care nerutînd fi supuse la cercetarea camerei de acusațiune, sunt cu tôte aceste de natură, să a întări probele pe cari camera le va fi aflată pré slabe, să a da faptelor nouă desvoltări folositoare întru descoperirea adevărului. (Pr. 241; 243) (Pr. Fr. 247).

243. În cazul acesta, oficiărul poliției judiciare, să judecătorul de instrucțiune va proceda la nouă cercetare.

Judecătorul de instrucțiune, intrînd în cercetare, va puté da, dacă va cere trebuința, mai înainte de trămiterea actelor sus țise la ministerul public, un mandat de depunere în contra preveniturii care va fi fostă liberat dupe dispozițiunile art. 224. (Pr. 21; 68, ur; 97. 99, ur). (Pr. Fr. 248.)

244. Ministeriul public de lîngă tribunalul județului va trămite la fie-care opt țile, la ministeriul public de lîngă curte, o însemnare de tôte cauzele criminali, corecționali și polițienesci cari se vor fi ivit. (Pr. 26. 245; 307, ur). (Pr. Fr. 249).

245. Cînd în însemnarea cauzelor corecționali să polițienesci, ministeriul public de lîngă curte va găsi unele cari înfățișeză caractere mai grave, va puté ordona aducerea actelor în termen de două decî țile de la priimirea însemnării, și va face, în alt termen de cinci-spre-țece țile de la priimirea lor, requisitiunile ce va judeca; iar camera de acusațiune va ordona, în termen de trei țile, cele, de cuviință. (Pr. 213; 214; 230; 244; 383). (Pr. Fr. 250)

CAP. II.

Despre formarea curții juraților.

246. Se va forma cite o curte de jurați în fie-care din cele patru orașe cari sunt reședințe de curți de apel. (Pr. 226; 324; 247, ur.)

247. Aceste curți se vor compune de trei membri ai curții de apel, dintre cari unul va fi președinte, și de o comisiune de doi-spre-țece jurați.

Funcțiunile ministeriului public, vor fi îndeplinite de ministeriul public al curții de apel. (Pr. 246, 248) (Pr. Fr. 252.)

§. I—*Despre curtea juraților.*

248. Membrii curții de apel cari vor fi votatî punerea sub aculare, nu vor puté, în acea cauză, să facă parte din curtea juraților sub pedepsă de nulitate (Pr. 213) (Pr. Fr. 257).

249. Curtea juraților va ține sesiune, de patru ori pe an, la începutul fie-căruia trimestru. Fie-care sesiune va dura pînă cînd se vor decide tôte cauzele criminali cari vor fi fost puse în stare

de a fi judecate în precedentele trimestru (Pr. 250; 305) (Pr. Fr. 259. 260).

250. Pentru fie-care sesiune a curții juraților și înainte de deschiderea ei, președintele curții de apel va desemna pe cei trei membri ai acestei curți cari au să asiste pe jurați în lucrările lor și să pronunțe pedepsa, conform celor prevădute în procedura Codicelui penale. (Pr. 213).

251. Ziua deschiderii sesiunii se va defige de președintele curții juraților. (Pr. 252) (Pr. Fr. 260).

252. Acușaii cari vor fi fost aduși în casa de arest dupe deschiderea sesiunii, nu vor pute fi judecați de cât daca ministerul public va cere, daca acușaii vor consimți și daca președintele va ordona judecarea lor; în acest cas ministerul public și acușaii vor fi considerați că au renunțiat la facultatea de a face recurs pentru nulitate în contra decisiunii de punere sub acușaiune. (Pr. 321, ur.) (Pr. Fr. 261).

253. Decisiunile curții juraților nu vor pute fi atacate de cât înaintea curții de cassațiune și în formele determinate prin lege. (Pr. 324, ur. 405. 416, ur.) (Pr. Fr. 262)

254. Daca, dupe notificarea făcută juraților, conform art. 278, președintele curții juraților, a venit în casă de a nu mai putea îndeplini funcțiunile sale de președinte, va fi înlocuit prin cel mai vechiu judecător ce curtea va delega din sinul său. (Pr. 255) (Pr. Fr. 263).

255. Judecătorii curții juraților vor fi, la cas de lipsă sau de veri-ce altă împedicare, înlocuiți de președintele curții prin alți judecători ai aceleași curți de apel, său prin judecătorii ai tribunalului locale. (Pr. Fr. 264).

256. Membrii judecătorii cari vor fi destinați a forma curtea juraților în timpul vacanțiunilor, vor fi permanenți în totu acestu timp. Ei se vor trage la sorți.

Numele acestor judecătorii nu vor mai fi pusela sorți în anul fiitoru.

257. Procuratorul generale va pute, chiar fiind presinte, să delege funcțiunile sale la unul din substituiți.

Acéstă dispozițiune se aplică atât la curtea de apel câtu și la curtea juraților. (Pr. 247; 304, ur.) (Pr. Fr. 265).

§. II. — Despre comisiunea juraților. (1).

258. Au dreptu de a fi jurați:

1). Cei ce vor pute proba prin certificate că au trecut în învăț-

(1) Asupra formării comisiunii juraților să se consulte în legile Franței, și decretul din 12 August. 1848, și mai cu semnă legea din 10 Iuniu 1853, de unde s'au luat mai multe dispozițiuni ce compun acestu paragrafu,

turele unei scóle secundarie în ver-care ramură, saú alte studii superióri.

2). Cel ce se bucură de un venit de una saú galbeni, de orí ce natură.

3). Profesorii foști, saú în activitate în momentul promulgării acestei legi, cari vor avé unú serviciú de șese ani și nu vor puté justifica de nici o alta din condițiunile cerute spre a fi jurați.

4). Cel ce esercită o profesiune liberale, comercianții și industrialii cari plătesc o patentă pînă la gradul al patrulea inclusiv.

5). Funcționarii civili și militari în retragere cari se bucură de o pensie anuale de la trei mił de lei în susú.

6). Funcționarii publici în activitate ale căror funcțiuni sunt gratuite. (Pr. 259, ur; 266, ur.) (Pr. Fr. 382).

259. Nimeni nu va puté împlini funcțiuni de jurat daca nu va fi în etate de trei-deci de ani împliniți, daca nu se va bucura de drepturile publice, civili și de familie, și daca se va afla în vreunul din casurile de necapacitate saú de incompatibilitate prevădute prin cele patru articole următoare. (Pr. 258; 266, ur.) (Pr. Fr. 381)

260. Sunt necapabili de a fi jurați:

1. Cel condamnați la o pedepsă criminală.

2. Cel condamnați la o pedepsă corecțională pentru:

a). Falsificare, rumpere de sigilie și sustragere de acte depuse în locuri publice.

b) Furtú.

c) Inșelăcinne.

d) Abusú de încredere.

e) Atentat la bunele moravuri.

3. Cel ce sunt puși sub acușățiune și în stare de contumaciă.

4. Funcționarii neamovibili cari vor fi fost destituiți după formele legale și pentru fapte imputabili lor și recunoscute *ca atari* (1).

5. Cel ce se află sub mandatú de depunere saú de arestare, pe cât timpú vor rămáne în această stare. (Pr. 266, ur).

261. Sunt necapabili, pentru trei ani numai, cei ce vor fi fost condamnați la o închisóre de o lună cel puțin.

262. Sunt în fine necapabili de funcțiunile de jurat:

1. Faliții nereabilitați

2. Servitorii cu simbră

3. Interdicții

4. Cel ce nu știú citi și scrie românesce. (Pr. 266, 267, ur.)

263. Funcțiunile de jurat suntú incompatibili cu funcțiunile de ministru, președinte al corpurilor legiuítóre, membru al consiliului

(1) *Ca atari*: ca ast-felii.

de stat, director de ministeriũ și cap de secțiune, prefect și sub-prefect, judecãtoriu și oficiãriu al ministerului public, oficiãr al poliției judecãtoresci, militariũ în activitate, invetãtoriu de scõle primarie, revisor și sub-revisor, perceptoriũ de contribuțiuni, funcționariũ al serviciului telegrafic și preot de mir. (Pr. Fr. 383).

264. Vor fi scutiți de funcțiunile de jurat, dupã a lor cerere:

1. Cei trecuți de șese-deci de ani.

2. Cei ce 'și ținũ vieța cu munca lor manuale și diurnã. (Pr. 258.)

265. Vor fi iertați de funcțiunile de jurat, dupã a lor cerere, membrii corpurilor legiuitoare, pe cât timpũ ține sesiunea. (Pr. 258; 263).

266. La împlinitul fie-cãruia period de trei ani, prefectii județelor vor forma o listã generale de tôte persõnele domiciliãte în județele lor și cari dupã articolele 258, 259, 260, 261, 262, și 264 (1) se vor gãsi avẽnd aptitudinea de a fi jurați. (Pr. 267, ur; 269, ur.)

267. Aceste liste se vor publica în tõtã întinderea județului, și se vor așge în timpũ de douẽ-deci zile la primãriã și în locurile principale ale fie-cãrii comune, prin îngrijirea primarului, care va încheia proces verbale de îndeplinirea acestei formalități, arõtând ziua în care s'a fãcut afigerea.

Copiã dupã acest proces-verbale va fi dator primarul a îngãdui ori-cui ar cere, în termin de patru-deci de zile de la ziua afigerii. (Pr. 266; 269).

268. Prefectul va primi, în același termin de patru-deci de zile, și va judica de urgență ori-ce reclamațiuni pentru înscrieri nelegali, pentru omisiuni, sau pentru scuteli.

Apelul de sentința prefectului se va putã face în termin de douẽ-deci zile de la data sa cãtre curtea de apelũ, care va judeca de urgență validitatea reclamațiunii.

Apelul se va primi fãrã plata de tacsã (Pr. 258; 259-265; 269, ur.)

269. Formalitãțile prescrise prin cele trei articole precedinți se vor îndeplini, pentru prima orã, în cele d'ãntãiu trei luni, socotite dela completa publicare, prin Monitorũ, a acestui codice.

270. În fie care an, la ãntãiu August, prefectii județelor vor compune dupã lista generale triennale de care se face mențiune în articolele precedinți, o listã anuale ordinarã de persõnele cari au sã fie chiãmate, în cursul anului judecãtoresc urmãtor, a face funcțiuni de jurați.

(1) Credem cã din greșialã de tiparũ legea citẽzã art. 264, ci art 263 a voit sã citeze, cãei în art 263 se copirindũ inaptitudinĩ de a fi jurați, iar nu în art. 264, care se ocupã de persõne, cari au aptitudine de a fi jurați, însă cari potũ fi scutite numai dupe cererea lorũ.

Deosebit de acésta, prefectul de la reședința fie cării curți de apel va forma și o listă suplementariă de persoane domiciliatē la reședința curții pentru serviciulū aceluiasi anū. (Pr. 266, ur; 271. ur, 275, ur).

271. Lista cea ordinariă va coprinde, pentru serviciul unei curți de apel, patru sute de nume.

Lista cea suplementariă va coprinde dupe trebuință, de la patru-deci pînă la una sută de nume. (Pr. 270).

272. In fie care anū, incele d'ântăiū cinci-spre-deceșile ale lui Iuliū, ministrul din intru, va face pentru fie-care curte de apel, repartițiunea numerului de patru sute între județele coprinse in circumscripțiunea acelei curți, și va notifica fie-cărui prefectū nume-rulū aferente la județulū sēu.

Acéstă repartițiune se va face după proporțiunea listelor trienali comparate ale județelor fie-cării circumscripțiunii de curte de apel (Pr. 270; 273, ur).

273. Prefectulū, in conformitate cu cele prescise prin art. 270, va lua din lista triennale, după ordinea alfabetică, numerulū de nume ce i s'a fost insemnatū, in virtutea art. precedente.

274. Încheierea definitivă a acestei liste anuali nu se va putē face decât după indeplinirea acelorași formalități cari sunt prescise prin articolele 266, 267, 268 și 269.

275. Dupe încheierea definitivă a listei anuali și mai 'nainte de ăntiū Noembre, fie-care prefectū o va comunica dé dreptulū președintelui curții de apel in a cării circumscripțiune se află județul sēu. (Pr. 270, 272, 276.)

276. Tot de o dată prefectul va îngriji ca numele inscrise pe lista anuale să fiă făcute cunoscute persónelor cari aū a esercita in anul următor funcțiunea de jurați.

277. Cu șee șile inaintea deschiderii sesiunii, președintele curții de apel va trage la sorți, din lista trāmisă de prefectū, trei-deci și șese de nume cari aū să formeze lista jurașilor pe tot timpul sesiunii.

Se vor mai trage la sorți încă patru nume, cari aū să servescă ca jurași suplementari. (Pr. 278, ur, 281; 285) (Pr. Fr. 388)

278. Numele eșite la sorți se vor notifica persónelor ce aū să servescă ca jurași cu cinci șile cel pușin inaintea șilei când aū să servescă.

Acéstă notificare se va face către persóna ce a eșit la sorți sau se va lāsa la domiciliul sau residența sa: — Ea va cuprinde șilua când persóna are să se afe la curte și pedepșele ce atrage lipsa sa. (Pr. 286; 287, ur. 290) (Pr. Fr. 389);

279. Dacă, din cele patru-zeci de persoane trase la sorți, unele au murit sau au pierdut calitățile spre a fi jurați, președintele va trage la sorți, după ce va asculta ministeriul public, alte nume în locul lor. (Pr. 277, ur.) (Pr. Fr. 390).

280. Din persoanele eșite la sorți, acele cari vor avea cauze de scuză sau de iertare valabile le vor arăta înscrisu președintelui mai înainte de deschiderea sesiunii. Curtea, ascultând concludsiunile ministeriului public, va statui. (Pr. 378).

281. În ajunul fie-cării zile când jurații au să judece, președintele curții de jurați va examina dacă din lista menționată la art. 277 au ramas, afară din cei legale iertați sau scusați, încă trei-zeci de persoane.

Dacă vor fi mai puțin de trei-zeci, acest număr se va completa prin alte nume trase la sorți, din lista anuală suplementariă, și persoanele eșite se vor însciința îndată. (Pr. 278, 287, ur.) (Pr. Fr. 393).

282. Lista de sesiune, formată conform articulelor precedinți, nu va servi de cât pentru cinci-spre-zece zile, afară de cazul când o cauză, începută mai înainte de expirarea acestui termen, nu s'ar fi putut săvârși, și ar fi trebuință să se continuască și în zilele următoare. (Pr. 283) (Pr. Fr. 391).

283. Dacă pînă la împlinirea celor cinci-spre-zece zile, nu se vor fi terminat toate cauzele, conform art. 249, se va forma pentru următoarele cinci-spre-zece zile, o altă listă de sesiune după regulele de mai sus.

284. Lista juraților se va comunica acusaților sau acusatului în ajunul zilei de judecată. (Pr. 290, ur.) (Pr. Fr. 395)

285. În ziua otărită pentru judicarea fie cărei cauze, toți jurații înscrisi în lista menționată la art. 277, sau cel puțin trei-zeci dintr'înșii, se vor afla presinți înaintea curții juraților. (Pr. 287; 290, ur.)

286. Numele juraților, cari au luat parte la serviciul unei curți de jurați într'o sesiune, nu se vor mai pune la sorți nici o dată în cursul anului (Pr. 249; 251)

287. Ori-ce juratu care nu se va aduce la postul său, după chiămarea ce i se va face, fără a justifica o cauză, lgale de iertare său scuză, va fi codamnatu pentru întâia oră la o amendă de două sute lei, pentru a doua oră la o amendă de cinci sute lei, pentru a treia oră la o amendă de una mie lei, și se va declara incapabile de a exercita funcțiunea de jurat în acel an.

Acastă amendă se va pronunța de judecătorii curții printr'o sentință dată fără recurs și care se va publica în Monitorul Oficial (Pr. 278, 281, 285; 288). (Pr. Fr. 396).

288 Aceași pedensă se va aplica în acelaș mod, și în contra celui jurat care, după ce s'a dus la postul s'eu, s'a retras mai înainte de terminarea misiunii sale, fără vre-o cauză judecată legală de judecătorii curții(1). (Pr. 247; 287; 367, ur).

289. Numărul de douăspre-zece jurați este necesariu spre a forma comisiunea unei ședințe.

Când însă un proces va fi complicat și se va crede că ar putea da locul la lungi desbateri, președintele curții va trage la sorți pe două din supleanții cari să aibă a asista la desbateri.

În casu când unul sau două din cei douăspre-zece jurați va fi împedat de a urma desbaterile pînă la declarațiunea definitivă a juraților, ei vor fi înlocuiți prin jurații suplénți.

Înlocuirea se va face după ordinea în care jurații suplénți vor fi trași la sorți. (Pr. 290; 334; 367, ur). (Pr. Fr. 394).

290. În ziua otărită, și pentru fie-care cauză, se va face apelul juraților nescuși și nedispensați, înainte de deschiderea audienței, în prezența lor, a acusatului și a ministerului public.

Numele fie căruj jurat, care va răspunde la apel, se va pune într'o urnă.

Acusatul mai întăiu, sau apărătorul s'eu, și ministerul public, vor putea recusa pe jurații cari vor afla de cuviință, în momentul căud se va scote din urnă numele fie-căruj.

Nici acusatul sau apărătorul s'eu, nici ministerul public nu vor fi datori a arăta motivele recusării.

Comisiunea juraților va fi formată îndată ce numărul juraților nerecuși se va fi redicat la douăspre-zece. (Pr. 289; 291, ur.) (Pr. Fr. 399).

291. Recusările vor înceta când numărul juraților nerecuși, adăugit la numărul numelor remase în urnă, s'a redus la douăspre-zece, în urmarea recusărilor făcute. (Pr. 289; 292, ur.) (Pr. Fr. 400).

292. Acusatul și ministerul public vor putea să recuse un număr egal de jurați.

Dacă însă numărul juraților este fără soțiu, acusatul va putea să recuse un jurat mai multu de cât ministerul public. (Pr. 290) (Pr. Fr. 401).

293. Dacă sunt mai mulți acuși, ei se potu înțelege ca să și esercite recusațiunile sau împreună sau despărțit.

(1) Prin *judecătorii Curții* se înțelege cei trei membrii ai Curții de apel de care se vorbește în art. 247 Prin urmare numai acesti judecători vor pronunța pedepsele prevezute prin art. 287, și 288.

În ambe cazurile recusațiunile nu pot trece peste numărul de-fipt în articolele precedente (Pr. 289; 291) (Pr. Fr. 402).

294. Dacă acușații nu se pot înțelege împreună spre a recusa, se va otări prin sorți ordinea în care să și facă fiă care dintr'ênșii recusațiunile.

În acest cas juratul recusat de un acusat după acêsta ordine, va fi recusatu pentru toți, pină ce se va acoperi numărul recusațiunilor. (Pr. 291; 293; 295) (Pr. Fr. 403)

295. Acușații se mai pot înțelege ca să recuse în comun numai parte din jurați, iar pentru rest să recuse fie-care după rîndul ce i se va otări prin sorți. (Pr. 293; 294) (Pr. Fr. 404).

296. Odată ce comisiunea juraților va fi formată, se va începe cercetarea acusatului său a acușărilor, conform procedurii penale. (Pr. 289; 318, ur.) (Pr. Fr. 405.)

297. Dacă din ori ce întâmplare, cercetarea acușărilor pentru faptele imputate, se va amâna pentru sesiunea viitoare, se va face atunci o altă listă, se va procede la noue recusațiuni și se va forma lista de două-spre-zece jurați, conform regulilor prescise mai sus. (Pr. 375. 377, ur. 282; 290, ur; 405) (Pr. Fr. 406).

§. III. — Funcțiunile președintelui curții juraților.

298. Președintele este însărcinat: 1-iu, a asculta pe acușați îndată după venirea lor la casa de arest de lângă curte; al 2-lea a convoca pe jurați și a-i trage la sorți. (Pr. 299; 318.) (Pr. Fr. 266).

299. El este asemenea dator să dirégă pe jurați în esercițiul funcțiunilor lor, să le espună cauza asupra cării sunt chiamați a delibera și, de va fi trebuință, să le aducă chiar aminte datoriele lor, să preside la tótă instrucțiunea procesului, și să determine ordinea între cei cari vor cere cuvântul. (Pr. 344) (Pr. Fr. 267).

300. El va avé poliția audienței. (Pr. 177; 515) (Pr. Fr. 267)

301. Președintele este investit cu putere discreționară, în virtutea cării va puté lua tóte măsurile ce va judica folositoare întru desvélirea adevêrului; legea pune în sarcina onorii și a consciinței sale datoria de a se strădui în tóte modurile pentru darea pefață a adevêrului. (Pr. 302) (Pr. Fr. 268).

302. El va puté, în cursul desbaterilor, să chiâme, chiar și prin mandat de aducere, și să asculte ori ce persóne.

Asemenea va puté să facă a i se aduce ori ce acte noué i s'ar pâré, după desvoltările făcute la audienția sa de acușați sa de marturi, că ar puté răspândi lumina asupra faptului.

Marturii chiâmați cu modul acesta nu vor face jurământ, ci declarările lor vor fi considerate ca nise simple informări. (Pr. 97; 99, ur; 301) (Pr. Fr. 269)

303. Președintele nu va pute închide desbaterile, înainte de a consulta pe jurați dacă sunt indetul de luminați asupra cestiunii.

§. IV. — *Funcțiunile ministeriului public de lângă curtea juraților.*

304. Ministerul public de lângă curtea de apel va urmări ver ce persoană pusă sub acuzare, după formele prescrite la Cap. I. al acestei cărți.

El nu va pute aduce câtră curte o altă acușatiune: ver ce urmare din contra va fi nulă, și cel vătămât va pute esercita în contra ministerului publică acțiune recursoriă civile. (Pr. 212; 245) (Pr. Fr. 271.)

305. Indată după primirea actelor, ministerul public va stărui a se face lucrările preliminare și a se pune cauza în stare de a fi judecată, ventru ca să pótă începe desbaterile, la deschiderea sesiunii juraților. (Pr. 135; 137; 251) (Pr. Fr. 272)

306. Ministerul public va asiste la desbateri, va ceré aplicarea pedepsei, va fi de față la pronunțierea decisiunii, nu însă la delibereare. (Pr. 4; 324; 385) (Pr. Fr. 273)

307. Ministerul public, saú din oficiú, saú dupe ordinea ministrului justiției, póté însărcina cu urmărirea delictelor carí au venit la cunoștința sa, pe ministerul public de lângă tribunal. (Pr. 21; 26; 244; 308) (Pr. Fr. 274)

308. El priimesce denuunțările și plângerile carí îi sunt adreseate dé dreptul saú de către curtea de apelú, saú de vre un funcționar public, saú de un simplu cetățianú, și ține registre de dînsele.

El le transmite ministerului public de lângă tribunal. (Pr. 29, ur; 60, ur.) (Pr. Fr. 275)

309. El face în numele legii tóte requisitiunile ce judecă de folos; curtea este datóre să constat acesta; și să delibereze asupra lor. (Pr. 219; 310. 311; 405) (Pr. Fr. 276)

310. Requisitiunile ministeriului public trebuie să fie subscribe de dînsul; cele făcute în cursul unei desbateri se vor trece de grefiâr în procesul verbale al ședinței, și vor fi subscribe de ministerul public. Tóte decisiunile date în urmarea acelor requisitiuni, vor fi subscribe de judecătorul care va fi de președutú și de grefiâr. (Pr. Fr. 277.)

311. Când curtea nu va ține sémă de requisitiunile ministeriului public, nu se va opri nici suspende instrucțiunea sa și deciziunea, rămânând ministeriului public, dupe pronunțierea deciziunii, facultatea de a face, dacă cere cazul, recurs pentru casare.

Toți oficiarii poliției judeciare, chiar judecătorii de instrucțiune, sunt puși sub preveghierea ministeriului public de lângă curtea de apel. (Pr. 54; 309; 312; 405; 416) (Pr. Fr. 278; 279)

312. Toți cei ce, dupe art. 14 al acestui codice, sunt, în funcțiunile lor, chiar și administrative, chiămați prin lege a face niscari-va acte de poliția judeciară, se află, numai în privința acésta, supuși aceleași preveghieri (Pr. Fr. 279)

313. La cas de neglijență a oficiărilor poliției judeciare sa și a judecătorilor de instrucțiune, ministeriul public de lângă curte le va adresa un advertiment.

Acest advertiment se va trece de dînsul într'un registru anume ținut pentru acésta. (Pr. 314; 315) (Pr. Fr. 280)

314. La cas de recidivă ministerul public îi va denunța la curte.

După autorisațiunea ce va da curtea, ministeriul public va stăru a fi citați înaintea curții în camera de consiliu.

Curtea le va ordona să fie în viitor mai esacți întru împlinirea datoriilor lor (Pr. 313; 315; 414; 493, ur.) (Pr. Fr. 281.)

315. În ambe casurile prevădute prin art. 313 și 314, ministerul public este dator să insciințeze pe ministrul justiției.

316. Recidiva în cazul acesta se va socoti când funcționarul va fi certat, pentru ore care cause, mai înainte de expirarea unui an din ziua advertimentului trecut în registre. (Pr. 7; 314; 315, 317) (Pr. Fr. 282).

317. În toate casurile când ministeriul public și președinții curților de apel sunt autorizați a esercita funcțiuni de oficiari de poliția judeciară și de judecători de instrucțiune, ei vor puté delega aceste funcțiuni, afară de puterea de a da mandate de aducere, de depunere și de arestare, la ministeriul public și la judecătorul de instrucțiune de pe lângă tribunalul județului în care s'a comis delictul. (Pr. 31, 80; 81; 87; 328; 494; 498) (Pr. Fr. 283).

CAP. III.

Despre procedura înaintea curții de jurați.

318 În două-zeci și patru ore cel mult, după priimirea actelor la greafă și intrarea acusatului la arestul curții, acesta va fi înte-

rogat de președintele curții juraților său de judecătorul care va fi delegat. (Pr. 95; 298) (Pr. Fr. 293).

319. Acusatul va fi interpelat a declara dacă și-a ales un apărător; dacă nu va fi ales, președintele său judecătorul va desemna îndată pe un avocat din oficiu, subț pēdēpsă de nulitate a tutulor lucrărilor ce vor urma.

Acēstă desemnare nu se va ține în sēmă și nulitatea nu va fi pronunțată dacă acusatul își va alege un apărător în urmă (Pr. 290; 320, ur; 327; 330; 336; 344; 357; 405; 473) (Pr. Fr. 294).

320. Acusatul va putē să și aleggă apărător pe ori cine va voi. În lipsă, său chiar în ajutorul alegerii acusatului, președintele îi va numi apărător pe unul dintre avocații domiciliați la reședința curții (1) (Pr. Fr. 295).

321. Președintele său judecătorulū va însciința încă pe acusatū că dacă s'ar crede în drept a face vre o cerere de nulitate, trebuie să declare acēsta în următorele cinci zile și că, dupe espirarea acestui termin, nu va mai fi priimit să o facă.

Esecutarea acestui art. și a celor douē precedenți va fi constatată printr'unū proces-verbale, pe care ilū vorū subscrie acusatulū, judecătorulū și grefierul: dacă acusatul nu scie său nu voesce să subscrie, procesul-verbale va face mențiune de acēsta. (Pr. 252; 322) (Pr. Fr. 296).

322. Dacă acusatulū n'a fost însciințatū dupe cum se prescrie în art. precedente, cauza nulității nu se va sterge prin tăcerea sa; drepturile sale vor fi conservate, însă le va esercita după definitivă decisiune. (Pr. 405; 416, ur.) (Pr. Fr. 297.)

323. Ministerulū publicū este dator să facă declarațiunea sa în același terminū socotit din ziua interogatorului și sub aceeași pēdēpsă, prescrie prin art. 321. (Pr. 324, ur.) (Pr. Fr. 298).

324. Cererea de nulitate nu se pōte face de cât în contra decisiunii prin care s'a trāmisū acusatul înaintea curții juraților și numai în următorele patru casuri:

1. Dacă faptul nu este calificat crimă prin lege.
2. Dacă ministerulū public n'a fost audīt.
3. Dacă decisiunea n'a fost pronunțată de numărul de judecătorī defiptū prin lege.
4. Pentru causă de necompetință. (Pr. 416; 433) (Pr. Fr. 299).

325. Declarațiunea trebuie să fie făcută la grefă. Îndată ce grefiarulū o va fi primit, o copiă dupe decisiunea camerei de acusa-

(1) Avocați apărători, dupe legea posterioară din 6 Decemvrie 1864, nu potū fi de cât cei înscriși în tablou, și care unescū condițiunile cerute de acea lege.

țiune se va trãmite de ministeriul public al curții de apelã la ministeriul publicã de lângã curtea de casațiune, care va fi datóre sã pronunțe îndatã, lãsind la o parte ori ce altã causã. (Pr. 326; 432. ur.) (Pr. Fr. 300).

326. Cererea de nulitate nu împedicã instrucțiunea de a se continui pînã la desbateri exclusiv, dar daca o asemenea cerere s'arũ face dupe împlinirea formalitãților și espiarea termenelor cari sunt prescise prin art. 321, se va procede la deschiderea desbaterilor și la judecatã.—Cererea de nulitate și mijlócele pe cari este fundatã nu vor fi supuse curții de casațiune decãt dupe definitiva decisiune a curții juraților.

Tot asemenea se va urma cu ori ce recurs fãcut, sau dupe espiarea termenului legale, sau in cursul termenului dupã tragerea juraților, veri care ar fi causa aceluï recursũ. (Pr. 328. ur; 416, ur.) (Pr. Fr. 301).

327. Apãrãtorul va putã comunica cu acusatul dupe interogatoriul sãu.

Va putã asemenea sã ia comunicare de tóte actele, fãrã sã le strãmute din locũ, și fãrã sã întãrðie instrucțiunea. (Pr. 330) (Pr. Fr. 302).

328. Daca cere trebuința sã se asculte alți martori noui, care locuescũ in óre care depãrtare de locul unde se aflã curtea, președintele sau judecãtorul care îl înlocuesce va putã însãrcina pe judecãtorul de instrucțiune din județul locuinței lor spre a primi deposițiunile lor; acesta le va trãmite închise și sigilate la președintele curții. (Pr. 80, ur; 317) (Pr. Fr. 303).

329. Martorii cari nu se vor fi înfãtoșat dupã citațiunea președintelui sau a judecãtorului ce-lũ înlocuesce și cari nu vor fi justificat de niscari va împedicãri legali ce i aũ oprit de a se înfãtoșã, sau cari vor refusa de a da a lor mãrturiã, vor fi judecați de curte și pedepsiți conform art. 77. (Pr. Fr. 304).

330. Acusații sau apãrãtorii lor vor putã lua copiã dupe actele ce vor judeca de folos pentru apãrare. (Pr. Fr. 305).

331. Daca ministeriul public sau acusatul are motivã a cere ca sã nu se înfãșeðe causa la cea d'ãnterũ ședințã a curții juraților, ei vor face cãtre președinte cerere de amãnare.

Președintele va decide daca amãnarea trebuie sã fie încuviințãtã sau nu. El va putã și din oficiũ se amãne causa pentru o altã ði a sesiunii. (Pr. 301) (Pr. Fr. 306).

332. Cãnd se vor fi fãcut pentru același delict mai multã acte de acusațiune in contra mai multor acusați, ministeriul public va

puté cere întrunirea lor, și președintele o va puté ordona chiar din oficiu. (Pr. 221; 222; 236; 333) (Pr. Fr. 307).

333. Când actul de acușatiune va coprinde mai multe delictu nu conese (nu înclinate), ministeriul public va puté cere să nu fie judecați acușatii de o cam dată de cât asupra unui saũ câtorva din acele delictu, și președintele o va puté ordona chiaru din oficiu. (Pr. 221, 222; 309) (Pr. Fr. 308).

334. La ziua defiptă pentru judecată, judecătorii vor ocupa locurile lor în fația publicului, și doui-spre-dece jurații se vor aședa, în rândulu cum aũ eșitu la sorti, în fația băncei acușatiloru, separat de public, de părți și de martori. (Pr. 251; 285, ur) (Pr. Fr. 309).

CAP. IV.

Despre cercetare, judecată si esecuțiune.

SECȚIUNEA I.

Despre cercetare.

335 Acușatul se va înfățișa liber, însoțit numai de pasnici pentru ca să nu scape. Președintele îl va întreba numele, prenumele, etatea, profesiunea, locuința și locul nascerii sale. (Pr. Fr. 310).

336. Președintele va insciința pe apărătorul acușatulu de a nu rosti nimic în contra consciinței sale și în contra respectulu cuvenit legilor; și de a se esprime cu cuvință și cu moderațiune. (Pr. 319, ur. 359) (Pr. Fr. 311).

337. Președintele va adresa urmatoriul discurs juraților, cari vor sta în picioru și cu capul descoperitũ:

„Jurați și legati-vẽ, inaintea lui Dumnezeu și a ómenilor, că veți cerceta cu cea mai întinsă luare aminte faptele ce se vor aduce în greutatea lui N; că nu veți trădă nici interesile acușatulu, nici ale societății care îl acușă; că nu veți comunica cu nimini pină după declararea vóstră; ca nu veți asculta nici ura saũ rãutatea, nici temerea saũ afectiunea; că, în fația faptelorũ îngreunătore și a mijlocelor de apărare, veți otări în cuget curat și după intimă convingere, cu nepãrtinirea și cu tãria de om onest și liber.“

Fie care din jurați, chiãmat pe nume de președinte, va respunde redicãnd mâna:

„Jurũ“

Acestã formalitate este prẽscrisã sub-pedepsã de nulitate. (Pr. 405) (Pr. Fr. 312).

338. Îndată după acésta preşedintele va invita pe acusat să fie cu luare aminte la acele ce are să audă.

Va ordona grafiârului să citésca otărîrea camerei de acusaţiune şi actul de acusaţiune.

Grafiârul va face acésta lectură, cu voce tare şi rar. (Pr. 226; 236) (Pr. Fr. 313).

339. După acésta lectură preşedintele va repeti pe scurt acusatului cele ce se cuprind în actul de acusare şi 'i va dice: „ Ecă faptul de care eşci acusată, ai să audî acum doveşile acestei acusări. „ (Pr. Fr. 314).

340. Ministeriul public va espune subiectul acusaţiunii, va înfăţişa lista marturilor cari vor trebui să fie ascultaţi sau după a sa cerere, sau după a părţii civile, sau după a acusatului.

Acésta listă va fi citită cu voce tare de grafiâră. Ea nu va puté coprinde de câtă pe marturii ale căror nume, profesiune şi locuinţă vor fi fost notificate, cel puţin cu patru deci şi opt de ore mai înainte de cercetare, acusatului, de către ministeriul public sau de către partea civile, şi ministeriului public de către acusat, fără ca aceste formatităţi să împedice întru ceva facultatea dată preşedintelui prin art. 302.

Prin urmare acusatul şi ministeriul public se vor puté opune la ascultarea unui martur care nu va fost arătat în actul de notificare, sau care nu va fi fost desemnat cu destulă lămurire.

Curtea va statui îndată asupra acestei opoşiţiuni (Pr. 63, ur; 77, ur; 349) (Pr. Fr. 315).

341. Preşedintele va ordona marturilor să se retragă în camera ce li se va destina. Nicî unul din ei nu va eşi de acolo pînă în momentul când va fi chiămat să 'şi dea mărturia.

Preşedintele va lua măsurî spre a opri pe marturî de a vorbi unii cu alţii despre delict şi despre acusat mai înainte de a 'şi face depoziţiunile. (Pr. 342, ur.) (Pr. Fr. 316).

342. Marturî vor face arătările fie care în osebi, după ordinea ce va stabili ministeriul public. Mai 'nainte de a lor depoziţiune, ei vor face, înaintea curţii, jurământ de a vorbi fără ură, frică şi fără părtinire, de a spune tot adevărul şi nimic alt de cât adevărul, ear la din contra, nejurând, mărturia lor va fi nulă.

Preşedintele îi va întreba de numele, prenumele, etatea, profesiunea, domiciliul sau resedinţa lor, precum asemenea şi dacă cunoscea pe acusat mai înainte de faptul menţionat în actul de acusaţiune, dacă sunt rude ori afini (cuscri) sau ai acusatului sau ai părţii civile şi în ce grad; el îi va mai întreba dacă nu se află în

serviciul acnsatului său al părții civile; după acésta marturii vor de pune verbale. (Pr. 70; 72; 76; 153, ur; 343, ur; 405) (Pr. Fr. 317)

343. Președintele va îndatori pe grefiărü să însemneze adausele, scâmbările său variațiunile ce ar puté fi între deposițiunea unui martur și cele de mai înainte declarări ale sale.

Ministeriul public și acusatul vor puté cere acésta de la președinte, (Pr. 395) (Pr. Fr. 318).

344. După fie-care deposițiune, președintele va întreba pe marturü, dacă, dându-și mărturia, a înțeles că vorbesce Chiar despre acusatul care e de față; pe urmă va întreba pe acusatü dacă voese să respundă la cele ce s'aü țin în contra sa.

Marturul nu va puté să fie întrerupt; acusatul său apărătorul său vor puté să adreseze, prin organul președintelui, întrebări marturului, dupe ce acesta va fi terminat arétările sale; vor puté încă să țină, atât în contra marturului, cât și în contra mărturiei tot ce ar crede de folos la apărarea acusatului.

Președintele va puté să cêră de la marturii și de la acusat tóte lámuririle ce va judeca necesarie pentru desvélirea adevêrului.

Judecătorii, ministeriul public și jurații vor avé aceeași facultate, după ce mai întâiü vor cere cuvêntul de la președinte. Partea civile nu va puté să facă întrebări marturilor sau acusatului de cât prin organul președintelui. (Pr. 350) (Pr. Fr. 319)

345. Fie care martur, după deposițiunea sa, va rămâne în auditoriü, dacă președintele nu ordónă alt feliü, pâna când se vor redica jurații ca să trecă în çamera de deliberațiune. (Pr. 351) (Pr. Fr. 320)

346. După ascultarea marturilor produși de ministeriul public și de partea civile, acusatul va cere să se asculte marturii săi, pe cari îi va fi notificet prin listă mai din ainte; ei vor fi ascultați sau asupra faptelor menționate în actul de acusațiune, sau pentru a încredința că acusatul este omü de onóre, de probitate și de o purtare neînputabile.

Cheltuelile marturilor vor fi în sarcina acusaților, afară numai dacă marturii fiind arétați de acusat ministeriului public, și acesta judecând că declararea lor ar fi de folos pentru desvélirea adevêrului, ar cere el însuși ca să fie citați. (Pr. 340; 349) (Pr. Fr. 321).

347. Nu vor puté fi primite deposițiunile:

1. Tatălui, mamei, moșului (bunü), móșei (bună), sau ale vericărui alt ascedente (rudă de sus) alü acusatului său alü unui din acusații presinți și supuși la aceeași desbatere;

2. Ale fiului, fiecei, nepotului de fiu, nepotei de fiă, sau ale vre unui alt descendent (rudă de jos)

3. Ale fraților și surorilor.

4. Ale afinilor (cuscri) de aceleși grade:

5. Ale bărbatului și ale femeiei, nici chiar după desfacerea căsătoriei pronunțată dupe legi.

6. Ale denunțătorilor a căror denunțare ar fi recompensată în bani prin vre o lege.

Cu toate acestea, audierea persoanelor mai sus arătate nu va fi o cauză de nulitate, când ministerul public, partea civile și acusatul nu se vor fi opus la a lor mărturire. (Pr. 29, ur; 76; 154; 348; 381) (Pr. Fr. 322).

348. Denunțătorul, afară de cei a căror denunțare ar fi recompensată în bani prin vre o lege, vor pute fi ascultați ca marturi, dar jurații vor trebui să fie informați de calitatea lor de denunțători. (Pr. 29; ur; 347) (Pr. Fr. 323)

349. Marturii produși de ministerul public sau de acusat vor fi ascultați la debateri chiar și fără să fie făcut mai din nainte arătările lor înscris, precum asemenea și fără să fi fost arătați în lista menționată, prin articolul 340. (Pr. 341, ur.) (Pr. Fr. 324).

350. Marturii, de veri cine vor fi fost produși, nu vor pute nici o dată să se interpeleze unii pe alții. (Pr. 344) (Pr. Fr. 325)

351. Acusatul va pute cere, după depunerea marturilor, retragerea lor din auditoriu sau a unor dintr'ênșii, introducerea și ascultarea lor din nou, sau în parte, sau în prezența celor-lalți.

Ministerul public va ave aceeași facultate.

Președintele va pute ordona acesta și din oficiu. (Pr. 341; 345) (Pr. Fr. 326).

352. Președintele va pute mai nainte, în cursul sau în urma ascultării unui martur, să ordone retragerea unui sau mai multor acușați și să-i cerceteze în osebi asupra ore căror circumstanțele procesului, dar va ave aminte ca să nu reîncepă urmarea debaterilor generali de cât după ce va fi făcut cunoscut fie-cărui acusat cele petrecute în lipsa sa și cele ce vor fi rezultat din acesta. (Pr. 301, ur.) (Pr. Fr. 327)

353. În timpul cercetării, jurații, ministerul public și judecătorii vor pute lua note de ceea ce li se va păre importante sau în depozițiunile marturilor, sau în apărarea acusatului, fără însă ca discuțiunea să fie intreruptă din această cauză. (Pr. 343; 395) (Pr. Fr. 328).

354. În cursul sau în urma depozițiunilor, președintele va ordona să se pună înaintea acusatului toate actele cari pot servi la vederea delictului, i-lu va interpela să declare elu însuși dacă recu-

nósce saú nu cele într'insele coprinse. — Preşedintele va ordona a se infăţişa aceleaşi acte şi marturilor, daca cere trebuinţa (Pr. 34. 86) (Pr. Fr. 329).

355. Dacă din desbateri ar resulta că depoziţiunea unui martur sémână a fi falsă, preşedintele va puté, saú dupe cererea ministeriului public, saú dupe a părţii civili, saú dupe a acusatului, saú chiar din oficiú, să ordone îndată punerea marturului la arestú; ministeriul public şi preşedintele, saú unul din judecătorii însărcinaţi de dînsul, vor împlini, în privinţa sa, cel d'întiiú funcţiuni de oficiărú de poliţiá judeciară, celú de al douile funcţiunile atribuite judecătorilor de instrucţiune în cele-l-alte cazuri — Actele instrucţiunii se vor transmite după acésta la curtea de apel spre a se statui asupra punerii marturilor sub acuşaţiune (Pr. 39, ur; 68, ur; 212, ur; 356; 447; 448—P. 287, ur.) (Pr. Fr. 330).

356. În cazul articolului precedente, ministeriul public, partea civile saú acusatul va puté cere amânarea procesului pentru altá di. Curtea va puté incuviinţa acéstá cerere. Ea va puté şi din oficiú să ordone o asemenea amânare. (Pr. Fr. 331).

357. Când acusatul, marturii saú vre unul dintr'înşii n'ar vorbi aceeaşi limbă, preşedintele din oficiú va numi, sub pedépsă de nulitate, un interprete, în etate cel puţin de doue-şeci şi cinci de aní, şi-l va pune, tot sub pedépsă de nulitate, să jure că vá traduce fidele cuvintele ce aú a se scâmba între cei ce vorbescú limbe diferite.

Acusatulú şi ministeriulú public vor puté recusa pe interprete dând motive de acea recusaţiune.

Curtea va pronunţa.

Interpretele nu va puté, sub pedépsă de nulitate, nici chiar cu consimţiméntulú acusatului şi al ministeriulú publicú, să fie luat dintre martorii, judecătorii saú juraţi.

Daca acusatulú este surdo-mut şi nu scie să scrie, preşedintele va numi din oficiú dreptú interprete persóna care va avé mai multá deprindere de a vorbi cu dînsulú.

Tot asemenea se va urma şi în privinţa martorului surdo-mut.

Cele-alte dispoziţiuni *alé articolului precedenté*(1) vorú avé a lorú esecutare şi în acest cas.

(1) În loculú vorbelorú *articolului precedentú*, catá să se citéscă *paragrafelor precedenté*. Causa este că la Francesi paragrafele relative la surdo-muţi făcú obiectulú unui altú articolú (art 333); aşia în cât în testulú francesú s'a putut zice *articolului precedentú*; iar la noi, fiind unú singurulú artieolú, catá să se zică *paragrafele precedenté*.

În casă când sordo-mutul ar sci să scrie, grefiârul va scrie întrebările și observările ce i se voră adresa; ele voră fi puse sub ochii acusatului, sau ai marturului care va da încrisă respunsurile sau declarațiunile sale. Grefiârul va da citire tulur acestor (Pr. 405) (Pr. Fr. 332. 333).

358. Președintele va determina pe cel dintre acușai care va trebui să fie supusă la desbateri mai 'nainte de cei-alți, începând de la acusatulă principale, dacă este vre ună asemenea acusată. Se va face dupe acăsta o desbateră particulariă asupra fie-cărui dintre cei alți acușai (Pr. 299) (Pr. Fr. 334).

359. În urma depozitiuniloră marturilor și a șișeloră respective la cari acelea vor fi dată locă, partea civile sau reprezentantulă sau și ministeriulă publică, vor fi ascultați în desvélirea miđlócelor sprijinitóre acușatiunii.

Acusatul sau apărătorul seș vor puté să le respundă. Replica va fi permisă părții civile și ministeriulă publică, dar acusatulă sau apărătorul seș va avé tot d'auna cuvântulă cel dupe urmă.

Președintele va declara dupe acăsta că desbaterile sunt terminate. (Pr. 336; 344) (Pr. Fr. 335)

360. Președintele va resuma cauza, va atrage atențiunea juraților asupra principalilor probé pentru sau contra acusatului.

Le va reaminti funcțiunile ce sunt chiămați a implini.

Va pune cestiunile așa precum se va specifică mai la vale. (Pr. 337, 361, ur. 369;) (Pr. Fr. 336).

361. Cestiunea ce rezultă din actul de acușatiune se va pune în terminii următoră:

Acusatul este culpabilă ca făptuitor al cutărui omoră, cutărui furtă, sau a oră cării alte crime, în tóte circumstanțele cuprinse în resumptul (1) actului de acușatiune? (Pr. 365) (Pr. Fr. 337).

362. Dacă din desbateri rezultă, una sau mai multe circumstanțe îngreunátóre, nementionate în actul de acușatiune, președintele va mai adăugi și cestiunea urmátóre:

Acusatul suvărșit'a crima cu cutare sau cutare circumstanțiă? (Pr. 361; 369) (Pr. Fr. 338).

363. Când acusatul a propus o scusă din cele admise de lege ca atare, președintele va trebui sub pedépsă de nulitate, a pune cestiunea urmátóre:

Cutare faptă este bine constatată? (Pr. 370 ; 390; 405-P. 250, u) (Pr. Fr. 339)

(1) *Resumptă va să sică prescurtare.*

364. Dacă acusatul are mai puțin de șese-spre-zece ani, președintele va pune, sub pedepsă de nulitate, următoarea cestiune:

Acusatul lucrat'a cu precepere? (Pr. 405-P. 62, ur.) (Pr. Fr. 340)

365. În veri ce materiă criminală, chiar în casu de récidivă, președintele, punând cestiunile ce rezultă din actul de acusațiune și din desbateri, va înștiința pe jurați, sub pedepsă de nulitate, că dacă ar crede cu majoritate de voturi că există niscari-va circumstanțe usurătorie în favoarea unui sau mai multor acusați recunoscuți culpabili, vor trebui să declare acesta în termenii următori:

„Comisiunea juraților declară cu majoritate de voturi, că sunt circumstanțe usurătorie în favoarea cutărui acusat.”

Dupe acesta președintele va da scrise în mâna primului jurat cestiunile la cari jurații vor trebuia să răspundă și, deosebit, actul de acusațiune, procesele verbale cari constată delictul și actele procesului, afară de declarațiunile scrise ale marturilor.

Președintele va înștiința pe jurați, că ori ce votu trebuie să se dea prin scrutinu secretu.

Președintele va ordona să se scôtă acusatul din auditoriu. (Pr. 368, ur; 374) (Pr. Fr. 341)

366. Jurații se vor retrage în altă cameră ca să delibereze.

Primul jurat este cel întâiu eșitu la sorți, sau cel alesu, cu consimțimentul seü, de cei alți jurați,

Mai înainte de deliberațiune, primul jurat va citi colegilor s-ai următoarea instrucțiune, care, deosebitu de acesta, va fi scrisă cu litere mari și va sta așiptă în camera juraților la locul cel mai în vedere:

„Legea nu cere semă juraților de miđlócele prin cari s'aü convinsü, nu le prescrie nici o regulă pentru cumpănirea probelor.

„Legea îi îndatoréză să se întrebe ei înșii pe sine, în tăcere și cu mințele adunate, și să caute în curăția de cugetü, ce întâpărire aü produsü asupra rațiunei lor probele aduse în contra acnsatului și miđlócele apărării sale.“

„Legea nu ăice juraților: luați dreptü adevăratü veri ce faptü este mărturisitü de atăți sau atăți martori; nu le ăice nici acesta: considerați ca neîndestulătoriă veri-ce probă care nu va consiste în cutare procesü verbale, încutari acte, în mărturiile atător martori sau în atâtea indicie (semne). Legea face juraților numai această întrebare, care coprinde tötă măsura datoriilor lor. Aveți intimă convingere?

„Este de mare însemnătate a nu se perde nici unü moment din vedre că jurații sunt datorți să delibereze numai asupra actului

„de acuzare; numai faptele cuprinse în acel act și cele ce depind
 „de dînsul trebuie să-i ocupe; și-ar călca cea mai de căpetenie
 „datoriă, dacă, ducînduse cu mîntea la dispozițiunile legilor penale,
 „ar considera urmările ce va pute să aibă pentru acuzatî decla-
 „rațiunea ce au să facă; urmărirea și pedepsirea delictelor, nu acestea
 „sunt în a lor misiune; ei sunt chiămați numai spre a decide dacă
 „acuzatul este sau nu culpabil de crima ce i se impută (Pr. Fr. 342)

367. Jurații nu vor pute să ăsă din a lor cameră de cît numai după ce 'și au format a lor declarațiune.

Nimene nu va pute intra în camera lor în timpul deliberațiunii orî care ar fi cauza, de cît numai cu voia în scrisu a președinte lui curții.

Președintele este dator a ordona în scrisu capului gendarmilor de serviciu din acea și ca să păzescă eșirile camerei lor. În ordinea dată de președinte se va înscrie numele și calitatea capului gendarmilor.

Juratul care va călca dispozițiunile mai sus coprinse va pute fi condamnat de către judecătoria curții la o amendă până la cinci sute lei. Asemenea orî care altul ar călca ordinea președintelui, sau care nu o ar fi făcut a se executa, va pute fi pedepsit cu închisore de doue decî și patru ore. (Pr. 376) (Pr. Fr. 343)

368. Jurații vor delibera asupra faptului principale și apoi asupra fie-cării din circumstanțele acestui fapt. (Pr 361, ur; 369) (Pr. Fr. 344).

369. Primul jurat va citi pe rîndu fie-care din cestiunile puse cum s'a dis la art. 360, și votul se va da apoi prin scrutin secret, atît asupra faptului principale și asupra circumstanțelor îngreunătore, cît și asupra existenței circumstanțelor usuratorie. (Pr. 361, ur; 365) (Pr. F. 345).

370. Se va procede tot asemenea prin scrutin secret asupra cestiunilor ce s'ar pune în casurile prevădute prin art. 363 și 364 (Pr. Fr. 346).

371. Decisiunea juraților în contra acuzatului asupra faptului principale, precum și declararea de circumstanțe usuratorie, se va forma, sub pedepsă de nulitate, prin majoritate de voturi.

Declarațiunea juraților va constata, sub pedepsă de nulitate, această majoritate, fără a arăta numărul voturilor.

În casu de paritate de voturi asupra veri-cării cestiunii, afară de cestiunea pentru circumstanțe usuratorie, părerea cea mai favorabilă acuzatului va prevalida. (Pr. 405) (Pr. Fr. 347).

372. Jurații vor intra după aceea în auditoriul curții și 'și vor relua locurile.

Președintele îi va întreba care este rezultatul deliberațiunii lor.

Primul jurat se va redica și cu mâna pe inimă va dice: „Preconștiința și pre onoarea mea, înaintea lui Dumnezeu și înaintea omenilor, declarațiunea juraților este: Da, acusatul, ș. c. l. Nu, acusatul ș. c. l.” (Pr. Fr. 348).

373. Declarațiunea juraților va fi sub-scrisă de primul jurat și se va da de către dînsul președintelui. Tóte aceste se vor face în presința juraților.

Președintele o va sub scrie și va pune și pe grefiâr a o sub-scrie. (Pr. Fr. 349)

374. Declarațiunea juraților nu va puté fi supusă nici odată la nici un fel de recursu. (Pr. 375; 383) (Pr. Fr. 350)

375. În casu când acusatul va fi recunoscut culpabile, și dacă curtea va fi convinsă că jurații, de și au observat formele, s'au înșelatú însă în fondú, curtea va declara că judecata este suspendată, și va amána cauza pentru sesiunea viitóriă, spre a fi supusă la alți jurați, între cari nu va puté fi nici unul din jurații cari au luatú parte la declarațiunea ce s'a anulat.

Nimene nu va avé drept de a provoca acéstă măsură. Curtea numai din oficiú va puté să ordóne, și acésta îndată ce se va fi pronunțiat în publicú declarațiunea juraților.

După declarațiunea acestorú după urmă jurați, curtea va fi datóre a pronunția îndată decisiunea, chiar când acéstă declarațiune ar fi conformă cu a celor-alți jurați. (Pr. 374) (Pr. Fr. 352)

376. Cercetarea și debaterile, odată fiind începute, vor trebui să fie continuite fără intrerupere și fără nici un fel de comunicare în afară, pînă după declarațiunea juraților.

Președintele nu va puté să le suspendă de cât când trebuința va cere, ca să se repauseze judecătórii, jurați, marturí și acusatii. (Pr. 367) (Pr. Fr. 353)

377. Când yer-un marturú care a fost citat nu se va infățisa, curtea, dupe cererea ministeriulú publicú, și mai înainte de a se deschide debaterile prin depunerea celui dintéiú martorú înscrisú pe listă, va puté amána procesul pentru sesiunea viitóre. (Pr. 297) (Pr. Fr. 354).

378. Dacă din cauza neinfățisării marturului, procesul se amána pentru sesiunea viitóre, tóte cheltueele procesulú vor fi puse, chiar prin decisiunea de amánare, în sarcina marturului neurmătorú a veni, și după cererea ministeriulú publicú se va pune la cale implinirea.

Aceeași decisiune va ordona încă ca acel martur să fie adusú prin putere publică înaintea curții spre a fi ascultat.

Şi cu toate acestea, în toate cazurile, marturul care nu se va înfăţişa, sau care va refuza ori de a jura, ori de a mărturi, va fi condamnat la pedepşa prescrisă prin art. 77. (Pr. 78; 155, ur; 329) (Pr. Fr. 355)

379. Calea opoziţiunii va fi deschisă în contra acestor condamnări, în termen de zece zile, mai mult câte o zi pentru fie-care distanţă de două mariametre, socotindu-se acest termen din ziua primirii deciziunii condamnatorice, în copie, de marturul condamnat sau la domiciliul său.

Opoziţiunea va fi primită atunci când marturul va proba că a avut legitime împiedicări, sau că amenda pronunţată în contra sa trebuie se fie micşorată (Pr. 378) (Pr. Fr. 356).

SECȚIUNEA II.

Despre judecare și executare.

380. Președintele va chema din nou pe acusatul în auditoriu și greșiarul va citi în al său auz declarațiunea juraților. (Pr. 335) (Pr. Fr. 357).

381. Dacă acusatul este recunoscut a nu fi culpabil, președintele va pronunța că este achitat de acușare, și va ordona ca să fie îndată lăsat liber, afară numai dacă nu va fi reținut pentru o altă cauză.

Curtea va decide după aceea asupra daunelor interese respective pretinse, după ce mai întâi părțile vor fi propus apărările lor, și după ce ministerul public va fi fost ascultat.

Curtea va pute cu toate acestea, dacă ar judeca de cuviință, să însărcineze pe unul din judecătorii a asculta pe părți, a lua cunoștință de actele lor și a face raport la audiență, unde părțile vor pute să mai facă încă observări și ministerul public să fie ascultat din nou.

Acusatul achitat va pute asemenea cere daune interese de la denunțatorii săi, pentru faptul de calomnie, fără însă ca membrii autorităților constituite să potă fi și ei urmăriți, cu modul acesta, pentru părțile ce sunt dator să facă în privința delictelor ce au crezut că au descoperit în exercițiul funcțiilor lor; ceea ce nu împiedică de a se intenta în contra lor acțiune recursivă civile.

Ministerul public va fi dator, după cererea acusatului, să îi facă cunoscuți pe denunțatorii săi. (Pr. 29, ur; 63, ur; 382; 383; 389; 407; 411—P. 298) (Pr. Fr. 358.)

382. Cărerile pentru daune interese, făcute fie de către acusată contra denunțiatorilor seî sau contra părții civile, fie de către partea civile contra acusatului sau condamnatului, se voră adresa la judecătorii curții juraților.

Partea civile este datore se formeze cererea sa de daune-interese mai înainte de darea decisiunii; mai târziu o asemenea cerere nu va mai fi primită.

Tot asemenea se va urma și în privința acusatului, dacă acesta a cunoscută pe denunțiatorulă seă, sau cătățimea dauneloră-interese.

La casă contrariă, elă își va îndrepta cererea la tribunalile civile.

Personele cari n'au figurat ca parte în acelă procesă, nu voră puté adresa cereră de asemene natură de cătă la tribunalulă civile. (Pr. 29, ur; 63, ur; 381, 389) (Pr. Fr. 359).

383. Ori ce persónă aquitată după lege, nu va mai puté fi apucată nici acusată pentru același faptă. (Pr. 241; 407). (Pr. Fr. 360).

384. Când, în cursulă desbaterilor, acusatulă va fi fostă inculpată pentru ver-ună altă faptă, sau prin niscari-va acte produse sau deposițiunii de marturi, președintele, după ce va rosti ordonanța de aquitare, va ordona să fie urmărită pentru faptulă celă nou: prin urmare îlă va trămite, sub mandată la înfățisare sau de aducere, după distincțiunile stabilite prin art. 93 și următorie, și chiar sub mandat de arestare, dacă cere casulă, înainte judecătorulă de instrucțiune competente spre a se procede la o nouă instrucțiune.

Acéstă dispozițiune nu se va esecuta cu tóte astea de cătă la casă cândă ministeriulă publică și ar fi rezervată mai înainte de închiderea desbateriloră dreptulă de urmărire. (Pr. 402) (Pr. Fr. 361).

385. Când acusatul va fi declarat culpabile, ministeriul public va cere de la curte aplicare legii.

Partea civile asemenea va face a sa cerere în privința restituțiuniloră și a dauneloră interese. (Pr. 4; 63, ur; 382). (Pr. Fr. 362).

386. Președintele va întreba pe acusată dacă nu mai are ceva de đisă.

Acusatulă sau apărătorul seă nu vor mai puté pleda sau vorbi asupra faptului susțiindă ce n'ară fi adevărată, ci numai că acest faptă n'ar fi pođrit de lege, sau că n'ar fi calificată de dănsa ca delictă, s'au n'ar merita pedepsa a cării aplicațiune s'a cerută de ministériul publică, sau că faptul nu ar trage dupe sine

daune-interese în favoarea părții civile, sau că în fine acesta cere o prę mare sumă pentru daunele-interese ce i se cuvină. (Pr. 385) (Pr. Fr. 363).

387. Curtea va pronunția absoluțiunea acusatului, dacă faptul de care elü este declarat culpabil nu este oprit prin legea penale (Pr. 224; 389; 407; 435) (Pr. Fr. 364).

388. Dacă acel faptü este oprit, curtea va pronunța pedępsa stabilită prin lege, chiar la casü când după desbateri s'ar găsi că el numai este de competența curții juraților.

La casü de a se vędi mai multe crime sau delictes imputabili acusatului, curtea va pronunța numai pedępsa cea mai grea care s'ar aplica, după lege, la unul din acele delictes. (Pr. 389) (Pr. Fr. 365)

389. La cas de absoluțiune, de condamnare sau de aquitare, curtea va hotări asupra daunelor interese pretinse de partea civile sau de acusatü; ea le va liquida prin aceeași decisiune sau va în-sărcina pe unul din judecători să asculte pe părți, să ia cunoșcința de acte, și să facă despre tóte raportü dupe cumü se arętă în art. 381.

Curtea va ordona asemenea ca lucrurile ce s'aü fost luat se fie restituite proprietarului lor.

Cu tóte aceste dacă curtea a pronunțiat condamnarea, această restituțiune nu se va face de cât când proprietarul va justifica că nu a urmat din partea condamnatului cerere de casațiune în termenul legale, sau că de și asemenea cerere a urmatü, însă cauza este definitivü terminată. (Pr. 157; 187; 207; 382; 396) (Pr. Fr. 366).

390. Dacă jurații vor fi declarat că acusatul este scusabile, curtea va pronunția conformü codicelui penale. (Pr. 363—P. 59; 250 ur.) (Pr. Fr. 367).

391. Acusatul sau partea civile care va perde cauza, va fi condamnat la cheltuele către Statü și către cea altă parte.

În procese criminale, partea civile, care nu va perde cauza, nu va fi nici odată îndatorată la cheltuele, și dacă în vre-unü casü ea va fi depusü mai din înainte cheltuelele judecâții, i se vor restitui (Pr. 160; 190; 441; 483) (Pr. Fr. 368)

392. Judecătorii vor delibera și'si vor da pãrerile în secret, sau în sala audienței, vorbindu'si încetü, sau retrăgându-se în camera de consiliü.

Decisiunea va fi pronunțată cu voce tare de președinte în fața publicului și a acusatului.

Președintele mai înainte de a pronunța otărirea, este datorü a citi tēstulü legii, pe care este întemeiată.

Grefiârul va scrie decisiunea și va cuprinde într'însa testul legii ce s'a aplicat de curte sub pedepsă de o amendă de lei una sută (Pr. 161; 191; 410.) (Pr. Fr. 369).

393. Originalul decisiunii va fi sub-semnat de către judecătoria care a dat-o, chiar în acea zi sau cel mult după douăzeci și patru de ore, sub pedepsă de o amendă de una sută lei contra grefiârului, și dacă cere cazul, de acțiune recursoriă civile atât în contra grefiârului cât și în contra judecătorilor. (Pr. 162; 192) (Pr. Fr. 370).

394. După pronunțarea hotărârii, președintele va pute, după circumstanțe, să îndemne pe acusată ca să-și fie coragiul, să se supună aplicațiunii pedepsei cu resemnațiune și să-și reforme purtarea în viitor.

Elă îi va face cunoscută că legea îi dă facultatea de a face recurs pentru casare, și-i va spune terminul ce are pentru această (Pr. 396, ur; 405, 416, ur.) (Pr. Fr. 371).

395. Grefiârul va face un proces verbal despre ședință pentru a constata că formalitățile prescise au fost observate.

Nu se va menționa însă în acest proces verbal nici despre răspunsurile acusaților, nici despre copriusul depozițiilor, dar se vor arăta într'însul schimbările, variațiunile și contradicțiile marturilor conform art. 343.

Procesul verbal va fi sub-scris de președinte și de grefiâr, și nu va pute fi tipărit de mai înainte.

Dispozițiunile acestui articol vor fi executate sub pedepsă de nulitate.

Lipsa acestui proces verbal sau ne executarea dispozițiilor paragrafului al treilea precedente, vor fi pedepsite cu amendă de lei două sute în contra grefiârului (Pr. 310, 405, ur.) (Pr. Fr. 372).

396. Condamnatul va avea un termen de trei zile libere din ziua când s'a pronunțat decisiunea, ca să declare la grefă dacă face recurs pentru casațiune sau nu.

Ministeriul public va pute în același termen să declare la grefă că cere casarea decisiunii.

Partea civile va avea și ea același termen, dar nu va pute face recurs de cât în contra dispozițiilor relative la interesele sale civile.

În cursul acestor trei zile, și dacă s'a făcut recurs pentru casațiune, pînă la primirea decisiunii curții de casațiune, executarea decisiunii curții juraților va fi suspensă (Pr. 394, 397 ur. 417; 444) (Pr. Fr. 373).

397. În casurile prevădute prin art. 407 și 408 din acest co-

dice, ministeriul publică saŭ partea civile vor avé numai două-đeci și ratru de ore spre a face recursă pentru casațiune. (Pr. Fr. 374).

398. Condamnațiunea se va executa, în termină de două-đeci și patru ore, dupe expirarea terminelor menționate în art. 396, dacă nu s'a făcut recursă pentru casațiune, iar în casă de recursă, în două-đeci și patru de ore de la primirea decisiunii de respingerea recursului. (Pr. 399, ur.) (Pr. Fr. 375).

399. Condamnarea se va executa dupe ordinele ministeriului publică; el va avé facultatea de a cere dé dreptul asistența puterii publice, pentru acestă sfișită (Pr. 24; 25) (Pr. Fr. 376).

400. Dacă condamnatul voesce să facă vr'o declarațiune, aceea va fi primită de unul dintre judecătoriai locului, unde se face executarea, asistat de grefiăr. (Pr. Fr. 377).

401. Procesul verbale despre executare se va face de grefiăr, sub pedépsă de o amendă de una-sută lei, și se va transcrie de dînsul în termină de două-đeci și patru ore în josulă originalului decisiunii.

Grefiărul va sub-semna acéstă transcriptiune, și va face mențiune de tóte re marginea procesului verbale, sub aceeași pedépsă. Acéstă mențiune va fi asemenea sub-semnată și transcriptiunea va puté face probă ca și însuși procesul verbale. (Pr: Fr. 378)

402. Când în cursul debaterilor făcute cu ocașiunea otăriri de condamnare, acusatul va fi fost inculpat saŭ prin acte, saŭ prin deposițiuni de marturi, de niscari-va alte crime de cât cele de cari era acusat, dacă acele crime în urmă descoperite merită o pedépsă mai grea de cât cea d'ântéiă, saŭ dacă acusatul are complici cari se află la casa de arest, curtea va ordona urmărirea sa pentru aceste fapte nouă, dupe formele prescise în acest Codice. În ambe aceste casuri ministeriul publică va suspende executarea otăriri care a pronunțat cea d'ântéiă condamnare, pînă când se va statui asupra celui de al douile procesă. (Pr. 384; 388; 398) (Pr. Fr. 379).

403. Tóte proceșele criminali în stare de a fi judecate, în ziua punerii în lucrare a acestui Codice de procedură criminală, se vor judeca de jurați, fără a trece prin camera de acusațiune.

TITLUL III.

Despre diferitele recursuri în contra decisiunilor și sentințelor.

CAP. I.

Despre anularea instrucțiunii și a judecății.

404. Decisiunile curților, sentințele tribunalelor, date în materie criminală, corecționale și polițiană, și în contra cărora nu mai există nici o cale ordinară de reformare, precum și instrucțiunea și urmărirea după care au intervenit acele decisiuni și sentințe, vor putea fi anulate în următoarele cazuri și după recursurile făcute conform dispozițiilor mai jos arătate. (Pr. 405—449) (Pr. Fr. 407).

§. I. — *Materie criminală.*

405. Dacă, în casu de condamnarea acusatului, se va fi făcut, sau în decisiunea camerei de punere sub acușățiune, sau în instrucțiunea și în procedura urmate înainte curții juraților, sau chiar în decisiunea de condamnare, vre o calcare sau vre o omisiune de niscari-va din formalitățile pentru a căror neobservare acestu Codice de procedură pronunță nulitatea, o asemenea omisiune sau violațiune va da locu, în urmarea recursului părții condamnate sau al ministeriului publicu, la anularea decisiunii și a tuturor lucrărilor precedente, începind de la cel mai vechiu act nulu. (Pr. 414; 439.) (Pr. Fr. 408)

406. Tot așa se va urma, în casu de incompetență și în casu când se va fi omisă sau se va fi refusat de a pronunța asupra vre unei sau mai multor cereri ale acusatului, sau asupra veri-unei sau mai multor requisitiuni ale ministeriului publicu, când acea cerere sau requisitiune va fi fost făcută pentru a reclama vre o facultate sau veri un drept ce dă legea, de și pedepsa de nulitate nu ar fi pronunțată prin veri unu test de lege pentru neobservarea formalității cerute de acusat sau de ministeriul public. (Pr. 309; 311; 416) (Pr. Fr. 408)

407. În casu de aquitarea acusatului, anularea ordonanței președentiali care a pronunțat'o și a actelor cari au precesu, nu se va pute urmări de ministeriul publicu de cât în interesul legii. (Pr. 383; 397; 411; 444) (Pr. Fr. 409)

408. Când curtea va condamna pe acusat, aplicând o altă pe-

dépsă de cât cea prescrisă prin lege, anularea decisiunii va puté fi urmărită atât de ministeriul publicū cât și de partea condamnată.

Aceeași acțiune de anulare va avé ministeriul publicū în contra decisiunii absolutorie. (Pr. 397; 405; 439;) (Pr. Fr. 410).

409. Recursul ministeriului publicū, în casū de aquitare, nu pôte vêtéma nici odată pe acusatul aquitat; este din contra în casū de absoluțiune (Pr. Fr. 410).

410. Când pedépsa cea pronunțată de curte va fi tot aceeași cu pedépsa ce legea aplică crimeni, nimeni nu pôte cere anularea decisiunii sub cuvânt că este o eróre în citarea testului legii. (Pr. 161; 191; 392; 413) (Pr. Fr. 411).

411. Partea civile nu va puté în nici un casū, să céră anulara unei decisiuni de aquitare saū de absoluțiune. Dar dacă decisiunea a pronunțată în contra sa condamnări civili mai mari de cât cele cerute de către partea aquitată saū absolvită, această dispozițiune a decisiunii va puté fi anulată dupe cererea părții civili. (Pr. 381; 397; 441) (Pr. Fr. 412).

§. II. — *Materie corecționali și polițiănesci.*

412 In materie corecționale și polițiănescă, căile de anulare a-rétate în art. 405, sunt deschise părții urmărite, ministeriului publicū și părții civili, în ceea ce privesce pe fie care, în contra decisiunilor date în ultima instanță, fără a distinge pe cele condamnătorie de cele liberătorie.

Cu tóte aceste, liberarea părții urmărite fiind pronunțată, nimeni nu va puté iuvoca în contra ei călcarea saū omiterea formelor țintitóre la asigurarea apărării sale. (Pr. 63; 174; 211; 407; 413) (Pr. Fr. 413)

413. Dispozițiunea art. 410 este aplicabile la decisiunile date, în ultimă instanță, în materie corecționale și polițiănescă (Pr. Fr. 414).

§. III. — *Dispozițiuni comune la cele două paragrafură precedenți.*

414. In casul când saū curtea de casațiune saū o curte de apel va anula o instrucțiune, ea va puté ordona ca spesele celei d'alú douile proceduri să fie în sarcina oficiărului, saū a judecătorului de instrucțiune care a comisū nulitatea în cea d'ântéiu procedură. (Pr. Fr. 415 §. 1).

415. Cu toate acestea, dispozițiunea din art. precedente nu se va aplica de cât pentru greșeli pré grave și numai la nulitățile, ce vor fi comise dupe un anü de la punerea în lucrare a acestui Codice. (Pr. Fr. 415 §. 2)

CAP. II.

Despre cererile de casațiune.

416. Recursulü de casațiune făcut în contra decisiunilor și sentințelor preparatorie și de instrucțiune, nu va fi deschisü de cât dupe darea celei definitive decisiuni sau sentințe, fără ca, cel ce voesce a face un asemenea recursü sä fie împedicat sau respinsü prin aceea că s'ar fi supusü de bună voiă la esecutarea unor asemenea decisiuni sau sentințe preparatorie, pe cari le atacă.

Dar decisiunile și sentințele date asupra competenței pot fi atașate la curtea de casațiune îndată ce vor fi date și fără a se aștepta eșirea celei definitive decisiuni (Pr. 311; 324 — 326; 405; 412; 433) (Pr. Fr. 416).

417. Când recursul se va face de către partea cea condamnată, acesta va trebui, sau în persónă sau prin al său imputernicit, să facă, la grefa instanței judecătorești a cârili decisiune voesce a ataca, declarare verbale cum că voesce a merge înaintea curții de casațiune.

Grefiârul va constata această declarare în scrisü și va îngriji ca să fie sub-scrisă atât de recurente cât și de sine însuși.

Daca recurentele nu va puté sau nu va voi s'o subscrie, grefiârul va face mențiune de acesta.

Declararea va fi înscrisă într'un registru destinat la acesta, și care va fi publicü, în cât veri-cine va avé dreptul să cérä a i se da extracte dintr'insul.

Fiind făcută prin imputernicit, actul de imputernicire va rămâne anesat la declarațiune. (Pr. 174; 211; 396, ur) (Pr. Fr. 417).

418. Partea civile, care va face recursü de casațiune, este datoré să alătore, pe lângă cererea sa de casare, și o copiă adevărită de grefiârü a decisiunii sau sentinței în contra cârii recurge la curtea de casațiune.

Ea este datoré să depună o amendă de galbeni dece, sau, daca decisiunea ce atacă este dată în lipsa ei, de galbeni cinci. (Pr. 63; 419, ur; 421) (Pr. Fr. 419)

419. Îndațorirea de a depune o amendă după distincțiunile sta-

bilite în art. 418, cade și asupra celor condamnați în materie corecțională și polițienescă, când aceștia vor face recurs pentru casașuirea sentinței prin care au fost condamnați. (Pr. 420, 421.)

420. Persónele supuse la consemnare de amenda, vor fi scutite de a depune amenda, în casú când vor alătura la cererea lor de casașuire un certificat de scápătăciune, conformú art. 46 din legea curții de casașuire. (Pr. Fr. 420)

421. Amenda se va perde de cel ce a depus'o când recursul sêu va fi respinsú, și i se va restitui în casul contrariú. (Pr. 418; 419).

422. Ceí condamnați chiar în materie corecțională sau polițienescă, la o pedépsă privativă de a lor libertate, nu vor fi admiși a face recursú pentru casașuire de cât când vor fi în stare de închisóre sau liberați pe caúțiune.

Actul de închisóre sau de liberare pe chezáșie va fi alăturat la recursul lor. (Pr. 117, ur. 427) (Pr. Fr. 421).

423. Cu tóte aceste, când recursulú, va fi motivatú pe necompetință, va fi destul pentru admișiunea sa, ca recurentul să justifice că a intrat de bună voiă la închisórea de la reședinta curții de casașuire. Spre acésta directorul închisórei îlú va puté priimi p' simpla înțășare a cererii sale adresate către ministeriulú publicú alu curții de casașuire și visate de acestu magistratú. (Pr. Fr. 421).

424. Condamnatulú sau partea civile, și după ce a făcutú recursu pentru casare, va puté, în terminu de dece zile, să depună la grefa instanței a cui otărire voesce a ataca, un memoriú coprinđetor de mijlócele sale de casașuire. (Pr. 418, ur. 425) (Pr. Fr. 422).

425. Grefiárulú, dând recurentelú o adeverință de primirea cererii sale de casașuire, o va înainta îndată ministeriulú publicú, împreună cu ceie alte documente relative la recursul de care e vorba. (Pr. Fr. 422).

426. Ministeriulú publicú locale va transmite îndată tóte hărțile primite de la grenár la ministeriul Justiției și acesta le va adresa, în doue-deci și patru ore, la curtea de casașuire, și va informa de acésta pe magistratul care i le va fi trámisú. (Pr. Fr. 423, 424).

427. Condamnatul și partea civile vor puté să transmită și dé dreptul la grefa curții de casașuire cererile lor de casare. (Pr. Fr. 424),

428. Curtea de casașuire va trebui să dea decisiunea sa asupra recursulú, cel mai târđiú într'o lună de zile după implinirea ce-

lui de pe urmă din termenile mărginite în acest cap. (Pr. Fr. 425).

429. Cererea de casațiune fiind respinsă, partea care o va fi format nu va mai pute să o reinouescă sub nici un pretest și în nici un mod. (Pr. Fr. 438).

430. Decisiunea de respingere va fi, în terminu de trei zile, împărțită ministeriului publicu de lângă curtea de casațiune de către grefiâr, în formă de extract sub semnătura acestuia.

Ministeriul publicu va îndrepta acel extractu la ministeriul publicu al instanței a cui decisiune va fi fost atacată. (Pr. 398; 399; 429) (Pr. Fr. 439).

431. Când curtea de casațiune va anula o sentință sau o decisiune, fie în materie corecțională, fie în materie de poliție, ea va trâmite procesul și pe părți înaintea unei curți sau tribunalu de aceeași calitate cu instanța a cui sentință sau decisiune va fi anulată. (Pr. 412) (Pr. Fr. 427).

432. Când curtea de casațiune va anula o decisiune dată în materie criminală, se va procede întocmai precum se arătă în cele șapte articole următoare. (Pr. 405, ur.) (Pr. Fr. 428).

433. Curtea de casațiune va pronunța trâmitemea procesului: la o altă curte de apel de cea care a regulat competența, sau care a pronunțat punerea sub acusațiune, dacă decisiunea s'a anulat pentru vre una din cauzele cuprinse în art. 324;

La o altă curte de jurați de cea care va fi datu decisiunea, dacă decisiunea și instrucțiunea s'a anulat pentru cauză de nulități comise de curtea de jurați;

La un alt tribunal de cel în care se va fi aflat judecătorul de instrucțiune, dacă decisiunea și instrucțiunea sunt anulate numai în ceea ce privesce interesele civili (Pr. Fr. 429 §. 1. 2. 3).

434. Dacă decisiunea și procedura sunt anulate pentru cauză de necompetință, curtea de casațiune va desemna tribunalul sau curtea care trebuie a cerceta procesul,

Cu toate aceste, dacă competența ar fi a tribunalului pe lângă care se află judecătorul care va fi făcut cea d'antăiu instrucțiune curtea va trâmite procesul la un alt tribunal. (Pr. Fr. 429 §. 4).

435. Dacă decisiunea a fost anulată pentru cauză că faptul condamnat se găsește a nu fi delict calificat prin lege, curtea nu va pronunța trâmitemea procesului de cât dacă se află o parte civile; în cazul acesta trâmitemea se va face la un alt tribunal. de cel la care se va fi aflat judecătorul de instrucțiune. (Pr. Fr. 429 § 5).

436. În toate casurile când curtea de casațiune este autorizată a alege o curte sau un tribunal pentru judecarea procesului de den-

sa trâmîs, ea va trebui să facă această alegere, după o deliberațiune specială în camera de consiliu, îndată după pronunțarea decisiunii de casațiune, în care se va și face mențiune de acesta. (Pr. 431, 433-435) (Pr. Fr. 430)

437. Când trâmîterea s'a făcutu la o curte de apel, acesta după ce va îndrepta, în ceea ce o privesce, instrucțiunea; va trâmîte procesul înaintea curții juraților care va trebui să judece procesul. (Pr. Fr. 432,

438. Când procesul se va trâmîte înaintea curții juraților, și se vor afla complici cari nu voru fi în stare de acusațiune, unu judecător de instrucțiune, însărcinat de această curte, și ministeriul public vor face, fie-care în ceea-ce 'l privesce, instrucțiunea.

Actele acestei instrucțiuni se vor adresa după aceea la curtea de apelu, a cării cameră de punerea sub acusațiune va pronunța de este sau de nu este locu de punere sub acusațiune. (Pr. 221, ur; 226) (Pr. Fr. 433).

439. Dacă decisiunea a fostu anulată pentru motivu că a pronunțiat o altă pedepsă de cât cea după legi aplicabile la natura crimei; judecătorii curții juraților, la cari se va fi trâmîs procesul, vor trebui să se mărginască numai în a pronunția decisiunea, aplicându pedepsa legiuită, în urmarea declarațiunii de mai 'nainte a juraților.

Dacă decisiunea va fi anulată pentru altă causă, se va procede la nouă desbateri înaintea curții juraților, la care s'a trâmîs procesul.

Curtea de casațiune va anula decisiunea numai în parte, dacă nulitățile comise atingu numai unele din dispozițiunile sale. (Pr. 405; 408; 440 (Pr. Fr. 434).

440. Acusatul, a cui condamnațiune va fi fost anulată și care va trebui să se supună la nouă judecată criminală, va fi tradusă fără a fi liberatū de la închisore, înaintea curții de apelu sau a curții juraților la care s'a trâmîs procesul. (Pr. 439) (Pr. Fr. 435).

441. Partea civile al căru recurs va fi respins în materie criminală, corecțională sau polițiănescă, va fi condamnată a plăti celei-lalte parți o desdaunare de lei 150 și cheltueele judecătii.

Partea civile va fi încă condamnată către stat a perde amenda depusă în virtutea art. 418.

Administrațiunile sau regiile Statului și agenții publici nu vor fi nici odată condamnați la amendă către Stat, în casu cându recursul lor ar fi respins, ci numai la desdaunări și cheltueele. (Pr. 418, ur; 429) (Pr. Fr. 436).

442. Dupe respingerea unei cereri de casaþiune, partea ce o va fi format nu va mai puté face recurs în contra áceleiaþi decisiuni sau sentinþe sub nici unú pretest þi pentru nici un mijlocú. (Pr. 429) (Pr. Fr. 438).

443. Când, dupe o ordine formale a Ministeriului Justiþiei cátre ministeriulú publicú al curþii de casaþiune, acesta va denunþa la secþiunea criminale acte judecátoreþci, decesiuni sau sentinþe contrarie legii, ele vor puté fi anulate þi autorii lor urmáriþi, dacá cere casul, dupe Cap. III, de la Titlu IV. al acestei cártþi. (Pr. 491 - 514) (Pr. Fr. 441).

444. Când se va fi dat vre-o decisiune sau sentinþa supusá la casaþiune þi nici una din párþi nu va fi fácut recurs în termenul legiuit, ministeriul public de lângá curtea de casaþiune va puté face recurs din oficiú chiar dupe espirarea termenului.

Daca în asemenea cas, decisiunea sau sentinþa va fi casatá, párþile nu vorú puté sá se întemeeze pe acésta spre a se opune la ésecutarea ei. (Pr. 396, 397) (Pr. Fr. 442).

CAP. III.

Despre cererile de revisiune.

445. Când un acusat va fi fost condamnat pentru o crimá, þi un alt acusat va fi fost, printr'o altá decisiune, condamnat ca autor al aceleiaþi crime, daca aceste doué decisiuni nu se pot concilia, în cât a lor coesistenþá probézá cá unul sau altul dintre condamnaþi este inocinte, ésecutarea ambor decisiuni or se va suspende, chiar þi daca recursul fácut pentru casarea lor sau a unei dintr'însele, va fi fost respinsú, sau chiar daca în lipsá de vre un recurs, decisiunile vor fi dobândit autoritate nerevocabile.

Ministeriul Justiþiei, sau din oficiú, sau dupe cererea ministeriului public, sau dupe reclamaþiunea unui sau ambor condamnaþilor, va însárcina pe ministeriul public al curþii de casaþiune sá denunþe la acea curte ambe decisiunile.

Curtea de casaþiune secþiunea criminale, dupá ce va verifica cá cele doué condamnaþiuni nu se pot concilia, le va casa, þi va trámite pe acusaþi înaintea unei curþi alta de cele ce au pronunþat decisiunile casate. (Pr. 433, ur.) (Pr. Fr. 443).

446. Când, în urma unei condamnaþiuni pentru omucidú, se vor adresa, din ordinea expresá a Ministeriului Justiþiei, cátre curtea de casaþiune, secþiunea criminale, acte prezentate în urma condamnárii þi de naturá a produce indicie îndestulátore despre esistenþa per-

sónei a cârii mórte presupusă a dat loc la condemnațiune, curtea de casațiune va pute însărcina o curte de apel a face o cercetare pregătitoare spre a recunósce existența și identitatea persónei presupuse ucisă, și a constata acésta prin interogatoriulú ce va face acelei persóne, prin ascultare de marturi, și prin tóte mijlócele proprie de a pune în evidență faptul prin care s'ar desființa condemnarea.

Esecutarea condemnațiunii va fi de drept suspensă, prin ordinea Ministeriului Justiției, pînă ce va pronunția curtea de casațiune, iar în urmă, de se va cuveni, prin decisiunea preparatoriă a acestei curți.

Curtea de apel, pronunțiând simplu asupra cestiunii de identitatea persónei, va trámite decisiunea și actele cercetării sale la curtea de casațiune care va pute să caseze decisiunea condemnatóriă, și chiar cerënd casul, să trámite procesul în cercetarea unei alte curți de jurați de cea care va fi pronunțiat mai înainte condemnarea. (Pr. 449; 484, ur. — P. 225, ur) (Pr. Fr. 444).

447. Când, dupe condemnarea unui acusat, unul saú mai mulți din marturii ce aú depus în contra sa vor fi urmăriți ca marturi mincinoși în acel proces, daca acusațiunea de mărturie mincinosă este primită în contra lor, saú chiar daca s'aú dat în contra lor mandate de arestare, executarea condemnațiunii se va suspende, chiar și când curtea de casațiune ar fi respins recursul celui condamnat.

Daca marturii vor fi dupe acésta condamnați ca marturi mincinoși în contra acusatului, Ministeriul Justiției, saú din oficiú, saú dupe cererea ministeriului public, saú dupe reclamarea individului condamnat prin cea d'ântéiú decisiune, va însărcina pe ministeriul public al curții de casațiune să denunție curții acel fapt.

Curtea de casațiune, verificând declarațiunea juraților în urma-rea cârii s'a pronunțat cea d'al doile decisiune, va anula pe cea d'intéiú, daca prin aceea declarațiune s'aú dovedit mincinoase mărturiile aduse în contra celui d'intáiú condamnat; iar spre a se procede în contra acusatului pe basea actului de acusațiune în ființă, curtea de casațiune îl va trámite inaintea unei curții de jurați care nu va pute fi nici cea care a judecat pe condamnatú, nici cea care a judecat pe marturi.

Daca cei acusați ca marturi mincinoși sunt aquitați, suspensiunea decisiunii condemnatórie va înceta de drept și condemnarea se va executa. (Pr. 355; 448) (Pr. Fr. 445).

448. Marturii cei condamnați pentru maturie mincinosă, nu vor

puté să mai facă nici o depozițiune la cea de a doua cercetare a procesului. (Pr. 447) (Pr. Fr. 446).

449. In cas de revisiunea unei condemnațiuni pentru cauză indicată în art. 445, dacă codemnatul va fi murit, Curtea de casațiune va numi un curatormemorieisale, și aceasta va exercita drepturile condemnatului.

Dacă, în urma acestei noué procedure, se va descoperi că cea d'ântiü condemnațiune a fost pronunțată pe nedrept, noua decisiune a curții va ușura memoria condamnatului de acuzarea ce i s'a fost adus. (Pr. Fr. 447).

TITLU IV.

Despre câte-va procedure particulare.

CAP. I.

Despre falsü.

450. Falsul în scripturi se pöte defăima säu prin acțiune principale säu incidente, și, în acest după urmă casü, säu pe cale criminale säu pe cale civile. (Pr. 451, ur.— P. 123 — 139) (Pr. Fr. 448)

451. În töte procesele pentru falsü, înscrisul atacat, îndată ce se va produce, se va denune la grefă, subsemnat pe töte paginile de grefiärü, și de persöna care l'a depus, dacă va sci sä subscrie.

Grefiärul va face un proces verbale detăiat de starea materiäle a înscrisului, și în care va menționa, fiind casü, de neputința säu nesciința persönei ce a înfățișatü înscrisulü de a-lü subsemna.

Grefiärul care va primi asemenea înscrisü fără îndeplinirea sus diselor formalități, se va supune la o amendă de lei cinci-șeci. (Pr. 450).

452. Dacă înscrisulü atacatü se va lua din vre un loc publicü, funcționarulü, care 'l va da, îl va subsemna și elü precumü s'a și su mal sus, iar de nu, se va pedepsi cu aceeași amendă de lei cinci-șeci. (Pr. Fr. 449).

453. Înscrisul atacatu de falsü se va subsemna încă de oficiärul poliției judiciare și de partea civile, dacă acesta se înfățișază; asemenea se va subsemna și de prevenit în momentul înfățișării. Dacă aceste persöne säu unele dintr'insele nu pot säu nu vor a subsemna, se va face mențiune în procesul verbale; în cas de ne-

gligență sau de omisiune, grefiărul se va pedepsi cu amendă de cinci lei. (Pr. Fr. 450).

454. Veri-care depositariu public ori particulariu al unui in scris atacat ca fals este dator să'l predea în urma ordonanței ce ar primi pentru acesta, sau de la ministeriul public sau de la judecătoria de instrucțiune, iar ne-voind, va fi silit prin constringere corporale.

Acea ordonanță și actul ce se va da depositarului despre predarea în scrisului îi vor servi de apărare către cei interesați de acel în scris. (Pr. 452) (Pr. Fr. 452)

455. In scrisurile ce se vor aduce spre a servi de comparațiune vor fi subsemnate, precum s'a țin în art. 450, 451 și 452, și sub aceleași pedepse. (Pr. 456, ur) (Pr. Fr. 453).

456. Veri-ce depositariu public de în scrisuri cari pot servi de comparațiune, este dator să le producă sub pedepsă de constringere corporale.

Ordonanța și actul ce vor primi pentru a lor predare, le vor servi de apărare către cei ce ar pute să aibă interes de acele în scrisuri. (Pr. 454; 457) (Pr. Fr. 454).

457. Dacă trebuința ar cere să se strămute un act autentic, se va lăsa depositariului o copie după dînsul verificată și adevărată de președintele tribunalului care va face proces verbale de acesta.

Dacă depositariul este public, această copie o va pune în locul originalului ca să serve drept original, și va pute libera alte copie dupe acea copie, făcând mențiune despre procesul verbale care constată luarea originalului, pînă când acela i se va înapoia.

Cu toate aceste, dacă acel în scris face parte dintr'unu registru în câtu nu pôte fi scos de acolo, tribunalul va pute, ordonându a i se aduce registrul, să dispenseze de formalitatea stabilită în acestu articol. (Pr Fr. 455).

458. Scripturile private pot servi și ele ca în scrisuri de comparațiune, dacă părțile le recunosc.

Cu toate aceste, particulari, cari voru mărturi înși că posedu asemenea în scrisuri, nu voru pute fi îndată constrinși prin închisore ca să le producă, dar dacă, dupe ce vor fi fost chiamați înaintea tribunalului, care se află în cercetarea procesului, pentru a preda acele în scrisuri sau a arăta motivele refusului lor, nu li se voru incuviința acele motive, decisiunea sau sentința va pute pronunța în contra lor constringerea corporale. (Pr. Fr. 456).

459. Când marturii se vor esplica asupra unui act al procesului, ei îl vor parafa și sub-semna sau, neputând, se va constata acesta prin procesul verbale. (Pr. Fr. 457).

460. Dacă, în cursul unei instrucțiuni sau procedure, un act propus se va defăima ca fals de una din părți, acesta va interpela pe cea laltă să declare, dacă voesce să se servescă de act (Pr. 481, ur.) (Pr. Fr. 458).

461. Dacă adversarul va declara că nu voesce a se servi de acel înscris, sau, dacă, în termin de opt zile libere de când a fost interpelat, nu va face nici o declarare, va înceta ori-ce cercetare și judecată asupra celui înscris, care se va scóte din proces.

Dacă acel adversariu va declara că voesce a se servi de acel înscris, instrucțiunea asupra falsului se va urma în mod incidente din aintea curții sau tribunalului care se află în cercetarea procesului principale. (Pr. 460) (Pr. Fr. 459).

462. Dacă partea care a defăimat înscrisul ca fals, susține că cel ce l'a produs este autorul sau complicele falsului, sau dacă rezultă din procedură că autorul sau complicele falsului este viu, și acțiunea crimei încă nu e stinsă prin prescripțiune, acușațiunea se va urma pe cale criminale, dupe formele mai sus prescise. (Pr. 450; ur; 593) (Pr. Fr. 460).

463. Dacă procesul în cursul cărui s'a născut incidentele de fals criminal, este un proces civile, se va amâna procedura sa până când instanțele criminali vor da decisiunea lor asupra falsului. Iar dacă procesul principal este de natură criminal, corecțional sau polițianescă, curtea sau tribunalul ce se află în cercetarea sa este dator să decidă mai întâi, după ce va asculta pe ministeriul public, dacă trebuința procesului principale cere a se amâna sau nu judecata până la cercetarea și judecata falsului. (1).

464. Prevenitul sau acusatul se va pute îndatora a produce o scriere a sa, și a scrie cu mâna sa propriă înaintea judecâții. În cas de refuz sau tăcere din parte, procesul verbale va face mențiune de acesta. (2).

(1) Art. 261 din Pr. Penală abrogată:

„Dacă partea aceea, care a ponosuit înscrisul de plăsmuit său neadeverat, va stărui zicând că acela care a produs este savârșitorul ori părtașul plazmuirei; ori dacă din procedură se va cunoște că acea persoană ce este pîrîtă întru acesta se află în viață și judecata crimei nu este precurmată prin prescripțiă, pîra se va judeca criminalicesce dupe formele mai jos prescise; însă dacă pricina este de fire civilă, se va amîna procedura pînă când judecătoriele criminalicesce vor da hotărîre asupra vini plăzmuirei sau neadeverului.

„Dacă pricina este de fire criminalicescă, corecțională sau polițianescă, judecătoria său curtea criminalicescă va otărî mai întâi dacă trebuința pricinei principale cere a se amîna său nu, judecata lui.”

(2) Art. 262 din Pr. Penală abrogată: „Bahuitul ori pîrîtul se va putea îndatora a scri cu slova sa înaintea judecâții.”

465. Dacă o curte sau un tribunal află, în cercetarea unui proces chiar civile, niscari va indicie asupra vre-unui fals, și asupra persoanei care lă va fi făcut, ministeriul public sau președintele ori judecătorul va transmite actele ministeriului public de lângă judecătorul de instrucțiune din circumscripțiunea unde se va păre că s'a fi făcut delictul său unde cel prevenit ar puté fi prins, și va puté să și dea în contra lui un mandat de aducere. (Pr. 452) (Pr. Fr. 462).

466. Când acte publice se vor declara false, în tot sau în parte, curtea sau tribunalul care va fi judecat falsul va ordona să se îndrepteze acele acte, stergându-se sau adăugându-se, și despre tóte aceste se va face procesul verbale. (Pr. Fr. 463).

467. Înscrisele de comparațiune se vor trāmite inayoī la locurile de unde s'au luat, sau se vor întórce la acele persoane cari le vor fi comunicat.

Acestā trāmitere se va face în termin de cinci-spre-dece zile dela data decisiunii sau a sentinței, supunēdu se grefiarul la o amendă de lei cinci-đecī pentru neobservarea acestei fōrmatitāți. (Pr. 456—458) (Pr. Fr. 463).

468. În tóte cele-alte, instrucțiunea falsului se va face ca a tutor celor-alte delictes, afarā de următōrea dispozițiune, care este speciale la falsul.

Președinții curților de jurați, ministerul public al acelorași curți și judecătorii de instrucțiune, pentru îndeplinirea unei instrucțiuni începute în circumscripțiunea lor, vor puté pāși și afarā din acea circumscripțiune, spre continuirea cercetārilor necesarie la persoanele prepuse că ar fi fabricat, introdus, împārtitū monetā minciносă, fie de metal, fie de hārtiā, sau că ar fi contrā-făcut sigiliul Statului. (P, 112—121) (Pr. Fr. 464).

469. Plāngerea și denunțarea pentru falsul unei scripturi va puté avé urmare chiar și daca înscrisul în contra cărui este adusă va fi servit de temeiū la niscari-va acte publice sau private. (1).

(1) Art. 254 din Pr. Penală abrogatū: „jeluirile și pīrele pentru plāzmuirea sēu neadeverulū înscrisurilor vor avea urmarea lorū, măcar și déca assemenea înscrisuri voi fi slujit de temeiū la niscari-va acturi judecătorești ori particulare.,,

CAP. II.

Despre Contumaci. (1)

470. Când în urma unei decisiuni de punere sub acușare, acusatul nu se va fi putut prinde sau nu se va înfățișa la judecată în termen de zece zile după notificarea făcută la domiciliul său, sau când, după ce s'a înfățișat ori s'a prins, se va fi făcut nevedut, președintele curții juraților, sau în lipsa lui, judecătorul care îi ține locul, va da o ordonanță în care se va coprinde: că acusatul e dator să se înfățișeze într'un alt termen de zece zile dela ziua publicării acelei ordonanței, iar de nu, că va fi declarat rebel legii, că va fi suspensă din exercițiul drepturilor cetățienesci, că averea sa va fi sequestrată în cursul instrucțiunii contumaciei, că ver ce acțiune către judecătorii îi va fi oprită în curgerea aceluiaș timp, că se va procede în contra lui, și că ver-cine este dator să arête locul unde se află.

Acea ordonanță va face încă mențiune despre crimă și despre ordonanța pentru punerea la poprelă a acusatului. (Pr. 226; 239; 471, ur; 600) (Pr. Fr. 465).

471. Acea ordonanță va fi publicată prin tobă în cea d'întâiu duminică următoare, și așptă la porța locuinței acusatului, la a primăriei și la porța auditorului curții juraților.

Ministeriul public va trâmite aceeași ordonanță la tribunalul în a cărui circumscripțiune se află averea ce urmăzează a se sequestra. (Pr. 470.) (Pr. Fr. 466).

472. După zece zile de la publicare se va procede la judecata contumacelui. (Pr. 471.) (Pr. Fr. 467).

473. Nici un avocat nu se va pute înfățișa spre a apăra pe acusatul contumace.

Daca acusatul se va fi aflând afară din România sau în absolută neputința de a veni, rudele sau amicii săi vor putea să arête împedicarea în care se află de a veni și să susțină legitimitatea ei. (Pr. 474) (Pr. Fr. 468).

474. Daca curtea va judaca împiedecarea legitimă va face să se amine judecata acusatului și sequestrarea averii sale, pentru un termen

(1) *Contumace* este acea persoană, care fiind acusată, nu se presintă înaintea justiției criminale, sau după ce s'a presintat ori s'a prins, se face nevezută. Acest termen se întrebunțezează numai când este vorba de o aculare de crimă; în materiă civilă persoana de allu cărui căpătiiu nu se scie, și care s'a făcut nevezută, se numesce *absentă*. (V. art. 98 și ur. din C. Civ.).

se va găsi cu cale, dupe natura împiedicării și distanța locurilor (Pr. 470; 474) (Pr. Fr. 469).

475. Afară de casul precedente, curtea va păși de îndată la judecarea cauzei prin citirea decisiunii de trimitere la curte juraților, a ordonanței prescise prin art. 227, și a proceselor verbali făcute prin constatarea publicării și afigerii acelei ordonanțe.

După această lectură, curtea, asupra conclusiunilor ministeriului public, va pronunța despre contumace

Daca instrucțiunea contumaciei nu este conformă regulelor mai sus arătate, curtea o va declara nulă și va ordona să se reîncepă din nou de la cel mai vechi act nelegale.

Daca instrucțiunea este regulată, curtea va pronunța asupra acusatului și va decide și asupra desdaunării reclamantului.

Tôte aceste însă se vor face fără asistența sau intervenirea juraților. (Pr. 226; 405; 470, ur.) (Pr. Fr. 470)

476. Daca contumacele este condamnat, averea sa va fi, din ziua executării decisiunii, considerată și administrată ca averea de absente. Atât despre dînsa cât și de a sa administrare se va da sémă cui se va cuveni, după ce condamnățiunea va fi devenit irevocabile prin expirarea termenului de purgațiunea contumaciei (1) (Pr. 481, și nota; 600—C. Civ. 106, ur.) (Pr. Fr. 471)

477. În termen de opt zile după darea decisiunii, un extract dintr'însa va fi inserat, după stăruința ministeriului public, în foia oficială și afiptu: 1 la pórta celui după urmă domiciliu alu condamnatului; 2-lea la pórta primăriei locului unde s'a comis crima; 3-lea în sala auditorului curții cu jurați. — Asemenea extract se va trimite în același termen la tribunalul în a căruj circumscripțiune se află averea contumacelui. Efectele legale ale executării unei decisiuni date în contumaciă, se vor produce de la data zilei celui mai după urmă proces verbale, constatatoriu de formalitatea afigerii prescise prin acestu articolu. (Pr. 471) (Pr. Fr. 472).

478. Recursul de casațiune în contra decisiunii date în contumaciă, nu va fi deschis de cât ministeriului public și părții civile, în ceea ce se atinge de interesul ei. (Pr. 396, ur; 416, ur) (Pr. Fr. 473).

479. În nici un cas contumacia unui acusat nu va suspenda nici

(1) *Purgațiunea contumaciei*, adică nimicnicirea otăririi dată în lipsă, are locu când oellu condamnat în contumaciă séu lipsă, prin singurul faptu că s'a dat singuru prinsu séu că s'a prinsu, înainte trecerei prescripțiunei, a nimicnicit otărirea prin care se condamna ca contumace. (vezi și art. 481).

intârđia, prin sine însăși, instrucțiunea în privința cuacusaților sêi presinți; curtea va puté ordona, după judecată acestora, ca lucrările depuse la grefă drept acte *inculpatorie* (1) să se întorcă, când se vor cere, proprietarilor lor, sau celui în drept ale lua. Curtea va puté ordona asemenea întórcerea acelor acte, sub condițiune de a fi din nou înfățișate, daca va cere trebuința. La întórcerea lor se va face de grefiâr un procesú verbale descriptivú de starea lor materiale, sub pedépsă, contra grefiârului pentru neurmare, de o amendă de lei cinci-deci. (Pr. Fr. 474)

480. In cursulú sequestrului, se vor întreținé, din starea securată soția, copiii, fatál și mama contumacelui, daca nu au mijlóce proprie îndestule. Autoritatea judeciară va regula acésta. (Pr 470, 476) (Pr. Fr. 475).

481. Daca acusatul se dá prinsú, ori daca se va aresta mai înainte de stingerea pedepsei prin prescripțiune, decisiunea dată în contumaciă și procedurele făcută în contra lui începând de la ordonanța de închisóre sau de reînfațișare, vor fi de sine nimicite și se va procede în privința lui după formele ordinare(2) (Pr. 482: 596; 600 și nota) (Pr. Fr. 476).

482. In casul prevéđut prin articolul precedente, daca marturii nu pot fi produși înaintea judecătii din vre o cauza óre-care, încredințările lor scrise, precum și respunsurile scrise ale celor-alți acusați de același delict, vor fi citite la înfățișare.

Asemenea se va urma și cu câte alte acte se vorú socoti de președinte de natură a lumina pe judecători asupra crimei și asupra celor culpabili. (Pr. Fr. 477).

483. Contumacele care, dupe ce se va fi reînfațișiată, va căștiga achitarea sêu absolvirea sa, va fi condamnatú la plata cheltuelor ocașionate prin cotumacia sa. (Pr. Fr. 478).

(1) Prin acte *inculpatorii* se înțelege acte învinovățitoare, sêu mai esactú zisú, *pièce de conviction*; acestú din urmă termenú se și află în testulú francesú.

(2) În astú articolú se zice pozitivú, că daca prescripțiunea nu a trecut, adică deca termenulú de două deoi ani însemnat prin art. 596 nu a expirat, contumacele va puté nimici otărîrea dată în lipsă-i în art. 600 se zice din contra că contumacele nu va puté, *în nici unú casú*, a se descărca de condamnarea ce s'a pronunțiatú în contră-i. Credem însă că în art 600 este o simplă greșială de tiparú, adică a uitat a se trece cuvintele „ *pe cât timpú pedépsa s'a prescriisú* „ De nu am admite astá greșială de tiparú ar fi o manifestă contradicțiune între art 481 și chiar art 476 cu art 600.

CAP. III.

Despre recunoscerea identității indivizilor condamnați, scăpați și reprinși.

484. Recunoscerea identității unui individ care, după ce a fost condamnat, a scăpat și apoi s'a reprins, va fi făcută tot de aceea judecătoria sa curte care va fi pronunțată condamnarea sa.

Acea judecătoria sa curte, pronunțând identitatea, va otări tot-de-ua-dată și pedepsa legiuită pentru fuga lui, daca legea o cere. (Pr. 485) (Pr. Fr. 518).

485. Curtea sa tribunalul va asculta pe marturii aduși, sa după cererea ministeriului public, sa după cererea individului reprins, daca acesta va fi arătat că are marturi.

Cercetarea identității se va face în audiență publică, și prinsul va trebui să fie față, iar la din contra urmare, vor fi nule toate câte se vor lucra.

Decisiunile curții în asemenea materie se vor da fără asistența juraților. (Pr. 341, ur.) (Pr. Fr. 519).

486. Ministeriul public și reprinsul vor pute face recurs la curtea de casațiune în forma și în termirii arătați în acestu Codice, în contra otărării date asupra urmării pentru recunoscerea identității. (Pr. 396, ur. 405, ur.) (Pr. Fr. 520).

CAP. IV.

Modul de procedere în casul de destrucțiunea sa răpirea actelor sa a otărării unui proces.

487. Când, în urmarea unui incendiū, a unei inundațiuni sa a ori-cării altē cause estraordinare, niscari-va originale de otăriri date în materie corecționale sa criminale și încă ne executate, sa niscari-va procedure încă nefindeplinite, se vor fi stricat, se vor fi răpit sa vor fi perit, și nu va fi fost cu putință ca să se restabilēscă, se va procede așa precum urmēză: (Pr. 488, ur.—P. 203, ur.) (Pr. Fr. 521).

488. Daca esiste vre o copie autentică a decisiunii, aceea va fi considerată ca original și prin urmare va fi dată la depositul destinat pentru conservarea decisiunilor.

Spre acest scop, ori cine, fie particulariū, fie funcționariū, ar fi depositariū al unei copie autentice a decisiunii, este dator să o

depună la grefa curții care o va fi dat, în urmarea ordinii ce i se va da pentru acésta de președintele acelei curți; iar nefind următoriu, va puté fi supus chiar la constrângere corporale.

Acea ordine a președintelui îi va servi de apărare către cei ce vor avé interesu de acel document.

Depositariul dișei copie autentice va puté, dând'o la depositariul public, să céră a i se da dupe dênșa o copie legalisată. (Pr. 454) (Pr. Fr. 522).

489. Când, în materiă criminală, nici originalul, nici vre o copie autentică a decisiunii nu va esiste, iar originalul său vre o copie autentică a declarațiunii juraților va esiste, se va procede după acea declarațiune la altă din nouă judecată. (Pr. 490) (Pr. Fr. 523)

490. Iar dacă declarațiunea juraților nu se va mai puté înfățișa sau dacă cauza s'a fost judecat fără jurați, și nu se va fi mai aflând nici un act scris, instrucțiunea procesului se va reîncepe de la cel din urmă act în ființă originale sau în copie autentică. (Pr. 489) (Pr. Fr. 524).

CAP. V.

Despre darea sub judecată a funcționarilor.

491. Funcționarii de orî ce ramă, pentru crime și delictă comise de dênșii afară din funcțiunile lor, se vor urmări și judeca după legea comună, dându-se mai întéiu în cuoscînță ministeriului respectivă.

492. Agenții administrativi, ai guvernului afară de ministri, de consiliarii de stat, de membrii și procuratorul curții de compturi, nu vor puté fi urmăriți pentru delictă relative la funcțiunile lor, de cât dupe o decisiune încuviințătoriă a consiliului de stat.

În acest cas urmărirea se va face în naintea tribunalilor ordinare.

Nu se prejudecă prin acésta dispozițiunile art. 46 și 47, din legea consiliului de stat. (V. Supl. 33, 51, l. Cons. de Stat).

493. Când un oficiâr de poliția judiciară, un judecătoriu polițianesc sau un judecător de tribunal comerciale ori județian, un membru al ministeriului public de pe lângă vre-una din aceste autorități, va fi prevenit ca făptuitor, în esercițiul funcțiunilor sale, de un delict care trage dupe sine o pedépsă corecțională, ministeriul public de pe lângă curtea de apel Hă va cita înaintea acestei curți care va pronunța fără apel. (Pr. 152) (Pr. Fr. (494).

494. Când funcționarii arętați în art. precedente vor fi preveniți ca făptuitori, în esercițiul funcțiunii lor, de o crimă care trage dupe sine pedęsa destituțiunii saũ alta mai mare, însărcinările cari, în casuri ordinare, cad asupra judecătorului de instrucțiune și asupra ministeriului public de pe lângă tribunal, vor fi îndeplinite de președintele curții de apel și de ministeriul public de lângă acęstă curte, de fie-care din aceștia în ceea ce-lu privesce: ele vor putę fi îndeplinite, și de orı care alți oficiari a nume numiți, pentru acęsta, unul de către președinte și altul de ministeriul public ai curții apelative.

Până să se facă acęstă delegare și în casu când ar esiste un corp de delict, acesta va putę fi constatat de orı ce oficiar alu poliției judeciare, iar pentru restul procedurii se vor urma dispozițiunile generale ale acestui codice. (Pr. 495.) (Pr. Fr. 484).

495. Când crima comisă în esercițiul funcțiunilor, și care ar trage dupe sine pedęsa destituirii saũ alta mai mare, va fi imputată saũ unui tribunal întreg, saũ individuale unui saũ mai multor membri de curte, saũ unui membru al ministeriului public de pe lângă o curte, se va procede precum urmęzã: (Pr. 494, 496, ur.) (Pr. Fr. 485).

496. Crima va fi denunțiată ministeriului justiției care va da ordine ministeriului public de pe lângă curtea de casațiune a urmări după denunțiare.

Crima va putę asemenea fi denunțiată de dreptul curții de casațiune de către persónele cari se vor pretinde vętęmate, dar acęsta numai atunci când ele vorũ cere a esercita acțiune recursóriã civile în contra aceluı tribunal saũ judecătorũ, orı când denunțierea va fi incidente într'un proces pendinte la curtea de casațiune (Pr. 495) (Pr. Fr. 486).

497. Ministeriul public de la curtea de casațiune, ori după ordinile ce va priimi de la ministrul justiției, ori după denunțierea făcutã de pârți, va face lucrările cuvenite spre urmãrire.

Primul președinte va numi pe unul din membrii curții ca să procedã la ascultarea marturilor și la facerea tuturilor actelor de instrucțiune, cari pot fi trebuincióse a se face în orașul unde este curte de casațiune. (Pr. Fr. 487).

498. Când vor fi marturi de ascultat saũ acte de instrucțiune de făcut afarã din orașulũ unde este reședința curții de casațiune, primul președinte al acestei curți va face pentru acęsta tote delegațiunile necesare la un judecător de instrucțiune luat chiar și afarã din județul unde se aflã tribunalul saũ judecătoriuul pre-venit. (Pr. 81, 499) (Pr. Fr. 488).

499. Dupe ce va fi ascultat pe marturi, și va fi terminat instruc-

țiunea, care i a fost delegată, judecătorul de instrucțiune menționat în articolul precedent va trimite procesele verbale și celelalte acte închise și sigilate la primul președinte al curții de casațiune. (Pr. 82) (Pr. Fr. 489).

500. Asupra actelor trimise de ministerul justiției sau produse de părți, sau asupra informărilor anterioare ce-și va fi procurat, primul președinte va da mandat de depunere, dacă cere casul.

Acest mandat va arăta casa de arest în care prevenitul va trebui să fie depus (Pr. 97, 99, ur; 511; 576; 580) (Pr. Fr. 490).

501. Primul președinte al curții de casațiune va ordona îndată să se comunice procedura ministerului public, care în cele cincidecete următoare va adresa secțiunii civile requisitoriul său cuprindător de denunțarea prevenitului (Pr. 502) (Pr. Fr. 491).

502. Fie precedată sau nu de un mandat de depunere, denunțarea adresată la secțiunea civile, în puterea articolului precedente, numita secțiune, transformată în camera de punere în acusațiune, pronunță asupra acestei chestiuni mai înainte de orice alta.

Dacă respinge denunțarea, va ordona liberarea prevenitului.

Dacă o admite, va trimite pe tribunal sau pe judecătorul prevenit înaintea secțiunilor unite (Pr. 503) (Pr. Fr. 492).

503. Denunțarea incidente (1) într'un proces pendinte la curtea de casațiune, se va face înaintea secțiunii care se află în cercetarea aceluia proces; dacă este admisă, ea va fi trimisă la cea altă secțiune, care va proceda precum se arată la art. precedente. (Pr. 503, 507, ur.) (Pr. Fr. 493).

504. Curtea de casațiune, secțiuni unite, transformată în înaltă curte de justiție, va înfățișa pe acusat sau pe acușați, va da citirea în audul publicului deciziei prin care s'a pronunțat punerea sub acusațiune, precum și actului de acusațiune al ministerului public, va asculta pe marturi, concluziunile ministerului public, anărarea, și va pronunța deciziunea cu majoritatea voturilor (V. Supl. I. Curt. Cass. art. 42).

505. Când asupra cercetării unui proces óre care, sau în urmaarea unei cereri de acțiune recursoriă civile, una din secțiunile curții de casațiune va da, fără denunțare nici directă nici incidente, peste vre un delict de natură a atrage dupe sine urmărire criminală în contra unui tribunal sau unui judecător dintre cei enumerați în art. 493 ea va pute din oficiu, să ordone trimiterea sa

(1) Prin denunțarea incidente într'un proces pendinte, se înțelege căud în cursul unui proces principal s'a ivit un caz de denunțare, de aretarea sau plângere pentru o crimă comisă de un judecător în esercițiul funcțiunei sale

în cercetarea celei alte secțiunii, care va pronunția asupra punerii sub acușațiune, conform art. 503. (Pr. 495; 506) (Pr. Fr. 494).

506. Procesul care se află în cercetarea secțiunilor unite, se va trâmite, la cazul prevădut în precedentele articol, înaintea secțiunii civile. (Pr. Fr. 495).

507. În toate casurile, secțiunea la care s'a trâmisi o cauză, sau după denunțiere sau din oficiu, va pronunția asupra punerii sub acușațiune.

Președintele său va face funcțiuni de judecător de instrucțiune (Pr. 58, ur. 508, ur) (Pr. Fr. 496).

508. Acest președinte va pute delega ascultarea marturilor și interogatoriul preveniților la un alt judecător de instrucțiune, luat chiar și afară din județul în care se va afla prevenitul (Pr. 81; 498) (Pr. Fr. 497).

509. Mandatul de arestare ce va da președintele va arăta casa de arestare în care prevenitul va trebui să fie condus. (Pr. 98, ur; 500; 576; 580, ur.) (Pr. Fr. 498).

510. Ședința secțiunii nu va fi publică; judecătorii vor fi în număr fără soțiu. Dacă majoritatea nu află casu de punere sub acușațiune, denunțierea va fi respinsă printr'o decisiune, și ministeriul publicu va ordona liberarea prevenitului. (Pr. 218; 220; 224) (Pr. Fr. 499).

511. Dacă majoritatea judecătorilor este pentru punerea sub acușațiune, acēsta va fi pronunțiată printr'o decisiune, care va cuprinde și ordinea de arestarea prevenitului.

Trămiterea în judecată se va face sau la curtea juraților, sau la curtea de casațiune transformată în curte de justiția, conform distincțiunilor făcute în acest cap. (Pr. 229, ur; 576; 580, ur.) (Pr. Fr. 500).

512. Instrucțiunea fiind făcută cu modul acesta înaintea curții de casațiune, ea nu va pute fi atacată în cătă pentru formă.

Ea se va aplica și la complicii tribunalului sau judecătorului, chiar și când aceia nu vor fi în funcțiuni judiciare. (Pr. 221, ur. P. 48, ur.) (Pr. Fr. 501).

513. Voru avé asemenea aplicare tôte acele dispozițiuni ale acēstui codice căte nu vor fi contrarie formelor de procedură prescrite în acest cap. (Pr. Fr. 502).

514. În casu de recurs contra decisiunii curții juraților, în a cării cercetare s'a fost trâmisi un proces de secțiunea curții de casațiune care a pronunțat punerea sub acușațiune, dacă în secțiunea criminale, competente pentru acel recurs, s'ar afla judecătoru, caru vor fi luat parte la judecata în care s'a pronunțat pu-

nerea sub acuşaţiune, acei judecători nu vor lua parte la cercetarea recursului, ci vor fi înlocuiţi prin alţii.

Cu toate acestea în cazul unui alu douălea recursu care va da locu la înpreunarea secţiuniloru curţii, toţi judecătorii voru pute lna parte la judecata acelu recursu. (Pr. Fr. 503).

CAP. VI.

Despre delictu în contra respectulu cuvenitu dregătorielorü constituite.

515. Dacă în sala şedinţelorü tribunalulu său în orü care altu locu unde se face publicu o instrucţiune judecătorească, unulü său mai mulţi asistenţi vor da semne publice său de aprobare său de desaprobare, său vorü face sgomotü în orü ce modü, preşedintele său judecătoriulu le va ordona respectulu cuvenit; şi daca desordinea se va continui, el va ordona aproşilor sä 'l scöşă afară, şi dacă după acésta se opune de a eşi, său daca după ce a eşitü intră iarăşi, preşedintele său judecătorul va ordona sä pué la o-
préla pe turburător; se va face menţiune de acésta ordine în procesulu verbale, şi după înfaşizarea acestui procesü verbale la directorulu închisorii, turburătorii vor fi primiţi la casa de arestü şi reşinuţi doué-deci şi patru de ore. (Pr. 516, ur. 521). (Pr. Fr. 504).

516. Cândü sgomotulu va fi fost însoşitü de injurii său de porniri de faptü, cari arü fi de natură a da locu la aplicare de pedepse corecţionale său polişianesci, judecata se va pute face chiar în acea şedinşă, şi îndată ce acele fapte vorü fi fostü constatate.

Insă fiindü casü de pedépsă polişianescă, o va pronunşia fără apelü orü-care tribunalü séu orü-care judecătorii; iarü fiindü casü de pedépsă corecţionale, nu o pöte pronunşia de câtü cu dreptü de apelü unü tribunalü de prima instanşă său unü singurü judecătorii. (Pr. 177; 195, ur.) (Pr. Fr. 505).

517. Daca se va fi comisü o crimă la audienşă unui singurü judecătorii său a unui tribunalü ale cui sentinşe suntü supuse apelulu, judecătoriulu său tribunalulu, după ce vorü aresta pe culpabile şi vorü face procesü-verbale de faptele petrecute, vorü trämite härtille şi pe prevenitü înainteä judecătoriloru competenşii. (Pr. 515; 521) (Pr. Fr. 506).

518. În privirea pornirilorü de faptü cari vorü fi degeneratü în crime, său a orü cârorü altorä crime comise la audienşă curşii de casaşiune său a unei curşii apelative, curtea va procede îndată şi fără înşrerupere la judecată.

Ea va asculta pe marturi, pe delinquent (1) și pe avocatulū ce'si va fi alesū. saū care i se va fi datū de Președinte, și după ce va fi constatată faptele și va fi ascultatū pe ministeriul publicū, în ședință publică, va aplica pedepsa printr'o decisiune motivată. (Pr. 516; 518; 519) (Pr. Fr. 507).

519. Crimele comise, în circumstanțele prevădute prin articolulū precedente, d'înaintea unei curți de jurați le va judeca secțiunea curții de apelū din care facū parte judecătoria curții juraților.

520. În cazul articolului 518 condamnarea nu se va pute pronunția de câtū cu unanimitate de voturi; iar la din contra, se vor începe urmăriri conformū dreptului comunū.

521. Prefecții, sub-prefecții, primarii comunali și oficiării de poliția administrativă saū judiciară, precumū asemenea și Președintele de dreptū saū prin alegere alū unei adunări publice ce s'a întrunitū ca să eserceze după legi prin votū unū dreptū politicū, când se vorū afla întru îndeplinirea publică de niscari-va acte ale funcțiunii lorū, vorū avé tôte acele căderi legiuite prin art. 514, și după ce vorū ordona să se pună mâna pe turburători, dacă faptulū acestora va fi datū nascere la unū delictū, vorū face procesū verbale și 'lū vorū trāmite, precumū și pe preveniți, înaintea judecătorilorū competenți. (Pr. 517) (Pr. Fr. 509).

TITLULU V.

Despre competența în ore cari casuri excepționali.

CAP. I.

Despre regulamente de competență. (2)

522. Când două tribunalī polițiānesci, veri cari, se vorū afla în cercetarea aceleași contravențiunii, saū a două conese (inclinate) contravențiunii, părțile vorū pute cere regularea competenței de la tribunalul de prima instanță sub a cării jurisdicțiune staū ambe tribunalile polițiānesci.

Dacă cele două tribunalī polițiānesci staū sub jurisdicțiunea a diferite tribunali de prima instanță, părțile se vor adresa la cur-

(1) *Deliquente* se numesce acela care a comisū delictulū.

(2) Se chiamă *Regulamentū de competență*, seū regulare de competență, cândū doue tribunale, aflāndu-se în cercetarea aceiași infracțiuni, amīndoue se pretind în același timpū competiute, seū amīndoue pe rīndū se pretindū incompetente,

tea apelativă sub a cărei jurisdicțiune stau acele tribunali de prima instanță și voru avé dreptu de recursu în casațiune

Daca și cele două tribunali polițienesci între cari s'a ivitū conflictulū stau, sub jurisdicțiunea a diferite tribunali de prima instanță, și aceste după urină, sub jurisdicțiunea a diferite curți apelative, părțile se vor adresa de dreptulū la curtea de casațiune spre a cere regularea competenței. (Pr. 221, 222; 524) (Pr. Fr. 540 § 2)

523. Când două judecători de instrucțiune, sau două tribunali de prima instanță, stabilite în circumscripțiunea aceleiași curți apelative, se vor afla în cercetarea aceluiași delictū, sau a diverse dar conese (inclinate) delicte, părțile se vor adresa la acea curte spre a cere unū regulamentū de competență, și voru avé dreptū de recursu de casațiune (Pr. 221; 222. 524; 525) (Pr. Fr. 540).

524. Când prevenitul sau acusatulū, ministerul public sau partea civile va fi propus necompetința tribunalului de prima instanță sau a judecătorului de instrucțiune, primită sau respinsă de arū fi această excepțiune, nimeni nu va puté recurge la curtea de casațiune spre a cere regularea de competență; darū se va puté apela în contra sentinței tribunalului sau a judecătorului de instrucțiune la curtea apelativă și a se face recursu la curtea de casațiune în contra decisiunii acesteī curți, dacă cere casul. (Pr 416) (Pr. Fr. 539)

525. Curtea de casațiune este de dreptulū chiamată a pronunța în casū de conflicte în materiă criminală, corecțională și polițienescă, regulamente de competență:

a). Când mai multe tribunali ordinare de ori ce gradū, nespuse la jurisdicțiunea vre-unei instanțe ordinare sau spuse la jurisdicțiunea a diferite instanțe ordinare, se vor afla în cercetarea aceluiași contravențiunii. (Pr. 221, 222, 522, 523) (Pr. Fr. 526).

b). Cândū unū tribunalū militarū, eclesiasticū sau ori-care altū tribunalū excepțională de o parte, și o curte apelativă sau unū tribunalū corecțională, sau unū tribunalū polițienescū, sau unū judecătorū de instrucțiune, de altă parte, se voru afla în cercetarea aceluiași delictū sau a delicte conese ori a aceleiași contravențiunii. (Pr. 522; 523). (Pr. Fr. 527).

526. Tote cererile pentru regulamente de competență vor fi instruite și judecate în mod sumariū,(1) și după simple memorie

(1) Se judecă o cerere în modū sumariū, când se judecă pe scurtū, repede și fără multe forme,

întocmai precum mai jos se regulează pentru curtea de casațiune. (Pr. 527. ur.) (Pr. Fr. 525).

527. Primind cererea și actele, curtea de casațiune, secțiunea criminală, va pute să decidă îndată definitiv, lăsând dreptul de opozițiune părții interesate, sau, nefiind îndestul de luminată, a ordona să se facă părților comunicare de actele ce i s'au pus înaintea asupra conflictului. (Pr. 528, ur.) (Pr. Fr. 528).

528. Recursul pentru conflict fiind făcut de prevenit, de acusat sau de partea civile, decisiunea, prin care curtea va fi ordonată comunicațiunea, va pune îndatorire funcționarilor însărcinați cu ministeriul public pe lângă autoritățile între cari se pretinde că există conflictul, să transmită toate hârtiele procesului și părerea lor motivată asupra conflictului. (Pr. 527) (Pr. Fr. 529).

529. Când comunicațiunea va fi fost ordonată în urma recursului vre unui din acești funcționari, decisiunea curții va pune îndatorire celui alt să transmită hârtiele și părerea sa motivată. (Pr. 527) (Pr. Fr. 530)

530. Decisiunea de comunicare va areta pe scurt actele din cari se nasce conflictul și va otări, după distanța locurilor, termenul în cari vor trebui să fie aduse la grefă hârtiele procesului și părerile motivate.

Notificarea ce se va face părților de această decisiune va suspende de drept judecata procesului, și, în materie criminală, punerea sub acusațiune, sau, dacă acesta este pronunțată, compunerea comisiunii juraților. Nu se vor suspende însă actele și procedurile conservatorice sau de instrucțiune.

Prevenitul sau acusatul și partea civile vor pute prezenta temerurile lor asupra conflictului după forma și regulile de la Cap. II. Titlu III. din acest codice, pentru recursul de casare. (Pr. 416 444; 528, 533) nota (Pr. Fr. 531).

531. Când după o simplă cerere, se va fi dat decisiune asupra regulării de competență, acea decisiune, după stăruința ministeriului public al curții de casațiune și prin ministrul justiției va fi notificată funcționarului însărcinat cu ministeriul public pe lângă curtea sau tribunalul, sau magistratul care trebuie să înceze cercetarea procesului în care intrase.

Se va notifica această decisiune și prevenitul sau acusatului, precum și părții civile. (Pr. 527; 537) (Pr. Fr. 532).

532. Prevenitul sau acusatul și partea civile vor pute face opozițiune la decisiunea dată, în termen de trei zile de la notificarea ei și după formele prescise la Cap. II. Titlu III. din acest

codice, pentru recursul de casare (Pr. 416, ur; 533, ur.) (Pr. Fr. 533).

533. Opozițiunea de care se vorbesc în articolul precedente are putere de a suspende judecarea procesului, precum se țice în art: 529. (1) (Pr. Fr. 534).

534. Prevenitul care nu se va găsi arestat, acusatul care nu se va fi pus la propră și partea civile nu vor fi admiși a face opozițiune, dacă nu și-au ales, sau mai nainte sau în terminul otărit prin art. 532, domiciliu la locul reședinței unei din autoritățile judecătorești în conflict.

Nefind făcută această alegere de domiciliu din partea celor sus arătați, promotorul conflictului va fi și el scutit de ori ce comunicare în privința lor, așa în câtu numiții nu vor putea să se prevaldeze (2) de neîndeplinirea acestei forme. (Pr. Fr. 535).

535. Curtea de casațiune, judecând conflictul, va decide asupra tutulor actelor ce ar pute să fi fost făcute de curtea, tribunalul sau magistratul pe care se va găsi necompetente. (Pr. Fr. 536).

536. Decisiunile date asupra conflictelor nu vor pute fi atacate prin opozițiune, cându, mai nainte de dênsele, va fi intervenit o decisiune de comunicare care se va fi executat întocmai precum mai sus se arătă. (Pr. 527, ur.) (Pr. Fr. 537).

537. Decisiunea ce se va da sau în urma celnă de comunicare, sau după opozițiune, va fi notificată acélorăși părți și în aceeași formă ca și decisiunea ce o va fi precedat (Pr. 531; 536) (Pr. Fr. 538).

538. Partea civile, prevenitul sau acusatul, care nu va reuși în cererea ce va fi introdus pentru regularea competenței, va pute fi condamnat la o amendă, care nu va trece peste trei sute lei, și din care jumătate va fi pentru adversariul său. (Pr. 532) (Pr. Fr. 541).

(1) Credem că din greșială de tipar s'a citat aci art 529; căci art 530 trebuie a fi citat.

(2) A se *prevalida* de neîndeplinirea unei forme, este a trage ună avantajii din acéta că partea contrariă nu a îndeplinit o formă.

CAP. II.

Despre strămutarea unui procesu de la unu tribunalu la altulu.

539. In materiă criminală, corecțională, și polițianescă, curtea de casațiune pôte, după requisitiunea ministeriului public de lângă această curte, să strămute cercetarea unui procesu de la o curte apelativă sau de jurați la alta, de la unu tribunal corecțional sau polițianescu la altulu de aceeași calitate, de la unu judicătoru de instrucțiune la unu alt judicător de instrucțiune, pentru cuvinte de siguranța publică sau de legitimă suspiciune(1).

Acastă strămutare pôte fi ordonată și du vă requisitiunea părților interesate, însă numai pentru cauza de legitimă suspiciune (Pr. 540, ur.) (Pr. Fr. 542).

540. Partea interesată care va fi procesu de bună voiă înaintea unei curți, a unui tribunale sau a unui judicător de instrucțiune, nu va fi priimită să cêră strămutarea procesului, de cât pentru circumstanțe întâmplăte în urmă, dacă ele voru fi de natură a da nascere la o legitimă suspiciune. (Pr. 541; 549) (Pr. Fr. 543).

541. Funcționarii însărcinați cu ministeriul publicu vor poté face recursu de dreptulu la curtea de casațiune, spre a cere strămutarea procesului pentru cauză de legitimă suspiciune, dar când cererea de strămutare va avé de cauză siguranța publică, ei vor fi datorți să o adreseze, împreună cu cuvintele și dovețile ce vor avé, la ministrulu justiției, care le va transmite, dacă cere casulu, la curtea de casațiune. (Pr. 539; 540) (Pr. Fr. 544).

542. Curtea de casațiune, secțiunea criminală, pôte să decidă definitiv după cerere și după acte, și să lase dreptu de opozițiune celui interesat; ea pôte asemenea să ordone ca să se comunice mai întâiu celui interesat cererea de strămutare și temeiurile pentru cari este făcută, așa precum se arétă în articolele următoare (Pr. 527; 543, ur.) (Pr. Fr. 545).

543. Când strămutarea va fi cerută de prevenit, de acusat, sau de partea civile, și curtea de casațiune nu va judica de cuviință nici să primescă acea cerere, nici să o respingă îndată, decisiunea va ordona comunicarea acestei cereri la oficiarul însărcinat cu ministeriul publicu pe lângă judecătorulu de instrucțiune însărcinat cu cercetarea delictului, și lă va îndatora să trâmîță a-

(1) *Suspiciune* va să zică bănuială.

cele împreună cu părerea sa motivată asupra cererii de strămutare Decisiunea va ordona încă, dacă cere trebuința, ca comunicarea să se facă și celei-lalte părți. (Pr. Fr. 546).

544. Când cererea de strămutare va fi făcută de către ministeriul public, curtea de casațiune, dacă nu va decide definitiv asupra ei îndată, va ordona, cerându casul, ca acea cerere să se comunice părților sau va pronunția ori ce altă dispozițiune preparatoriă ar judeca trebuinciosă. (Pr. 541; 542) (Pr. Fr. 547).

545. Ori ce decisiune a curții de casațiune, prin care, în nefființa părții interesate și numai după cerere și acte, se va fi statuită definitivă asupra unei cereri de strămutare, va fi, prin stăruința ministeriului public de la curtea de casațiune și prin ministeriul justiției, notificată sau ministeriului public de lângă curtea, tribunalul ori judecătorul de instrucțiune cel desărcinat, sau părții civili, prevenitul ori acusatului în persoană sau la domiciliul ales (Pr. 531; 542) (Pr. Fr. 548).

546. Opozițiunea nu va fi primită dacă nu e făcută în termenul și după regulele prescrise la cap. I. al acestui titlu (Pr. art. 532, ur; 547) (Pr. Fr. art. 549).

547. Opozițiunea priimită suspende de drept cursul judecâții, precum s'a distu la art. 529 (1) (Pr. Fr. 550).

548. Articlele 526, 529, 530, 533, 534, 535, 536, 537, și 538, vor fi aplicabili și la cererile de strămutare a unui procesu de la unu tribunal la altul. (Pr. Fr. 551).

549. Decisiunea care va fi respinsu o cerere de strămutare, nu va esclude o nouă cerere de strămutare fundată pe fapte întâmpate în urmă. (Pr. 539; 540) (Pr. Fr. 552).

CAPŪ. III.

Despre recusațiune.(2)

550. Ver ce judicatoru pôte fi recusatü pentru următorele cauze:

1). Dacă judecătorulü este consăngenu(3) sau afinü (cuscru) cu

(1) Si aci se vede aceiași greșială de tiparü, ca și la art 533; adică nu trebuie citat art 529, ci art 530

(2) Materia recusațiunilor la Francesi se află în Procedura Condiceii civile. La noi legiuitorulü a preferit a o pune în procedura Cod. Penale. Vom trimete dar și noi la sorgintea ei sub acestă scurtare: „ (Pr. C. Fr.4) (adică Procedura civilă Francesa).

(3) Prin *consăngenu* se înțelege rudă.

pârțile saū cu una dînt'r'însele pînă la alū patrulea gradū inclusivū.

2). Dacā soția judecătorului este consângenă saū dacā judecătorulū este consângenū saū afinū cu soția unei dintre pârți pînă la gradulū mai sus arătatū, în casū când acea femeia este în viețā saū când, fiind mōrtă, sunt copii dînt'r'însa.

În casū când acea femeia este mōrtă și nu suntū copii dînt'r'însa, socrulū, ginerile și cumnatulū nu vorū putē fi judecători.

Dispozițiunea relativă la femea cea mōrtă se va aplica și la femeia despărțită, dacā sunt copii din căsătoria ei.

3). Dacā judecătorulū este consângenū saū afinū pînă la a doua spițiā inclusivū cu advocații părților saū alū unei dînt'r'însele.

4). Dacā judecătorulū, soția sa, ascendenții, descendenții saū afinii sēi în aceeași liniā, aū vre o prigonire asemănată cu cea ce se urmēzā între pârți.

5). Dacā cei mai sus numiți aū vre un procesū alū lorū propriū la tribunalulū unde vre una din pârți este judecătorilū.

6). Dacā în cursū de cinci ani înainte recusațiunii a mijlocitū procesū criminale între ei și vre una din pârți, soția, consângenil saū afinil aceleia în liniā drēptă.

7). Dacā între judecătorū soția, ascendenții, descendenții saū afinil sei în aceeași liniā și una dintre pârți se urmēzā saū s'a urmatū, în cele șesē luni mai 'nainte dē recusațiune, vre-un procesū civile.

În casū de asemenea proces intentatū de una din pârți în contra judecătorului, nu va fi admisibile recusațiunea propusă de acea parte, fară numai dacā procesulū civile va fi începutū mai 'nainte dē instanța în care se propune recusațiunea.

8. Dacā judecătorul este tutorū saū curatorū, saū mostenitorū presumpțivū, (1) saū donatarū, saū stăpēnū al unei dintre pârți; dacā mănāncă obicinuit la masa unei din pârți saū una din pârți la a sa; dacā este administrator al vre unui stabiliment, societății saū direcțiunii care este parte în procesū; dacā una din pârți este mostenitōrea sa presumpțivă.

9. Dacā judecătorul a apărat în judecătā același procesū, saū numai dacā a scrisū saū a dat consultațiune asupra prigonirii; dacā a participatū la acel procesū mai 'nainte, ca judecătorū, ca

(1). Mostenitor presumpțivū este acela care se află în gradulū celū mai aprōpe de rudeniā, și care, pentru astū cuvēntū, este presup. sū că va veni la moștenire.

arbitru său ca martură; dacă de la începutul procesului a primit daruri de la vre-una din părți.

10. Dacă este inimizită capitale între judecător și una din părțile litiganți; dacă din partea judecătorului a urmat în contra vre uneia din părți, în cele șese luni din ainea recusațiunii, agresiuni(1) injurie sau amenințări, verbale sau înscrisă.(Pr. C. Fr. 378)

551. Nu va fi casă de recusațiune cândă judecătorul ar fi consăngen ală tutorelui său curatorelui vre uneia din părți sau al membriloră or administratorilor unui stabilimentă, societăți, direcțiunii săă uniunii, care ar fi parte în procesă, afară numai dacă șișii tutori. administratori săă interesați n'ară avé ună interesă distinctă și personale (Pr. 550) (Pr. C. Fr. 379).

552. Ver-care judecătoru va cunășce în persăna sa o causă de recusațiune va fi dator s'ă declare către judecătoria din care face parte și care va otări dacă trebuie să se abțină. (Pr. C. Fr. 380).

553. Causele de recusațiune relative la judecătoră, sunt aplicabile la ministeriul publică, când acesta figurăză în calitate de parte, alăturată; dar nu este recusabile când figurăză cu parte principale (Pr. C. Fr. 381).

554. Cel ce va voi să recuse va trebui să eserceze acestă dreptă, mai nainte de începutul desbaterilor contradictorie la audiență, afară numai când cauza de recusațiune s'ă ivit în urmă. (Pr. C. Fr. 382)

555. Recusațiunea în contra judecătorilor însărcinați cu cercetări în fața locului, instrucțiunii săă alte asemenea lucrări, nu va puté fi propusă de cât în termină de trei zile începute:

1. din ziua otaririi preparatorie, în casă când judecata a fost contradictoriă.

2. Din ziua espirării terminului de opoșițiune, în casă când judecata s'ă făcut în lipsă și opoșițiune din partea celui în dreptă nu a urmat.

3. Din ziua respingerii opoșițiunii, chiar în lipsă de ar fi pronunțiată acea respingere, în casă când judecata s'ă făcut în lipsă, și opoșițiunea făcută de cel în drept nu s'ă admisă. (Pr. C, Fr. 383)

556. Recusațiunea va fi propusă înscrisă, împreună cu mijlăcele sale, de către chiar partea litigante săă de un ală seă împuternicit prin procurațiune speciale, care va rămână alăturată la actă. (Pr. C. Fr. 384).

557. Veri ce propunere de recusațiune va trebui să fie făcută în forma ce se arată în articolul precedente, cu șese zile mai nain-

(1) Agresiuni: atacuri.

te de ziua înfățișării; la din contra, și în lipsă de vre un cuvânt împedicatoru admisibile, o asemenea propunere nu va puté fi primită. (Pr, 562).

558, Indată ce o va primi, saú cel mult la următórea audiență, tribunalul saú curtea, judecând admisibilitatea cererii, va otări, dupe ce va asculta conclusiunile ministerului publicú, saú respingerea sa când nu o ar judeca admisibile, saú, la casul contrariú, comunicarea sa:

1. la judecătorul recusat, spre a se esplica asupra faptelor, în terminú scurtú, defiptú în otărirea de admisiune;

2. la ministeriul publicú. (Pr. 559. ur.) (Pr. C. Fr. 385).

559. Judecătorul recusat va face declararea sa în josul actului de recusațiune. (Pr. 556) (Pr. C. Fr. 386).

560. Daca judecătorul recusatú recunósce faptele cari aú motivatú recusațiunea sa, saú daca acele fapte sunt probate, tribunalul saú curtea va ordona prin otărire ca să se abțină. (Pr. C. Fr. 388)

561. Daca recusantele n'aduce probă înscrisú, saú unú început de probă despre cauzele recusațiunii, va rămână la prudența tribunalului, saú se ordone proba testimonială, saú să respingă recusațiunea, pe simpla declarare a judecătorului. (Pr. C. Pr. 389).

562. Tóte formalitățile prescise prin cele cinci articole precedente vor trebui să fie terminate în cele șese zile următóre dupe propunerea recusațiunii, (Pr. 557).

563. Daca recusantele, aflându-se în casul escepționale de împedicare menționat la art. 557, ar propune recusațiunea tocmai asupra înfățișării procesului, tribunalul saú curtea va delibera îndată și va otări, ascultând conclusiunile ministerului publicú, asupra admisibilității propunerii de recusare, și, în castú de admisiune, va statui asupra recusațiunii saú chiar în acea zi saú la una din următórele audiențe dupe împrejurări (Pr. 550; 564, ur),

564. În tóte casurile, cercetarea procesului principale nu va puté începe de cât după ce se va statui asupra propunerii de recusare.

Nici o propunere de recusare nu va fi admisibile dupe începerea apărării în fondú la audiență ale părților litigantí. (Pr. 554 ur 563)

565. Asupra unei propunerii de recusare, judecătorul recusat nu va puté să asiste nici la audiență, nici în camera de consiliú, pînă când se va statui definitiv asupra acestui incidente. (Pr. 564).

566. Recusantele care nu va reuși să facă a se admite recusațiunea, va fi condamnat la o amendă de lei una sută (Pr. 567) (Pr. C. Fr. 390).

567. Otăriirile date asupra recusațiunii vor fi sunuse apelului în terminú de cinci zile de la data lor. (Pr. C. Fr. 391, 392).

568. Otărîrea asupra recusaţiunii în contra cărei s'a făcut apel, va deveni esecutoriă dupe două-zeci şi cinci de zile de la data sa, daca în termenul acesta recusantele nu presentă copiă bună otărîrea instanţei de apel care o va fi reformat. (Pr. C. Fr. 396).

569. În casu cându recusaţiunea s'a priimită, sau de instanţia înaintea cărei a fost propusă, sau de instanţia de apel în termenul celor 25 de zile prescrise în art. precedinte, judecătorul recusat se va înlocui, pentru acelu proces, printr'un alt judecător sau printr'un suplânt dintr'o secţiune a aceleiaşi instanţie.

570. Apelul se va face printr'un act sub scrisu de parte sau de unu împuternicit al său prin procuraţiune speciale, şi de pus la instanţia în contra otărîrii cărei se apelază. (Pr. C. Fr. 392).

571. Apelul se va priimi fără plată de taxă; grefiărul va transmite chiar în acea zi la instanţa către care s'a făcut apelul, actul de recusare şi procuraţiunile de vor fi, declaraţiunea judecătorului, otărîrile pronunţiate şi ver ce alte acte relative.

La din contra urmare grefiărul va fi pasibile de o amendă de una sută lei, şi va pute fi supus şi la acţiune recursoriă civile. (Pr. C. Fr. 393).

572. Apelul va trebui să fie judicat în curs de cinci-spre-zece zile de la a sa priimire, sub pedepsă de acţiune recursoria civile în contra judecătorilor. (Pr. C. Fr. 394).

TITLU VI.

Despre câte-va obiecte de interes public şi de securitate generale.

CAP I.

Despre depositul generale alu notiţiilor otărîrilor.

573. Grefiării tribunalelor corecţionali şi ai curţilor de juraţi vor fi datorî a înscrie, pe ordine alfabetică, într'un registru speciale, numele, profesiunea, etatea şi locuinţa celor condamnaţi la o închisore corecţionale sau la o pedepsă mai mare. Acest registru va cuprinde o notiţă sumariă despre proces şi despre condamnare; grefiărul se va su' une la o amendă de lei cinci-zece pentru fie care procesu net-ecută. (Pr. Fr. 70. 600).

574. La fie care trimestru grefiărul va trãmite o copiă de pe acest registru la ministrulū justiţiei şi o alta la ministrulū din intruk urmarea din contra supune pe grefiăru la o amendă de lei cinci-deci. (Pr. Fr. 601).

575. Acești doi ministri vor ți ține, după forma mai sus aretată, un ți registru generale compus de aceste copie priimite de la grefiări. (Pr. Fr. 602).

CAP. II.

Despre închisori și despre case de oprélă.

576. Afară de închisorile întocmite pentru pedepse, va fi lângă fie-care tribunal câte o casă de arest, unde se vor ține preveniții, și lângă fie-care curte de jurați câte o casă de oprélă unde se vor închide acei în contra cărori se va fi dat o ordonanță de punere la oprélă (P. 105) (Pr. Fr. 603).

577. Aceste doué locuri de închisóre vor fi cu totul distinse de casele de închisóre pentru pedepse. (Pr. 576; 578) (Pr. Fr. 604).

578. Prefecții vor veghia ca aceste differite case să fie nu numai sigure, dar încă sănétose și curate (Pr. 583. ur.) (Pr. Fr. 605).

579. Directorii acestor diferite case vor fi datori să țină un ți registru. Acest registru va fi sub-semnat și parafat pe tóte paginile de judicátorul de instrucțiune pentru casele de arest; de presedintele curții de jurați pentru casele de oprélă, și de prefectu pentru închisórele pedepsitóre. (Pr. 577, 580, ur; 592) (Pr. Fr. 607).

580. Ori ce esecutor al unui mandat de arestare, alú unei ordonanțe de oprélă, sau alú unei decisiuni ori sentințe de condemnațiune, este datoriú, mai înainte de a da în mâna directorului închisorii persóna ce conduce, să stăruéscă a se înscrie în registru actul în virtutea carui se face închiderea; actul de darea acelei persóne se va înscrie înaintea lui.

Aceste înscrieri vor fi sub-semnate atât de el cât și de directoré. (Pr. 579; 581) (Pr. Fr. 608).

581. Nici un director nu va poté să priiméscă, nici să rețină la închisóre o persónă de cât în virtutea saú a unui mandat de depunere saú a unui mandat de arestare, dat după formele prescise prin lege, saú a unei decisiuni de trámitere înaintea curții de jurați, saú a unei decisiuni ori sentințe de condamnare la o pedépsă de închisóre criminale or corecționale, și numai după ce va transcrie în registrul sêu actul care ordona închisóreá.

La din contra urmare, el va fi urmárit și pedepsitú ca culpabile de detențiune arbitrariá (P. 102: 103; 105) (Pr. 579; 582) (Pr. Fr. 609).

582 Registrul directorului va cuprinde asemenea, pe marginea actului de darea în mână sa a persoanei închise, data eşirii arestatului, precum şi ordonanţa, decisiunea sau sentinţa în puterea cărei arestatul a eşit de la închisoare. (Pr. Fr. 610).

583 Judicătorul de instrucţiune e dator să viziteze celu puţin odată pe lună pe arestaţii de casa din arest a tribunalului; preşedintele curţii de juraţi e dator să viziteze pe arestaţii din casa de oprélă a acelei curţi celú puţinú odată în curgerea unei sesiuni; Prefectul e dator să viziteze celú puţin de două ori pe anú atât casa de oprélă cât şi casa de arest şi toate închisorile din judeţul seú (Pr. 578; 584, ur.) (Pr. Fr. 611).

584. Primariul fie-cării comune şi poliţiaul, ori comisarul sunt datori asemenea să viziteze toate închisorile ce se vor afla în acea comună, spre a se asigura de buna observare a regulilor prescrise în acele case, precum şi de buna întreţinere a arestaţilor. (Pr. 578) (Pr. Fr. 612),

585. Primariul, poliţiaul său comisarul de poliţie vor avé privighiare ca hrana arestaţilor să fie suficiente şi sănătoasă; ei vor avé poliţia acestor case de oprélă sau de arest.

Cu toate aceste judecătorul de instrucţiune şi preşedintele curţii de juraţi vorá puté da, fie care în ceea ce-lú privesce, ordinele ce vor trebui a se executa în aceste case, şi pe cari le vorú crede ei necesarie sau pentru instrucţiunea sau pentru judecata procesului (Pr. 578; 583) (Pr. Fr. 613).

586. Dacă vre unulú dintre arestaţi întrebuinţezá ameninţări, injurie sau violenţe fie în contra directorului ori a subalternilorú sei, fie în contra celor-l-álţi arestaţi, ellú va fi dupe ordinele cui se va cuveni. pusú în mai mare stîmtorare, închisú singurú şi chiarú aruncatú în fere în casú de furóre sau violenţă gravá, deosebitú de urmărirea judecătorească, la care arú puté să dea locú purtarea sa. (Pr. Fr. 614).

CAP. III.

Despre mijlócele de a asigura libertatea individuale în contra închiderilorú nelegalé sau altorú acte arbitrare.

587. Pentru ca unú actú, care ordóná arestarea sau punerea la oprélă a unei persoane, să pótá fi executatú, trebuie:

a. ca acelú actú să aréte formale motivulú arestării şi legea în puterea cărei este ordonatá arestarea;

b. ca elū să fie eșitū de la unū funcționarū, cărui legea a datū formalē acea putere.

c. ca elū să fie notificatū persónei arestate și să i se lase copiā după dînsulū.(1)

588. Toți cei cari, neavînd datā de lege puterea de a aresta, vorū ordona, vorū sub scrie, vorū esecuta arestațiunea unei persóne; toți cei cari chiarū în casurile când arestațiunea este autorisată prin lege, vorū priimi saū vorū reține o persónă arestatā într'unū altū locū de cele destinate prin lege pentru acēsta, se vorū supune la pedépsa legiuitā pentru crîma de arestațiune arbitrarīā (P. 99)

589. Orī cine va avé cunoscînță că o persónă se aflā arestatā într'unū altū locū de cele destinate prin lege pentru acēsta, este datorū să inștițe de pe ministeriulū publicū, saū pe sub-prefectū, polițaiū, orī pe primarū, saū pe judecātorul de instrucțiune, saū pe ministeriulū publicū de lângā curtea de apelū. (Pr. Fr. 615).

590. Orī care din funcționarii enumerați în art. precedînte este datorū, din oficiū, saū dupe încunoscînțarea ce va fi primitū, să se ducā în datā la casa unde se aflā arestatulū, și să-lū libereze, saū în casū când arū întîmpina o alegațiune de orī ce causā legale de arestare, să-lū trāmițā, fără întārdiare, la magistratulū competentē.

La din contra urmare, numiții funcționari vorū fi urmăriți și pedepsiți ca complici de detențiune arbitrarīā.

De tóte aceste sunt datori a face procesū verbale. (P. 102) (Pr. Fr. 616).

591. Dacă va cere casul, funcționarii mai susū numiți potū să dea mandate de înfățișare, de aducere saū de arestare. (Pr. 97; 98.)

Numiții funcționari vorū puté cere asistența puterii publice, și orī ce persónă chiāmatā este datóre să dea ajutorū, în casū de resistență saū din partea persónei deținute de a merge la magistratulū competentē, saū din partea autorilorū acestei arestări nelegali orī a complicilorū lorū. (Pr. Fr. 617).

592. Orī ce custode saū director, care va refusa de a arēta pe persóna închisā aceluī care are ordinea unū funcționarū însărcinat cu poliția închisori saū a casei de oprélâ, saū dacă nu va întemeia refusulū sēu pe aretarea unei ordini care-lū opresce de a presenta pe închisū, saū dacă nu va arēta unū oficiārū polițianescū

(1) Acestū articolū este luat dupe art 77 din Constituțiunea Franței diu 22 primar ann VIII (sēu 18 Decem, 1799).

ministeriului publică sau judecătorului de instrucțiune registrele ce i se vor cere, ori dacă nu va lăsa pe aceștia să ia copie după o parte din aceste registre, se va urmări ca culpabile sau complice de arestare arbitrară. (Pr. 579; 580) (Pr. Fr. 618) (P. 103).

CAP. IV (1)

Despre prescripțiune.

593. Acțiunea publică și acțiunea privată care rezultă dintr'o crimă se vor prescrie prin zece ani impliniți, socotindu-se acestu terminu din ziua când crima a fostu comisă, dacă în acestu intervalu nu s'a făcutu nici unu actū de instrucțiune nici de urmărire.

Darū dacă în intervalulū acesta se vor fi făcutu niscari-va acte de instrucțiune sau de urmărire, fără să fi fostu urmate de o decisiune, cei zece ani de prescripțiune se vor numera începindū dela celū după urmă actū, și acēta chiar în privința persōnelor cari nu vor fi fostu implicate în acelu actū de instrucțiune sau de urmărire. (Pr. 12; 594; 599—P. 7) (Pr. Fr. 637).

594. În ambe casurile articolulū precedente și dupe deosebiri le de epoce acolo stabilite, curgerea prescripțiunii se mărginesce la trei ani pentru delictelē cari se pedepsescū cu pedepse corecționali (Pr. 599—P. 8) (Pr. Fr. 638).

595. Acțiunea publică și acțiunea privată pentru o contravențiune polițianescă se vor prescrie printr'un anū implinitū din ziua în care s'a comisū, chiar și daca se va fi urmatū în acest decursū de timpū vre-o cercetare sau lucrare fără să fi mijlocitū sentință de condamnare (Pr. 599, ur—P. 9) (Pr. Fr. 640).

596. Pedepsele pronunțate printr'o decisiune în materiă criminale se vor prescrie prin două-deci de ani impliniți dela data decisiunii care le a pronunțatū, ori daca s'a făcutu sau nu recurs pentru casare în contra aceleia.

Cu tōte acestea condamnatulū nu va putē să-și aibă locuința în județulū unde locuesce, sau celū asupra cărui ori în contra proprietății cărui s'a făcutu crima, sau moștenitorii sēi în liniă dréptă.

Guvernulū va putē otări condamnatulū loculū domiciliului sēu. (Pr. 599—P. 7) (Pr. Fr. 635).

(1) Acestu capitolū este precedat în legea Francesă, și în cea belgică, de unū altū capitolū relativū la *Reabilitarea condamnaților* (art 619—634). Nu cunoșcem pentru ce legiuitorul românū a suprimat acestu capitolū.

597. Pedepsele pronunțate printr'o decisiune saŭ sântință, în materiă corecțională, se vor prescrie prin cinci ani împliniți de la data decisiunii saŭ a sântinței care le a pronunțatŭ în ultimă instanță.

Pentru pedepsele pronunțate de tribunali în prima instanță, termenulŭ de cinci ani va începe a curge din ziua în care sântința nu se va mai puté ataca pe calea apelului. (Pr. 198; 200; 599—P. 8) (Pr. Fr. 636).

598. Pedepsele pronunțate pentru contravențiunii polițiănesci se vor prescrie după două ani împliniți, însă: pentru cele pronunțate în ultima instanță, din ziua sântinței; ear pentru cele pronunțate în prima instanță, din ziua când sântința nu se va mai puté ataca pe calea apelului (Pr. Fr. 639).

599. Condemnațiunile civili coprinse în decisiunile date în materiă criminală, corecțională saŭ polițiănescă și devenite nerevocabili, se vor prescrie după regulele codicelui civile. (Civ. 1837—1911). (Pr. Fr. 642).

600. În nici un castŭ condamnații în contumaciă, saŭ în lipsă nu vor puté fi primiți a se infățișa ca să se descarce de condamnarea ce a fostŭ pronunțată în contra lorŭ. (1) (Pr. 147; 182; 481, nota, și ur.) (Pr. Fr. 641).

Dispozițiuni transitorie.

601. În termenŭ de trei luni de la promulgarea acestui codice se vor determina prin regulamente de administrațiune publică, diverse specie de cheltueli de justițiă în materiă criminală, corecțională și polițiănescă, tarifulŭ lorŭ, locurile de unde și modulŭ cum trebuie să se facă a lorŭ împlinire, fiă provisorii, fiă definitive.

Acele regulamente se vor tipări la finele acestui codice.

602. Acestŭ codice de procedură criminală nu se va pune în lucrare de cât după șese luni, din ziua promulgării codicelui penale.

Prin urmare, tóte procesele ce se vor intenta după espirarea acelorŭ șese luni se vorŭ instrui și se vorŭ judeca după dispozițiunile acestui codice.

(1) În art 641 francesŭ care corespunde cu alŭ nostru, se zice așa: În nici unŭ castŭ condamnații în lipsă seŭ în contumaciă, a căroră pedepsă s'a prescriu, nu vor putea fi primiți a se infățișa spre a se descărca (a purga) condamnațiunea în lipsă seŭ în contumaciă „ În art nostru 600 vedem lipsindŭ vorbele „ a căror pedepsă s'a prescriu „ Credem însă să acosta e o greșială de tipar; căci în art 481 se zice anume, că dacă pedepsă nu s'a stinsŭ prin prescripțiune, contumacele se pôte descărca de condamnare. Ar fi dar o adevărată contrarietate între aceste done articole, deca nu am presupune o greșială de tipar, și prin urmare asistăm envintelorŭ ce am arătat.

Dispozițiuni generale.

603. Tóte dispozițiunile legilorú de procedură penale anteriori, tóte ordonanțele domnesci, tóte instrucțiunile ministeriali și tóte datinele ce se aplica în trecutú, sunt și remânu abrogate, întru totú ce ar coprinde contrariú dispozițiunilorú acestui codice.

FINE.

TABELA MATERIELORU CODICELUI DE PROCEDURA PENALĂ.

	Pagina.
Dispozițiuni preliminare.	1

CARTEA I.

Despre poliția judeciară și oficiările de poliție care o exercită.

Cap.	I. —	Despre poliția judeciară.	3
Cap.	II. —	Despre primari, ajutori de primari, despre comisari de poliție și sub-prefecți.	4
Cap.	III. —	Despre ministeriul public de lângă tri- bunali.	5
Sect.	I. —	Despre competența ministeriului public, în- tru cât se atinge de poliția judeciară.	5
Sect.	II. —	Modul de procedere al procurorilor de tri- bunali în exercițiul funcțiunilor lor.	6
Cap.	IV. —	Despre oficiările de poliție, auxiliari ai pro- curorului.	10
Cap.	V. —	Despre judecătorii de instrucțiune	11
Sect.	I. —	Judecătorul de instrucțiune.	11
Sect.	II. —	Funcțiunile judecătorului de instrucțiune.	11

	<u>Pagina.</u>
	Prima distincțiune:
	Despre casurile de flagrante delict. 11
	A doua distincțiune. 12
	Despre instrucțiune. 12
§.	I. — Dispozițiuni generali. 12
§.	II. — Despre plângeri. 12
§.	III. — Despre ascultarea marturilor. 13
§.	IV. — Despre probele scrise și despre actele inculpătorie. 15
Cap. VI.	— Despre mandatele de înfățișare, de depunere, de aducere și de arestare. 16
Cap. VII.	— Despre libertatea provizoriă și despre cauciune. 21
Cap. VIII.	— Despre ordonanțele judecătorului de instrucțiune dupe completarea procedurii. 23

CARTEA II.

Despre judecată.

Tit.	I. — Despre Tribunalele polițienesci și corecționale. 25
Cap.	I. — Despre tribunalele și judecătoriele polițienesci. 25
§.	I. — Despre tribunali polițienesci, polițai și subprefecți. 26
§.	II. — Despre jurisdicțiunea primarului ca judecător polițienesc. 29
§.	III. — Despre apelul în contra sentințelor polițienesci. 30
Cap.	II. — Despre tribunali în materii corecționale. 31
Tit.	II. — Despre cauzele cari trebuiesc a fi suspușe juraților. 37
Cap.	I. — Despre punerea sub acuzare. 37
Cap.	II. — Despre formarea curții juraților. 41
§.	I. — Despre curtea juraților. 41
§.	II. — Despre comisiunea juraților. 42
§.	III. — Funcțiunile presedintelui curții juraților. 48
§.	IV. — Funcțiunile ministerului public de lângă curtea juraților. 49
Cap.	III. — Despre procedura înainte curții de jurați. 50

		III
		<u>Pagina.</u>
Cap.	IV. — Despre cercetare, judecată și execuțiune.	53
Sect.	I. — Despre cercetare.	53
Sect.	II. — Despre judecare și executare.	62
Tit.	III. — Despre diferitele recursuri în contra deciziunilor și sentențelor.	67
Cap.	I. — Despre anularea instrucțiunii și a judecății.	67
§.	I. — Materie criminală.	67
§.	II. — Materie corecțională și polițienescă.	68
§.	III. — Dispozițiuni comune la cele două paragrafuri precedente.	68
Cap.	II. — Despre cererile de casațiune.	69
Cap.	III. — Despre cererile de revisiune.	73
Tit.	IV. — Despre câte-va proceduri particulare.	75
Cap.	I. — Despre fals.	75
Cap.	II. — Despre contumaci.	79
Cap.	III. — Despre recunoșterea identității indivizilor condamnați, scăpați și reprinși.	82
Cap.	IV. — Modul de procedere în cazul de destrucțiunea sau răpirea actelor sau a oărirei unei procesuri.	82
Cap.	V. — Despre darea sub judecată a funcționarilor.	83
Cap.	VI. — Despre delicta în contra respectului cuvenit dregătorilor constituite.	87
Tit.	V. — Despre competența în oricare casuri excepționale.	88
Cap.	I. — Despre regulamente de competența.	88
Cap.	II. — Despre strămutarea unui proces de la un tribunal la altul.	92
Cap.	III. — Despre recusațiune.	93
Tit.	VI. — Despre câte-va obiecte de interes public și de securitate generale.	97
Cap.	I. — Despre depositul general ală notițelor otăririlor.	97
Cap.	II. — Despre închisori și despre case de oprăla.	98
Cap.	III. — Despre mizlocele de a asigura libertatea individuală în contra închiderilor nelegale și altor acte arbitrari.	99
Cap.	IV. — Despre prescripțiune.	101
	Dispozițiuni transitorii.	102
	Dispozițiuni generale.	103

